

RAPPORT DA GESTIUN 2018

Gemeinde/Vischnaunca
Disentis/Mustér

Fotografia sil frontispezi:

Sco usitau tier las biaras ovras artisticas dad Antonino Di Bella ei era la fontauna a Sontget buca in'ovra casuala. Ella cuntegn ina significaziun religiusa ed in messadi historic. Las mesiras dalla fontauna e las relaziuns dils singuls elements digl object han ina conexiun cun verdads religiusas e fatgs historics. Aschia ein denter auter las suandontas annadas cuntenidas ellas mesiras dalla fontauna: la fundaziun dalla claustra, la scavazzada da s. Placi ed il barschament dalla claustra entras ils Franzos. Surtut denton ei la simbolica dalla cefra 7 che vala sco cefra sontga, zuppada en quellas mesiras. Ella avisescha als siat dis dalla scaffiziun dil mund, allas siat vertids ed allas siat supplicas dil paternies. Quei fa la fontauna singulara e dat ad ella ina valur particulara.

Pren plaz sin la ballontscha dalla fontauna e seigies spanegiaus tgei che capeta!

Cuntegn

6 Actividad politica

- 6 Cuminonza dils votants
Referendum facultativ
Cussegl da vischnaunca
- 7 Suprastonza communal
Direcziun communal
Administraziun communal

8 Segirtad publica

- 8 Uffeci funsil
Pumpiers Sursassiala
- 10 Polizia da fiug
Schurmetg civil

11 Scolaziun e formaziun

- 12 Diember da scolars 2018/2019
Equipa d'instrucziun
- 14 Scolaziun cerchel
Sguard anavon

15 Cultura e temps liber

- 15 Pleiv catolica
- 16 Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi
Fundaziun ecumena «Tür auf – mo vinavon»
- 18 Biblioteca populara
- 20 Forum intercultural Mustér
Forum claustral
Giuventetgna Cadi
- 21 55. Buorsa da cristallas e mineralias
6000 capetschas e fruntags per affons
- 22 Fiasta d'empem d'uost
Canorta Lumpazi porscha da niev plazs da survi-
gilonza per affons jasters
- 23 Center da sport e cultura

24 Sanadad

- 25 Fundaziun PUNTREIS

26 Construcziun

- 26 Lavurs specificas
Fatgs da baghegiar
- 28 Planisaziun locala
- 31 Straduns e vias cantunalas
Vias communalas
- 33 Sendas ed infrastruttura turistica
- 34 Traffic public
Signaletica
Baghetgs communalas

35 Ambient

- 35 Canalisaziun
- 36 Serenera
Pumpadi
Dismessa da rumien
- 37 Curdems organics (caglias e pastg)
Curdems da casa
Santeri
Malauras, flums ed uals

38 Economia

- 38 ex18 – exposiziun da commerci e professiun
Agricoltura
- 40 Meglieraziun funsila
Apicultura
Center sursilvan d'agricultura
- 41 Academia Vivian

41 Menaschi tecnic

- 41 La lavur quotidiana
- 42 Projects
- 43 In sguard el futur

44 Finanzas

- 44 In bien quen 2018
- Preventiv 2019
- Survesta dil preventiv 2019
- Engraziament

45 Quen 2018

- 45 Survesta situaziun finanziaria
- Quen da gudogn e sperdita en treis scalems
- 46 Quen da gudogn e sperdita
- 51 Quen d'investiziun
- 53 Quen dalla circulaziun dils mieds finansials 2018
- 54 Bilanza
- 56 Entradas da taglia, deivet netto,
svilup atgna finanziaziun
- 57 Center da sport e cultura
- 58 Annexa tiel quen 2018
- 65 Meglieraziun Disentis/Mustér: Quen 2018
- 66 Rapport dalla cumissiun da gestiun
- 67 Sedrun Mustér Turissem: Quen 2018

69 Informaziuns generalas

- 69 Autoritads communalas 2018
- 71 Nossas senioras e nos seniors
- 74 Nos defuncts
- Naschientschas
- 75 Novas votantas e novs votants
- 76 Moviment dalla populaziun
- 77 Structura da vegliadetgna
- 78 Informaziuns

Robert Cajacob
president communal

Adina puspei vegnin nus, la suprazionza communal e l'administraziun communal, confruntai cun la damonda tgei che capeti actualmeins ni el proxim temps en nossa vischnaunca. Magari vegn ei era fatg allusiun ch'ei marschi plitost pauc ni nuot tier nus e ch'ei seigi pli u meins dapertut meglier che tier nus. Jeu less buca pretender che quei seigi il tun general en nossa vischnaunca, na el ei plitost singulars. Tonaton ha quei motivau mei da far enqual patratg e da comunicar a nossas convischinas e nos convischins co la situaziun seprenta actualmeins.

Planisaziun locala

Sebasond sin la revisiun dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori ch'ei ida en vigur il matg 2014 ei era nossa vischnaunca, sco tut las ulteriuras vischnauncas en Svizra, obligada da sefatschentar ils proxims onns cun ina revisiun parziala dalla planisaziun locala. Ina dallas finamiras da quella revisiun ei il baghegiar pli cumprimiu egl intern dils vitgs, resp. nezegiar meglier il terren da baghegiar existent ed evitar d'enzonar niev terren da baghegiar. Tuttas vischnauncas en Surselva (cun in'exceptiun) ein confruntadas cun la pretensiun da schizun stuer reducir las reservas da terren da baghegiar existents, quei che vul dir nuot auter che da stuer exzonar terren da baghegiar. Per saver far e giustificar quei enviars ils proprietaris dil terren pertuccau, sto vegnir definiu fetg bein nua che nossa vischnaunca duei ni sto saver sesviluppar ils proxims 10 tochen 15 onns. Ina cumissiun, accumpignada da personas dil fatg,

ei alla lavur e dat tutta breigia da cattar bunas sligiaziuns per in bien prosperar da nossa vischnaunca.

Meglieraziun funsila

Davart il project dalla meglieraziun dil funs ein las empremas vias da funs vegnidadas realisadas el decuors dil atun vargau. Ils onns suandonts ei previu da construir vias da funs per la summa annuala da frs. 800 000.– tochen ad in 1 milliun. La gronda part da quels cuosts sorprendan cantun e confederaziun. Sper il grond levgiament pertuccont la lavur dil puresser portan quelladas investiziuns durant ils proxims 25 tochen 30 onns era beinvegnida lavur a nossas empremas da baghegiar.

Infrastructura

En connex culs gronds projects turistics Catrina Resort ed Hotel Acla da Fontauna eis ei urgentameins necessari dad adattar la reit dalla canalisaziun e dalla serenera a Raveras. La serenera a Raveras ei vegnida els onns e sto perquei vegnir sanada ed adattada allas novas dimensiuns e pretensiuns.

La via d'uual Run seprenta actualmeins en in fetg schliet stan, aschia ch'ei sa buca pli vegnir lubiu a privats da far diever da quella auter che pil puresser. Plinavon stuein nus quintar che neginas fatschentas da transport ein pli promtas ni hablas da far transports da lenna sin quella via, muort munconza da segirtad e vehichels adattai. La vischnaunca stat gia dapi liung temps en contact cugl uffeci d'uual e prighels dalla natira dil Grischun pertuccont ina nova via che duei survir agl en-

tir uual da schurmetg naven da Segnas entochen Val Sogn Placi. Finamira duei esser da garantir cun la nova via il manteniment digl uual da schurmetg e da saver menar tuts transports da lenna sper il territori habitau ora. Nus stuein esser per tscherts che senza quei uual fussen grondas parts da nossa vischnaunca buca habitablas. In fatg che nus stuein trer en consideraziun il mument che nus vein da prender decisiuns en causa.

Sil plaz da scola ei vegniu allontanau igl atun 2017 plirs mirs sco era las scalas ch'eran en in fetg schliet stan per cheutras saver garantir la segirtad da nos affons da scola. Il medem mument ei vegniu fatg modificaziuns da terren. El decuors dils 2019 eis ei previu da dar veta a quei plaz cun utensils da giug e da sanar il plaz avon halla Cons.

Ils deposits da rumien als urs dallas vias fan buca adina biala pareta en ina vischnaunca turistica sco Mustér. Perquei vegn actualmeins sclariu, schebein ins savess sligiar quei problem cun tschentar sigl entir intschess da nossa vischnaunca molocs, sco p.ex. sil parcadi a Sontget ni sur il santeri.

Center da sport e cultura

Il project per la sanaziun e l'amplificaziun dallas purschidas el Center da sport e cultura ei sin buna via. In project che munta per la situaziun finanziaria da nossa vischnaunca in brav buordi. Denton sa-vein nus buca spitgar ch'investurs jasters creigien ed investeschien en nossa vischnaunca senza che nus fetschien era nos pensums da casa. Investiziuns da rodund 200 milliuns francs entras investurs jasters duessen en vesta dalla suprazionza communal giustificar ina investiziun davart dalla vischnaunca da

rodund 15 milliuns francs en quei center ch'ei bein il liug central per activitads da sport e cultura, per sentupadas da giuven e vegl, per scuntradas da famiglias giuvnas sin la piazza da termagliar e bia auter per indigen e hosp.

Aschia dat e dessi aunc biars pigns e pli gronds projects che duessen ni stuessen vegnir pri enta maun. De-

plorablamein sa era la vischnaunca buca far pli gronds pass che quei che las combas laian tier. Denton, pass per pass cul sustegn da convischinas e convischins vegnin nus da realisar era el futur il pli dil necessari.

Jeu quentel fermamein cun quei sustegn ed admittel in grond en-graziament a convischinas e con-

vischins per tut engaschi pil beinstar da nosa vischnaunca.

Robert Cajacob,
president communal

Activitad politica

Armin Manetsch, president dil cussegl da vischnaunca
«Agir ei meglier che d'adina mo stuer reagir»

Cuminonza dils votants

Egl onn da gestiuon ha la cuminonza dils votants decidiu davart suandonts projects:

Votaziuns ed elecziuns communalas

10 da zercladur 2018
(participaziun 46.34 %)

– Revisiun parziala dalla planisaziun locala
gie 527 (77%) /na 57 (23%)

25 da november 2018 (participaziun 43.2%)

– Elecziun complementara dalla suprastanza communal pil temps d'uffeci 2019/2020. Per gerau Iso Mazzetta che ha demissiunau ei Wendelin Jacomet vegnius eligius sco successur cun 437 vuschs.

Referendum facultativ

Al referendum facultativ ein las suandontas fatschentas vegnidas suttamessas:

1. Lescha davart l'indemnisaziun dallas prestaziuns dalla vischnaunca Disentis/Mustér en connex cul provediment d'electricitad.

2. Credit net da frs. 410 000.– pil project da remplazzar parzialmeins la canalisaziun existenta e da separar las auas piarsas a Mumpé Medel.

3. Quen 2017

4. Credit net da frs. 297 000.– per slargiar e rinforzar la via d'uaul denter Sars e Punt da Brulf.

5. Credit supplementar da frs. 119 000.– per preparar la planisaziun dalla sanaziun complessiva dil Center da sport e cultura.

6. Preventiv 2019

7. Credit net da frs. 216 000.– per ereger a Sogn Placi ina remisa pil menaschi tecnic.

8. Revisiun parziala dalla lescha davart il dretg da burgheis.

Cunquei che negin ha pretendiu ina votaziun dil pievel, han tuttas fatschentas contonschiu vigur legala.

Cussegl da vischnaunca

Igl onn 2018 ei stau in fetg interessant onn politic per mei. Sco president dil cussegl lessel jeu emprema lingia engraziar allas concusseglieras ed als concussegliers mo era alla suprastanza ed all'administraziun communal per l'emperneivla col-laboraziun.

Il cussegl ha tractau igl onn passau impurtontas e meins impurtontas fatschentas, sco per exempel credit per in niev auto-cistiarna, canalisaziun Mumpé Medel, via d'uaul Sars-Punt da Brulf, project e credit per la sanaziun dil Center da sport e cultura, revisiun dalla lescha d'agricultura ed il credit per ina remisa a Sogn Placi.

Il cussegl ha saviu decider en favur da nosa segirtad davart il credit per in niev auto-cistiarna nua che la clav da repartiziun dils cuosts denter las treis vischnauncas che fuorman ils Pumpiers Sursassiala ha dau da discussunar. La cundiziun ei che la clav da repartiziun da cuosts stoppi vegnir surluvrada.

Plinavon ha il cussegl da vischnaunca decidiu davart il credit per la canalisaziun a Mumpé Medel. Ina part ei gia remplazzada ed ina part vegn aunc remplazzada el decuors digl onn vegnent e quei tut en connex cun la sanaziun dalla via ch'ei pli che urgenta.

Las grondas discussiuns ha segiramein il project e credit dalla sanaziun dil Center da sport e cultura caschunau. Entras la decisiun dil cussegl da returnar quella fatschenta han differents convischins plidentau mei, in ni l'auter plitost smanatschond ed auters era cun in

bien plaid demussond capientscha per la decisiun dil cussegl. Jeu capeschel era ils tals che han buca giu capientscha per la decisiun dil parlament, denton il cussegl representa il pievel ed era tier quei project ha il cussegl stuiu representar tuts. Aschia han era fetg biars giu capientscha per quei agir. Tut en tut sundel era ussa dil meini ch'il niev presentau project al cussegl hagi segiramein profitau da quei surpli da temps. Per agir drova ei mintgaton temps, denton ei quei meglier ch'eventualmein stuer reagir gia duront exequir il project. E la finala ha il cussegl dau anavos il project e buc snegau el.

Il cussegl ha era decidu davart megliar il process da lavur dil menaschi tecnic dalla vischnaunca e concediu in credit per ina remisa da material a Sogn Placi.

El decuors digl atun ha giu liug nossa usitada seduta campestra.

Damai ch'ei ha buca dau tontas tractandas ei quei stau mo ina sen-tupada, duront la quala nus vein priu investa dil stan dallas lavurs en Val Acletta culs rempars e la mida-da dalla Via Acletta. Silsunter ha il parlament gudiu ina sempla tscheina ed ina sera da cumpignia el vitg da vacanzas dalla Reka ad Acletta, nua che tuts han giu la pussev-ladad dad era prender investa dallas purschidas dalla Reka.

In grond engraziament va a tut tgi ch'ei s'engaschus en ina moda ni l'otra pil beinstar da nossa prospe-reivla vischnaunca da Mustér.

Il cussegl da vischnaunca ha giu la suandonta activitad: 9 (9) sedutas cun 37 (41) fatschentas; 13 (13) mes-sadis; 7 (9) protocols; 1 (1) postulat (survetsch medicinal vischnaunca Mustér/Cadi, survetsch veterinaric Cadi).

Suprastonza communal

La suprastonza communal ha da-novamein absolvu in vast pensum da lavur. Duront 27 (24) sedutas ha ella tractau 240 (222) fatschentas. Ils protocols da tuttas sedutas dat-tan in cudisch cun buca meins che 437 paginas.

Direcziun communal

La direcziun communal ei seradu-nada igl onn da gestiun 2018 a 43 (42) sedutas duront las qualas ella ha deliberau 217 (237) fatschentas. La suprastonza communal ha ac-cess als protocols dalla direcziun, aschia ch'ella ei adina informada davart las decisiuns da tempra ope-rativa.

Andri Hendry, canzlist communal

«S'engaschar pil beinstar public ei in niebel survetsch che pre-tenda d'agir cun senn da responsablidad.»

Administraziun communal

Gian Carlo Albin ei vegnius eligius sco contabilist tier la Regiun Sur-selva ed ha perquei suenter in en-gaschi da bunamein quater onns visau sin la fin da fenadur 2018 sia piazza tier igl uffeci da finanzas. Cordial engraziament a Gian Carlo Albin per sia buna e seriusa lavur en favur da nossa vischnaunca e tut bien per siu futur. Sco sia suc-cessura ha la suprastonza commu-

nala eligiu Rita Genelin che ha en-tschiet l'entschatta fenadur 2018 plein anim e cun senn da respon-sablidad sia nova incarica en casa communal.

La stad 2018 ha l'emprendista Fiona Cavegn da Breil terminau cun fetg bien success siu empen-dissadi commercial cun maturitad professiunala. Duront dus dis ad jamna entochen miez 2019 vegn

Fiona Cavegn engaschada vina-von tier l'administraziun commu-nala. Duront quei temps intro-ducescha ella in sistem d'ad-ministrar electronicamein docu-ments (Geschäftsverwaltungssys-tem). Sco nova emprendista ei Patricia Giger da Mustér entrada l'entschatta fenadur 2018 en sur-vetsch dalla vischnaunca. Ella fre-quenta tier l'administraziun com-munala siu secund emprendissadi.

Gion Tenner, cumandant Pumpiers Sursassiala
«In onn fetg stregn schai davos nus. La biara neiv e la schetga stad procuran per in record d'intervenziuns. Mo era las midadas el parc da maschinas e novas estructuras cantunalas pretendan d'abia lavur.

Uffeci funsil

Igl onn 2018 ha igl uffeci funsil Cadi liquidau 1461 fatschentas (2017: 1611). Da quellas fatschentas pertuccan 361 (339) ni 24,7% la vischnaunca da Mustér. Il quen siara cun in gudogn da frs. 159 290.77 (203 807.88). Da quei gudogn vegnan frs. 140 000 (180 000) reparti sin las vischnauncas. La vischnaunca da Mustér obtegn frs. 38 932.35 (47 007.85).

Pumpiers Sursassiala

Persunal, scolaziun e perfecziun

Suandontas persunas ein vegnidas incorporadas 2018 ed han aschia cumpletau igl effectiv da 91 (93) pumpiers:

Bisquolm Maik, Mustér

Bundi Remo, Mustér

Degonda Maurizio, Tujetsch

Manetsch Aluis, Mustér

Monn Rafael, Mustér

Venzin Lucas, Medel

Zogg Lucas, Medel

Cun la recrutaziun dils sura pumpiers demuossa pil mument mo Tujetsch aunc in manco da persunas. Per saver garantir ina buna segirtad era a Tujetsch duvrein nus persunas capavlas che habiteschan ella val.

Suandonts pumpiers han visitau cuors:

Dermon Clau, meina-acziun e cumandant

Tomaschett Sandro, officier

Vincenz Adrian, officier

Waldmeier Dominik, meinagruppa Sper la scolaziun fundamentala vein

nus exercitau specialmein intervenziuns en ina scrinaria (Scrinaria Deragisch, Sedrun), el camp da giuvenils (Camp Nual, Selva) ed incendis sil bein puril cun evacuaziuns d'animals (Cuort claustrala, Salaplau-na). Plinavon vein nus exercitau l'evacuaziun dallas duas scolas da Sedrun e Mustér. Nus engraziein a tuttas e tuts che dattan adina pusppei a nus la pusseivladad d'exercitar vid lur objects e segidan cun nus.

Ils officiers han giu lur di da perfecziun a Mustér. El center ei il niev reglament per seracass gronds staus. Nus vein exercitau in incendi d'uaul sur Mustér, ensemen cun nos partenaris dil forestalessers e dalla polizia che han medemamein saviu separicipar al cuors. Igl alarm general ha giu liug en casa da scola a Mustér. La gruppa ABC ha plinavon absolviu il di da perfecziun a Domat.

Seracass ed intervenziuns

Igl onn 2018 vein nus giu fetg biaras intervenziuns, en tut 48 (22) alarms. L'aura bletscha cun bia neiv all'entschatta digl onn, denton cunzun la schitgira dalla stad han pretendiu d'abia engaschi. Deplorablamein essan nus era vegni clamai tier plirs accidents cun persunas grevamein blessadas e schizun mortas. Ina gruppa dils specialists per intervenziuns tecnicas ei segidada a Flem en connex culla curdada digl aviu. Dabia lavur ha ei era dau ella sparta ABC, la pli gronda intervenziun entras pumpar 2700 liters ieli da scaldar ord in tschaler a Mustér. Mo era las viaspras han procurau che nus vein giu da segidar en biars lo-

ghens. Plinavon croda en egl che la Rega cloma ils pumpiers grischuns adina pli savens, era tier nus ei quei stau treis gadas il cass.

diember	sort d'intervenziun	uras
15	survetschs	
	generals	135.38
10	cumbats d'incendis	99.98
7	intervenziuns ABC	119.15
6	agid tecnic	95.50
5	donns elementars	220.58
3	diversas	
	intervenziuns	3.00
1	agid stradal	23.00
1	alarms da sbagl	19.00
	d'incendis	304.80

Prevenziun e planisaziun

El sistem d'intervenziun FEIS vein nus saviu integrar da niev il Bogn Sedrun ed il Catrina Resort a Mustér. Plinavon ei vegniu fatg plirs correcturas ed amplificaziuns tier differents objects.

Medemamein ein ils plans definitivs per la Viafier Matterhorn Got-tard vegni terminai. Il cader ha saviu visitar las gallarias e tunnels sil Pass Alpsu. Ensemen culs pumpiers dad Andermatt ed ils responsabels dalla MGB ei vegniu elaborau ils concepts d'intervenziun.

Entras la midada dalla Galleria Scopi sil Pass Lucmagn en in tunnel drova ei era novas mesiras vid quei object. Ensemen cugl uffeci da construcziun bassa, igl inschignier Walter Deplazes e la GVG vein nus entschiet culla planisaziun. Per part ein las lavuras avanzadas era gia sil plazzal, sco p. ex. las rampas d'access pigl agid d'urgenza.

Il parc da maschinas vegn modernisau

Suenter che gest plirs vehichels han caschunau problems 2017, han nos gremis politics e la GVG decidiu da remplazzar quels. Il matg vein nus astgau retscheiver il niev vehi-

Cuors per auto-scalas a Cuera. Nossa savida ei dumandada era ella capitala.

chel da commando. Quel ha anflau aschi buna accoglientscha ch'il cantun ha decidiu da cumprar ulteriurs siat vehichels ensemen culs corps da pumpiers pertuccai. L'entschatta december furnescha la GVG il niev camiun ABC ed ils moduls corrispondents. Grazia al niev material sesarvan las pusseivladads d'intervenziun sil sector ABC, ina sparta che daventa pli e pli impurtonta.

Era gia en construcziun sesanfla il niev auto-cistiarna che suonda l'entschatta dalla stad 2019. L'inauguraziun dils vehichels ei previda ils 30 d'ost 2019. Quei di arvan tuts corps da pumpiers svizzers lur portas per festivar 150 onns Associazion svizra da pumpiers.

Las grondas investiziuns ein ton sco terminadas. Mo pli in vehichel vegl resta. Pertuccont quel vul ei esser ponderau bein tgei far.

Occurrenz specialas

Ils 6 d'avrel vein nus astgau beneventar ils delegai dils pumpiers grischuns a Mustér, ensemen cun biars hosps prominents dil Cantun e dalla Svizra, quei en connex culla 125avla radunonza da delegai. La Clastra

da Mustér ha purschiu las localitads necessarias. Il suentermiezdi han ils visitaders saviu prender investa dil menaschi dalla Distec SA.

Ils 17 d'ost essan nus sepresentai alla populaziun a caschun dalla fias-ta dil vitg a Rueras.

Las tschun e sisavlas classas da nossas treis vischnancas han visitau nus el rom dalla acziun «Fiug ed aua» organisada dalla GVG. Pils affons dall'entira Cadi vein nus inagada dapli organisau il pass da vacanzas dalla Pro Juventute.

Concept pumpiers 2025

2015 ha la GVG schau far ina gronda retscherca davart ils pumpiers. Quella ha mussau dabia fermezas, mo era fleivlezas. Dapi la publicaziun ein ils organs vidlunder da megliar la situaziun. Ordlunder (ed en connex cun semeglionts concepts svizzers) ei naschiu il concept Pumpiers 2025. Ferton ch'igl anteriur concept 2015 metteva bia peisa sin infrastruttura, vegn il niev concept a prender en mira la scolaziun e las incaricas. Il concept definescha claramain ils pensums dils pumpiers dai entras las novas leschas cantunalas e federalas. El cen-

ter stattan aunc adina igl agid per carstgaun, animal ed ambient, mo era la protecziun d'infrastructura. Plirs survetschs buca urgents crodan naven. El medem mument vulan ins era scolar las personas ch'ein responsablas politicamein per las spartas da segirtad.

En discussiun ein plinavon ils temps d'intervenziun. Ferton che quels vulan aunc adina pil territori bein habitau, vegnan els slargiai pils ulteriurs habitadis. Nus vegnin era egl avegnir a far tut nies pusseivel da garantir in bien survetsch tochen tiel pli davos vischin, duvrein denton igl engaschi da giuvnas personas capavlas che habiteschan en loghens perifers.

Ner/alv – Il grond tema

Per ils specialists ABC ei ner/alv zatgei enconuscent. Ei va per las zonas schubras e tschuffas d'in plaz da seracass. Pils ulteriurs pumpiers era quei, tochen che la Tiaratudestga ha 2018 publicau in studi davart la contaminaziun cun substanzias carcirogenas, negina discussiun. Ins ha numnadamein constatau che pumpiers ein exponi a gronds prighels da sanadad e che pumpiers da professiun mieran pli savens da cancer. Il studi ha consequenzas per tuts pumpiers, era sche nossas intervenziuns ein buca schi numerusas. Nus vegnin a scolar e prender mesiras adequatas tenor las prescripziuns dalla GVG/FKS. Las mesiras pertuccan era polizia e sanidad, denton era possessurs d'objects donnegiai entras fiug. Igl ei pensum dils pumpiers da far attent personas involvidas e da prender mesiras da decontaminaziun. Grazia a nossa basa ABC vein nus gia ina gronda part digl equipament persuerter.

Engraziament

Alla fin digl onn relaschein nus nies furier Romeo Schmed ed il pumpier Christoph Berger ella beinmeritada

pensiun da pumpiers. Era ulteriurs pumpiers han bandunau nus per motivs professiunals. Ad els, mo era a tuts pumpiers activs, a nosas commembras e nos commembers dalla gruppa samaritana, a nos geraus, allas autoritads politicas ed a nos voluntaris medelins admittel jeu in sincer engraziament per tutta lavur prestada.

Nus pumpiers selegrein da seveser cun Vus ils 30-8-2019 tier l'inauguraziun da nos novs vehichels!

Curdada d'in aviun a Flem/Pass dil Segnas. Ils specialists dil salvament sin via ein stai en acziun per prender las baras ord igl aviun.

Polizia da fiug

El decuors digl onn 2018 ha la polizia da fiug concediu totalmein 25 (36) lubientschas per baghetgs e scaldaments. Ulteriurmein han giu liug 30 (30) collaudaziuns ed 8 (6) collaudaziuns supplementaras. Igl onn 2018 han giu liug 18 (20) controllas periodicas e 12 (4) controllas supplementaras.

Igl onn 2018 eran 2201 (2198) baghetgs sigl intschess dalla vischnaunca da Mustér assicurai tier l'Assicuranza da baghetgs cantunala per ina valeta totala da frs. 1 192 868 000.– (frs. 1 188 920 800.–).

Il niev vehichel pil meinacziun ei gia staus varga 50 gadas en survetsch tier seracass

Schurmetg civil

La protecziun civila gioga aunc adina in'impurtanta rolla pertuccont la segirtad dalla populaziun. Fer-ton che las aglomeraziuns profite-schan d'in augment dalla popula-zion e cheutras era d'in augment dil diember da personas che pre-stan survetsch, ei il svilup ellas re-giuns ruralas propi cuntrariss. La revisiun dalla lescha davart la pro-tecziun dalla populaziun savess ha-ver per consequenza che l'orga-nisaziun dalla protecziun civila el cantun Grischun e special en Sur-selva vegness marginalisada. Con-sequentamein mauncan allas au-toritads il personal per ademplir

l'incarica adossada alla protecziun civila en in cass d'urgenza. Deplo-rablamein semuossa la necessitad dall'organisaziun, specialmein en la disponibladad dallas localitads en cass d'urgenza, pil pli pér cura che la necessitad pil diever ei avon maun. Per talas acziuns eis ei ne-cessari da sensibilisar las autoritads pertuccadas.

Ils eveniments dalla natira el can-tun Grischun han animau la Regen-za da schar elaborar in concept cun differents scenaris da rescas. Plirs da quels scenaris pertuccan eve-

niments dalla natira (bovas, auas grondas, lavinas etc.). En quei con-nex ei la vischnaunca vegnida in-caricada da sclarir il spazi sufficient per dar dimora alla populaziun e la disponibladad da quei spazi en cass da prighel resp. d'accident. Las re-tscherchas en quei connex han mus-sau ch'ei exista en cass d'urgenza in conflict d'interess denter ils ba-segns dalla protecziun civila en fa-vur dalla protecziun dalla popula-zion ed ils interess economics dil Center da sport e cultura. Il material necessari duess esser avon maun.

Scolaziun e formaziun

Jris Lombris, geraua scolaziun
«*Duas caussas duessen ils affons survegnir da lur geniturs:
ragischs ed alas.*»

Roger Tuor, meinascola
«*Nossa scola populara ei ina dallas sulettas scolas popularas
en Surselva che crescha.*»

Plan d'instrucziun 21 – La scola mida sistem

Cun igl onn da scola 2018/19 ei il niev plan d'instrucziun 21 ius en vigur. Quel definescha precis tgei cum-petenzas ch'in affon duei haver alla fin da mintg'onn da scola. Tut ils 2650 magisters e magistras gri-schuns vegnan perquei scolai succ-essivamein pil niev plan. Els tuts visetan ils proxims meins ed onns cuors da scolaziun. Igl onn 2021 duessen lu tuts esser fits pil niev plan.

Il plan d'instrucziun 21 vala per la scoletta, scola primara ed il sca-lem superiur 1 e 2, il scalem 3 suon-da in onn pli tard. Il niev plan cun-tegn denter auter novs roms: Sil scalem superiur ils roms «orienta-zions professionalas», sil scalem pri-mar «etica, religiun e cuminonza» e sin omisdus scalems il rom «medias ed informatica».

Nus sperein che quei niev plan d'instrucziun secumprovi sco gia-vischau. E per che quei gartegi drov'ei il sustegn ed interess da tut-tas varts, ton da vischnaunca e sco-la cun ses scolasts e sias scolastas sco era dils geniturs ed affons.

Suenter haver retschert tut las di-rectivas ed informaziuns en con-nex cun l'introducziun dil plan d'in-strucziun 21, ei il cussegl da scola s'approfondaus strategicamein el-las lavurs da detagl e dalla realisa-zion. Il meinascola e las personas

d'instrucziun han retschert el rom da lur cum-petenzas claras incaricas per la preparaziun e la realisaziun da quei plan pretensius che drezza il focus sper igl acquist dalla savida era sil saver applicar tala en tuttas domenas da nossa veta.

Ils 8 da matg 2018 ha il cussegl da scola cun il meinascola Roger Tuor priu la caschun d'informar ils geni-turs sco era la populaziun interessa-da davart las midadas centralas ch'il niev plan d'instrucziun 21 porta en scola. Aschia ein denter auter las tablas da lecziuns vegnidadas adatta-das ed ils uraris han per part surve-gniu ina nova dimensiun entras igl augment da lecziuns el scalem pri-mar sco era sil scalem secundar I. La planisaziun digl urari ei daventa-da pli complexa e pretensiusa per il meinascola ed il temps usitau d'in-strucziun lubescha buca pli da plaz-zar tut las lecziuns. En consequenza han el futur certs roms facultativs ni era las novas lecziuns d'informatica per la tschun e sisavla classa prima-ra liug sur miezdi ni agl ur dil temps da gentar.

Ils davos onns ei adina puspei ve-gniu fatg valer che las scolaras ed ils scolaras seigien alla fin dil temps da scola obligatori ella novavla clas-sa buca pli motivai dad ir a scola e ch'els seigien era preparai mo per part sin lur scolaziun futura sil sca-lem secundar II. Il plan d'instruc-zion 21 possibilitescha entras il rom «individualisaziun» a mintga scola-

Esch dalla 2. classa

ra e mintga scolar da tschentar du-ront 4 lecziuns per jamna ella davosa classa accents individuals tenor ils basegns che sedattan per igl em-prendissadi ni la scolaziun futura.

Sco preparaziun per quei niev rom, absolvan las personas d'instrucziun actualmein differentas formaziuns supplementaras.

Dapi l'entschatta digl onn da sco-la 2018/19 vegn instruiu tenor quei niev plan d'instrucziun e suenter igl emprem miez onn san ins con-firmar che l'entschatta ei gartegia-da per cuntentientscha dil cussegl da scola.

Suenter la fasa d'introducziun dil plan d'instrucziun 21 vegn il temps da scola prolungius per ina jamna a totalmeins 39 jamnas d'instrucziun per onn. Quella midada vegn a suc-ceder cun l'entschatta digl onn da scola 2021/22.

A partir digl uost 2018 frequentan da niev era ils affons dil scalem pri-

Diember da scolars 2018/2019

Classa	Scolast e scolasta	Medel	Buobs	Buobas	Total
Scoletta	Petra Pally		7	10	17
Scoletta	Pia Condrau		11	8	19
Scoletta	Regina Giger		9	8	17
Total scoletta			27	26	53

Scola primara

1. classa	Sabrina Sgier		7	10	17
2. classa	Yvonne Flepp		9	9	18
3. classa	Michael Andriuet	1	10	3	13
4. classa	Roger Tuor	1	8	7	15
5. classa	Bruno Flepp	3	11	10	21
6. classa	Gion Tenner	2	5	9	14
Pedagogia curativa	Stefania Ritter				
Scola da tenercasa e textil	Irena Flepp/Catarina Steger				
Total		7	50	48	98

Scola reala

1. classa	Aluis Hosang		3	1	4
2. classa	Fabian Tschuor	1	6	2	8
3. classa	Kai Hinrichsen		3	2	5
Pedagogia curativa	Olinda Hosang				
Scola da tenercasa e textil	Irena Flepp/Catarina Steger				
Total		1	12	5	17

Scola secundara

1. classa	Adrian Pally	1	2	4	6
2. classa	Christoph Berger	4	4	8	12
3. classa	Gabriel Venzin-Marty	2	5	3	8
Total		7	11	15	26
Total scolars (incl. scoletta)		15	100	94	194

Svilup dil diember da scolars

2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
197	177	176	177	175	179	175	179

Il diember da scolars pils proxims onns resta constants.

mar dalla vischnaunca da Medel sper quels dalla superiura e dalla scoletta nossa scola a Mustér. Els ein s'integrar bein ellas classas primaras e sesentan era cheu da casa. Il cussegl da scola ei sefatschentaus en siat sedutas cun l'incarica primara e la lavur strategica e futura dalla scola. Sco mintg'onn ha il cussegl da scola era buca tralasciau da visitar l'instrucziun per survegnir ina investa persunala, per saver tgirar il contact cun las personas d'instrucziun e per seperschader dalla qualitat da scola.

Al team da nossa scola cun il meinascola Roger Tuor al tgamun ad-

mettein in grond Dieus paghi per tutta lavur prestada a favur da nos affons.

Il cussegl da scola vegn era a s'engaschar el futur per bunas cundiziuns da basa per nossa scola che lubeschan als responsabels da procurar per ina buna qualitat dall'instrucziun che duei menar ad ina scolaziun optimala da tuttas scolars e tuts scolars.

Equipa d'instrucziun

Igl onn da scola 2018/19 occupa la vischnaunca treis mussadras da scoletta, sis scolastas primaras,

duas pedagogas curativas, ina catecheta, sis personas d'instrucziun pil scalem superiur, duas scolastas per zambergiar textil e scolaziun da tenercasa ed ina scolasta per instruir el scalem superiur talian facultativ. Aschia instrueschan 21 magistras e magisters en pensum cumplein ni parzial en nossa scola populara. Las suandontas personas d'instrucziun han astgau festivar in giubileum da survetsch: Stefania Ritter (5 onns), Michel Andriuet (25 onns), Catarina Steger (30 onns) e Bruno Flepp (35 onns). Cordiala gratulaziun pil grond engaschi ed engraziun fetg per la fideivladad!

Nus mirein anavos sin in bien e constructiv onn cun paucas midadas. Il diember da scolarAs da nossa scola la populara crescha, in fatg fetg legreivel che fa ord nossa scola la secunda gronda dalla Surselva.

Viadis da scola: primavera 2018/atun 2018

Classa	primavera 2018/atun 2018
scoletta	Fontanivas
1. e 2. classa	senda d'art a Trun, excursiun a Tumein tier «Wieland»
3. e 4. classa	Lag da Tuma, Alpsu
5. e 6 classa	«Aua e fiug» excursiun a Tusaun
1. superiura	Svizra centrala
2. superiura	excursiun d'atun ellas muntognas dalla Sursassiala
3. superiura	excursiun d'atun ellas muntognas dalla Sursassiala
3. superiura	
– ventschidas	excursiun da treis dis el Tessin

Viadi dalla 3. superiura

Viadi dalla 3. e 4. classa

Novaziuns

Cun grond plascher ha nossa scola populara Mustér astgau beneventar ella partiziun dalla primara cun l'entschatta dil niev onn da scola las scolaras ed ils scolaras dalla Val Medel. Siat affons frequentan quella.

Dus novums dat ei pil scalem superiur: Per l'ina instruescha scolasta Regula Arpagaus ad otg juvenils (dus students dil gimnasi claustral) talian facultativ en nossa scola e per l'autra vegn dau la pusseivladad allas scolaras ed als scolaras da far studium sur miezdi e suenter scola. Era quella nova purschida ha anflau buna accoglientscha.

Il niev plan d'instrucziun 21 ei naven digl onn da scola 2018/2019 la basa d'instrucziun per las scolaras popularas da 21 cantuns dalla Svizra. Sper novas dotaziuns da leziuns e per part autras nominaziuns dil roms ein las cumpetenzas dil affons el center dil mintgadi da scola. En ina fasa da transit vegn quei niev plan d'instrucziun introduciv il proxims onns pass per pass. Cun igl onn da scola 2021/22 entra el cumpleinamein en vigur quei che munta ch'era il affons han ina jamna dapli scola che quei ch'igl ei oz il cass.

Jamnas da project – onn da scola 17/18

Biebein mintga tschun onns organisescha e realisescha l'entira scola/scoletta in project communabel. Igl onn da scola 2017/18 ei quei puspei stau il cass: Il zercladur, a caschun dallas festivtads «20 onns Ludoteca Mustér e contuorn», ha l'entira scola dau e fatg giugs duront dus dis el Center da sport e cultura Mustér.

Mintg'onn il schaner gaudan la scoletta e las empremas duas classas primaras in'jamna da skis. In grond Dieus paghi alla scola da skis e

Ils sogns retgs

Viseta el center da sanadad PUNTREIS

snowboard Mustér per l'organisa-
ziun e la guida da quellas duas jam-
nas, sco era alla ÖKK Cadi ed allas
Pencularas Mustér per lur gener-
sus tegn finanziel. Senza quels
treis fidai partenaris fuss quella
purschida essenziala per nos affons
indigens buca realisabla.

Occurrenz

Mintg'onn ei nossa scola activa els
suandonts secturs:

- cantar dils retgs e dallas reginas
da Buania
- visetas en PUNTREIS cun cant e
scuntrada
- embelliment dil til da tscheiver

- decoraziun dallas finiastras el
temps d'advent e durant igl entir
onn
- vendita da products dalla Pro Ju-
ventute
- vendas da differents products
per sustener instituziuns caritati-
vas
- duas gadas ad onn rimnada da
pupi
- schubergiar cultura en vischnaun-
ca

Scolaziun cerchel

La secunda scolaziun comunabla
dallas vischnauncas dalla Sursassia-

la davart il niev plan d'instrucziun
21 ha giu liug miez avrel a Sedrun.
Tema da quella: «Diagnosa, promo-
ziun e giudicament».

Plinavon ei il cerchel scolastic se-
scolaus durant duas seras els temas
«Co agir el seracass?» e refrestgen-
tau il cuors d'empem agid. Engra-
ziel fetg all'uniun samaritana Mu-
stér ed als Pumpiers Sursassiala per
la cumpetenta instrucziun ed em-
perneivla collaboraziun.

El decuors dils proxims 3 tochen
5 onns vegn la scolaziun persuna-
la da mintga persuna d'instrucziun
a star en stretg connex cun l'intro-
ducziun dil plan d'instrucziun 21.

Sguard anavon

Cun igl onn da scola 2018/2019 dat
ei ina nova classa primara. Motiv ei
che l'annada 2012 mida naven dal-
la scoletta en scola primara. Aschia
croda la 3. partiziun dalla scoletta.
Per quei motiv e damai che scolasta
Sabrina Capaul-Sgier cala sco scola-
sta da classa ha il cussegl da scola
Mustér engaschau duas novas sco-
lastas primaras, Riccarda Caduff e
Ladina Bearth. Cordial beinvegni e
bia plascher tier nus!

Part essenziala e nova dil niev plan
d'instrucziun 21 ei la scolaziun ella
primara dil rom «medias ed infor-
matica». Cunzun gl'equipament
necessari per quella vegn a custar
mintg'onn ina summa considerabla
per nossa vischnaunca.

In'ulteriura sfida ei il niev rom «in-
dividualisaziun 3. superiura» ch'en-
tscheiva cun igl onn da scola
2019/20. Enteifer quater lecziuns
per jamna san ils giuvenils dalla
3. superiura seprofundar aunc pli
da rudien ella materia che vegn a
spitgar sin els suentur lur nov onns
en nossa scola populara.

Ulteriuras informaziuns ein d'anflar
sut: www.scoladisentis.ch.

Avat Vigeli Monn culs gardists

Cultura e temps liber

Pleiv catolica

Cun la fin uost 2018 ha il plevon sur Georg Changeth bandunau la pleiv S. Gions. Deplorablamein ha igl uestg da Cuera buca prolungiu la cunvegientscha cun igl uestgiu da Mavelikara aschia che sur Georg ha stuiu bandunar igl uestgiu da Cuera. Nus deplorein zun fetg sia partenza e giavischein ad el en sia veta futura tut bien e gronda cuntentientscha. Bugen e cun grond engraziament vegnin nus a seregurdar da siu temps sco plevon a Mustér.

Igl ei reussiu d'anflar ella persona da sur Mathew Kurian – medemamein oriunds dall'India – in successur per sur Georg. El vegn a surpender sia nova incarica cun l'entschatta fenadur 2019 e nus sperein ch'el anfli ton pli spert bien access en nossa vischnaunca.

La collaboraziun denter las pleivs da Tujetsch, Medel e Mustér funcziuna oreifer. Cun la pleiv da Tujetsch essan nus danovamein secunvegini en connex cun l'incarica dubla da

nies organist Claudio Simonet. Sur Giusep Venzin da Medel segida cun nus duront la vacanza da plevon a S. Gions. Nus essan perschuadi, che la collaboraziun denter las pleivs da Sursassiala vegn egl avegnir ad esser pli e pli impurtonta.

Egl onn da scola 2018/19 preveda igl urari da scola mo pli ina lecziun d'instrucziun religiosa. Ina dallas duas lecziuns d'entochen oz ei vengnida strihada e remplazzada entras ina lecziun d'etica. Era scolaras e scolars da Medel/Lucmagn ein navendad uonn integrai en l'instrucziun religiosa dalla scola da Mustér. Nus engraziein grondamein a nos catechets e nossas catechetas per lur impurtonta e buca adina sempla incarica. L'instrucziun religiosa en scola ei ina dallas petgas impurtontas pigl avegnir da nossa pleiv e gest duront quei temps senza plevon ei igl engaschi dils catechets e dallas catechetas fetg essenzials ed impurtonts.

Ils 26 d'uost 2018 ha l'uniun dils exgardists dalla Svizra orienta-

la salvau sia radunonza generala a Mustér. Msgr. avat Vigeli ha celebrau ina biala messa pontificala a S. Gions ensemen culs exgardists e la populaziun da Mustér. La guardia papala ha veramein fatg gronda impressiun cun sias bellezia uniformas duront il survetsch divin. A caschun d'in apero comunabel sil plaz avon la casa Puntreis han parochianas e parochians giu la pusseivladad da s'entupar e tgirar contacts culs exgardists. Els han sunter igl apero salvau sia radunonza generala e gudiu in bien gentar cun lur famiglias en claustra.

Venderdis, ils 7 da december 2018 ei Pader Paul dalla claustra da Mustér vegnius ordinaus spiritual. L'ordinaziun d'in spiritual en nossa baselgia parochiala S. Gions ha ei tenor nies saver aunc mai dau. En ina fetg biala e digna messa ein stai representai – sper avat Vigeli e pader decan Bruno – gl'entir convent sco era muntgs e spirituals dad autras claustras e cuminonzas. Ils numerus visitaders han astgau assister ad ina ceremonia fetg biala ed impressiu-

nonta. Avon l'ordinaziun ha pader Paul fatg pliras empermischuns che circumscrivan siu survetsch e sia incarica ella baselgia catolica. Il chor dils students dalla claustra ha embelliu la fiasta cun in bi ed edificont cant.

Sonda, ils 8 da december 2018 ha pader Paul festivau sia messa nuviala medemamein a S. Gions. In grond pievel ha assistiu a pader Paul tier sia emprema sontga messa ed ha silsuenter retschert la benedicziun primiziala. Ina messa nuviala a S. Gions, in eveniment extraordinari buca pli succedius dapi biars decennis. Nus essan loschs che pader Paul ha salvau sia messa nuviala a S. Gions e giavischein ad el bia forza e grazia per l'annunziaziun digl evangeli e per sia veta spirituala e claustrala.

La baselgia gronda dalla claustra vegn duront ils onns 2018 e 2019 sanada ed ei aschia buca accessibla. La reavertura dalla baselgia claustrala ei previda per la fiasta da s. Martin 2019. Nus selegrein grondamein, ch'il convent festivescha ensemen cun nus differentas fiastas ecclesiasticas ella baselgia parochiala S. Gions. Aschia ha giu liug la procession da Sontgilcrest el quartier da Dulezi cun la benedicziun finala avon la casa Puntreis. Era a caschun dalla gronda fiasta da s. Placi vein nus astgau beneventar ils claustrals tier nus a S. Gions. Sco usitau han in orchester ed il chor dalla claustra embelliu il survetsch divin. En procession ein ils presents serendi avon porta dalla claustra ed han astgau retscheiver leu la benedicziun finala. Era Nadal han la claustra e la pleiv festivau communablamein en baselgia parochiala a S. Gions. Nus essan engrazieivels per quella biala collaboraziun denter claustra e pleiv.

Las ulteriuras festivitats ecclesiasticas han giu liug el ritmus da

mintg'onn. La dumengia alva a S. Gions, las fiastas da perdanonza a S. Gions ed a Segnas e l'usitada procession da s. Antoni a Cavardiras. Nus engraziein grondamein alla societad da musica, als chors-baselgia S. Gions e Segnas sco era a tuttas autras uniuns che separticipeschan ed embelleschan nossas fiastas ecclesiasticas.

Biars e biars prestan gronda lavur en tutta tgeudad a favur dalla pleiv e dalla populaziun da Mustér. A tuttas e tuts in grond e sincer engraziament. Pil futur giavischein nus a nus tuts sanadad, cuntentientscha e la benedicziun dil Tutpussent.

Pleiv evangelica-reformada dalla Cadi

Duront survetschs divins en diversas fuormas, cercchels da musica per pigns e gronds, discussiuns e cun la nova sentupada pils affons ell'AUA VIVA tgirein nus nossa communitad en nossa diaspora. A Caischavedra, a caschun dil survetsch divin campester, vein nus stuiu prender cumiau da sur Georg cun admetter ad el in cordial Dieus paghi. «Chiara in trio» han procurau per la musica. Il survetsch divin tradiziunal dall'jamna d'oraziun per l'unitad dils cristians il schaner a Breil ei deplorablamein stau il davos cun sur Marcel Köhle. Il di da Rogaziun federala vein nus astgau inaugurar nossa da niev revedida orgla a caschun d'in survetsch divin ed in concert. Igl emprem d'advent vein nus survegniu visetas digl institut ecumen Bossey, quella gada dalla baselgia anglicana da Nigeria.

Il di da votaziun dil zercladur ei vegniu votau sur dalla nova constituziun dalla baselgia reformada dil Grischun. Quella ei vegnida accettata cun gronda maioritad e vegn ad arver el futur novas vias per

la collaboraziun denter las pleivs evangelicas dalla Surselva.

Ensemen culla pleiv S. Gions ed il Center sursilvan d'agricultura sustenin nus vinavon ils requirents d'asil el TRZ Bellavista cun instructiun da tudestg, cun caffès da sentupada e cun occurrenzas da films culturals. In'exposiziun «A better world is possible» – cun maletgs da quater requirents d'asil – ei stau in cumplein success ed ha attratg grond interess.

Cun Mateusz Niedzwiedzki vein nus anflau in musicist engaschau che vegn ad embellir nos survetschs divins musicalmein e che vegn era a schar reviver nies cercchel da cant. Gabriela Tambornino ha surpriu da niev il «cantar culs affons pigns».

Fundaziun ecumena «Tür auf – mo vinavon»

Sco pleiv reformada ella diaspora schai a nus ina collaboraziun aviarta e constructiva cullas pleivs catolicas dalla Cadi fetg a cor. Quella collaboraziun succeda principalmein entras ils divers projects dalla fundaziun «Tür auf – mo vinavon».

Igl onn 2018 ha nossa fundaziun giu da seconfruntar cun enqual sfida. Ei ha dau ina midada tier la survigilanza da fundaziuns naven dil cussegl-baselgia dalla baselgia reformada dil cantun Grischun tier la controlla da fundaziuns cantunala. La revisiun da nossas finanzas ei vegnida fatga l'emprema gada entras la survigilanza da finanzas cantunala e quei senza objecziuns.

Il cussegl da fundaziun ei seradunau a treis sesidas, ellas qualas ei vegniu decidiu sur dallas fatschentas obligatorias sco approbar rapports da gestiun, quens e preven-

Ilis affons dalla canorta vida zambergiar

Giuventetgna Cadi workshop cun Mattiu Defuns

tivs, far contracts, eleger conlvrer(a)s, far decisiuns strategicas e decider davart il proceder dils divers projects.

Nus vein stuiu prender cumiau da sur Georg Changeth e vein saviu beneventar Madlen Deflorin-Spescha el cussegl da fundaziun. Madlen Deflorin representa la pleiv S. Gions ed ha era surpriu igl actuariat. Christina Labàs ei vegnida eligida dil cussegl da fundaziun sco responsabla per las finanzas e Susanne Strupler ei assessura – senza dretg da vuschar – ed ha surpriu da

far la contabilitad dall'entira fundaziun.

Las localitads dalla canorta **LUMPAZI** han midau possessur 2017. Cun las midadas dalla «Stampa» entras Casatec ha ei era dau in pèr optimaziuns ell'infrastructura dalla canorta. Secapescha han las lavurs vid il baghetg procurau per bein enqual disturbi pil menaschi, per las conlvreras, pils affons e pils geniturs ed aschia ei quei stau ina pulita sfida pil mintgadi dalla canorta. A tut ils pertuccai seigi en-

graziau da cor per la capientscha e pazienza. Culla Casatec vein nus ussa dapi igl october in niev contract d'affittaziun per quasi las medemas cundiziuns sco tier la Someidia. Engraziel fetg Casatec!

Ana Nägele Cardoso remplazza Manuela Steiner che ha visau sia piazza suenter il congedi da maternitad. Gianna Tomaschett ha terminau siu emprendissadi sco «FaBe» ed ei vegnida engaschada sco educatura. Nossas duas praticantas – Selina Giger e Bianca Livers – han saviu entscheiver lur emprendissadis sco «FaBe».

La visada dalla cunvegna da prestaziun per lavur aviarta da giuventegna entras la vischnaunca da Breil sin la fin 2017 ha caschunau pulita malsegirtad tier **GIUVENTETGNA CADI**. Grazia al sustegn dallas ulteriuras vischnauncas ha il project saviu subsister tochen la fin 2018, mo naven da 2019 ha ei duvrau ina nova cunvegna da prestaziun. Suenter in'analisa da basegns, pliras rundas da discussiun cun las vischnauncas restontas e cun cussegliazion dil post dall'organisaziun professiunala cantunala, «jugend.gr» eis ei vegniu stipulau ina nova cunvegna da prestaziun. Ina cunvegna che metta la lavur da giuventegna finanziamein e neu dils cuntregns puspei sin combas segiras. Ina piazza da 70% sa vegnir garantida suenter haver sligiau il biro a Trun e la piazza dil secretariat. Engraziel fetg allas vischnauncas Tujetsch, Mustér, Medel, Sumvitg e Trun pigl interess e pil sustegn. In cordial engraziel fetg era ad Olivia Pfister ch'ei stada responsabla pil secretariat.

Suenter in pli liung proceder da damonda vein nus survegniu la fin digl onn da nos partenaris en Tiaratudestga il consentiment da promoziun per la tiarza e davosa etappa dalla scola professiunala.

Scola professiunala MOCTECH

Viadi dil Camp Cadi a Hamburg

la MOCTECH dil project **MBARA OZIOMA**. Tier MOF (MbaraOzioma-Foundation) era il plascher gronds ch'ei sa tuttina aunc vegnir baghegiu entochen la fin 2019 ina casa da dimora pils students ed ina cucina/mensa.

Ilis giuvenils ein stai uonn cul **CAMP CADI II** a Hamburg. Il **CAMP I** pils affons dalla primara fa ina pausa e va lu puspei 2020 sin viadi.

Alla fin engraziain nus cordialme in a nossas suprastanzas dallas pleivs, a collaboratur e collaboraturas ed a varga 100 voluntaris ellas differentas gruppas da lavur ed els projects dalla fundaziun per lur grond engaschi e la buna

collaboraziun che ha giu liug en in clima aviert e constructiv. Medemame in lein nus engraziar a tut ils fautors e sponsurs dalla lavur dalla fundaziun. Senza quellas contribuziuns fuss quella lavur buca stada pusseivla. Da gronda impurtonza ein ils generus sustegnns finanzi als da vischnauncas e pleivs dalla Cadi sco era dalla Baseligia evangelica-reformada e dalla Baseligia catolica dil Grischun.

Biblioteca populara

«Tgi che legia sa dapli», stat ei sil placat che nus vein schau squitschar per l'ex18. Quella parola ei il medem mument il motto pil team dalla Biblioteca populara Disentis/

Tgi che
legia
sa dapli

Placat per l'ex18

Mustér e contuorn. Igl ei nossa finamira da metter a disposiziun per giuven e vegl ina vasta purschida actuala da cudischs ed autras medias. Igl onn 2018 vein nus cumprau 940 medias novas (cudischs, cudischs auditivs, DCs e DVDs) en la valeta da ca. frs. 8000.–. Ultra da quellas medias analogas han nos abbonents era access alla biblioteca digitala dibiost.

Promoziun dalla lectura

Tier las incumbensas d'ina biblioteca s'auda ei denton buca mo dad empristar cudischs, mobein era dad animar e promover da leger. Per cumpletar nossa purschida ella sparta dalla promoziun dalla lectura e far quella pli attractiva, ha nossa collaboratura Manuela Venzin frequentau differentes cuors. Cun las experienzas fatgas leu sa ella ussa cumpletar las introducciuns e visetas da classa. Aschia legra ei nus che nus vein era igl onn 2018 puspei astgau beneventar regularme in nossa biblioteca numerusas classas da Mustér e Sedrun sco era ina gruppa dalla Casa Depuoz. Dasperas han era occurrenz per affons prescolars giu liug regularme in, sco p.ex. «Buchstart» e «Mats» cun ra-

statistica	2018	2017	2016
emprests	13 634	12 801	12 254
novas medias registradas	892	940	1 024
novas entradas	40	42	51

quintar historias e kino da cudischs da maletgs. En quei connex lein nus engraziar alla Pro Juventute Cadi ch'ella ha era igl onn 2018 purschiu als affons dallas annadas 2014/15 in bon per in abbonament gratuit el las bibliotecas dalla Cadi.

Occurrenz

Il mars vein nus astgau beneventar en biblioteca la giuvna autura Cornelia Vinzens che ha legiu ord siu cudisch «Nus savevan da nuot auter». La prelecziun ei vegnida accumpignada musicalmein da Fiona Cavegn. Suentar in pign apero han ils numerus visitaders giu la pusseivladad da brattar atgnas regurdientschas da temps vargai. Al «Di svizzer da preleger» vein nus envidau ad in'occurrenza da «Buchstart» per geniturs cun affons pigns. A caschun dil campiunadi mundial da ballapei vein nus organisau per pigns e gronds fans da ballapei ina buorsa da brat da maletgs Panini. En collaboraziun cun la scola ha giu liug il november ina prelecziun dall'autura da cudischs per giuvenils Andrea Gerster pil scalem superiur. Pils affons da scoletta ei il Casperet staus sin viseta. La finiziun da quellas occurrenz ha lu il «Caffè d'advent» fatg il december.

Team

Naven digl uost 2017 tochen igl avrel 2018 ha nossa collega Susanna Venzin frequentau il cuors fundamental dalla Cuminonza da lavur dallas bibliotecas svizras da lectura publica (CLP) alla Biblioteca cantunala a Cuera. Il matg ha ella astgau retscheiver il certificat dalla CLP. Deplorablamein ei nossa menadra Christine Bischof vegnida malsauna avon in onn. Madleina

Caminada ha surpriu ad interim la substituziun. Igl atun 2018 ei Ulrike Lechmann vegnida eligida sco nova menadra.

Igl october 2018 vein nus astgau beneventar cun Petra Schmid ina nova collega. Ei fa plascher a nus da puspei haver ina representanta da Sedrun el team.

Il december ha nossa collega Madleina Caminada terminau siu engaschi. Duront 31 onn ha ella luvrau cun bia entusiassem per la biblioteca. Per sia grondiusa lavur engraziein nus ad ella da cor. Madleina Caminada ei stada responsabla pil ressort finanzas che vegn ussa surprius da Nadja Hosang.

Engraziament

Alla fin lein nus engraziar alla vischnaunca purtadra da Mustér sco era allas vischnauncas vischinontas da Tujetsch, Medel e Sumvitg per lur sustegn finanziel.

In special engraziament s'auda a tut ils visitaders che nezegian nossa purschida e dattan veta a nossa biblioteca. Nus giavischein ad els ch'els fetschien l'esperienza tenor il motto: «Tgi che legia sa dapli».

In muntascalas per la Ludoteca

Suentar in liung temps da preparativas e da tscherca da sponsurs ha il muntascalas dalla firma Högg saviu vegnir montaus ils 11 da zercladur 2018 en halla Cons. Igl ei stau ina pulita sfida pils luvrers, perquei che la scala ei stretga e teissa cun duas stortas. Ussa eisi pusseivel a persunas en suppia da rodas da far ina viseta en la Ludoteca Disentis/Mustér e contuorn.

Prelecziun da Cornelia Vinzens

Il niev muntascalas

Ils 21 da settember ha ina collaboratura voluntaria dalla Procap visitau las localitads ed inspectau detagliadamein la situaziun. Ella ei stada fetg incantada ed ha tarmess in grondius pareri als responsabls dalla Procap. Ussa spitgein nus

aunc sin lur confirmaziun che nus ademplien tuttas pretensiuns per astgar purtar il plaid «barrierefrei» sper nies logo.

Ils daners per finanziar l'investiziun da rodund frs. 30 300.– ein vegni dalla fundaziun Cerebral, dalla vischnaunca da Disentis/Mustér, dalla Ludoteca sezza e dil Lions Club Tgina dil Rein.

El num dalla squadra e dils utilisaders dalla Ludoteca Disentis/Mustér e contuorn in grond Dieu paghi a tuts che han susteniu quei project.

Forum intercultural Mustér

Alla radunonza generala dil Forum intercultural Mustér ei Tabea Baumgartner vegnida eligida sco succedura da Jacinta Jacomet-Lombriser. Igl ei aschidadir ina midada da generaziun alla testa dil forum. Duront siu temps d'uffeci da 15 onns, da quei otg onns sco presidenta ha Jacinta Jacomet realisau differents gronds projects, denter auter Las Pastgas russas a Mustér, l'jama d'inscunter african cun la cultura africana, la scuntrada culs Portughes, la sentupada culs Ladins.

Nus admettein alla Jacinta Jacomet sco era ad Adrian Pally (sis onns en suprastonza) e cusseglier nazional Martin Candinas (dudisch onns en suprastonza) ch'ei medemamein seretratgs in grond engraziament per lur nunstunclenteivel engaschi a favur dil Forum intercultural Mustér.

La nova presidenta Tabea Baumgartner, ch'ei era menadra dil Center sursilvan d'agricultura, surpren cun slontsch e gronda motivaziun il tgamun dil forum. La lavur cun minoritads seigi fetg impurtonta ed il mument era fetg actuala en vesta als schabetgs sin quest mund. Da

niev en suprastonza ein era Donat Albin e Felicia Deflorin.

Forum claustral

Ils 20 da november 2018 ha giu liug il davos Forum claustral sut l'egida da pader Urban Affentranger e quei cuagl anteriur cusseglier federal Adolf Ogi. Igl ei stau ina biala e nun-emblideivla finiziun dil forum. Duront buca meins che 35 onns ha pader Urban intermediau ed animau numerus e per part era fetg renoma referents da seprestar cheu a Mustér. Pil pli ha era in numerus publicum da lunsch e damaneivel priu part als forums e mussau aschia interess ed engraziament visavi ils organisaturs ed ils referents.

Quei che ha entschiet a sias uras sco instrucziun supplementara ella scola claustrala ei s'extendiu adina sin cerchels pli vasts ed ei la finala daventada dapi onns ina preziusa offerta culturala per nos vischnaunca mo era per l'entira regiun.

En num dalla vischnaunca admetta la suprastonza communal a pader Urban Affentranger in sincer engraziament per siu engaschi a favur dil Forum claustral, gavischond tut bien per in futur pli ruasseivel. Sco avat Vigeli Monn ha informau vegn legrevlamein cuntinuau cul Forum claustral.

Giuventetgna Cadi

Duront igl onn 2018 ha ei dau enqual midada pertuccont la structura da Giuventetgna Cadi. Suentar che la vischnaunca da Breil ha visau la cunvegna da prestaziun cun la fundaziun «Tür auf – mo vinavon» per la fin digl onn 2017 han era las vischnauncas da Trun e Tujetsch ponderau da visar la cunvegna. Quei ha giu per consequenza ch'ei revega ina gronda malsegirtad pertuccont il futur dalla lavur aviarta per nos

giuvenils e giuvens carschi. Pliras sesidas ensemen cun il post dil fatg dil cantun han saviu dar sclariment als responsabels dallas vischnauncas e perschuerer dalla necessitad d'in post da lavur da giuventetgna. La fin zercladur han lu legrevlamein las tschun vischnauncas da Trun, Sumvitg, Mustér, Tujetsch e Medel suttascret ina nova cunvegna. La cumpart da Breil ei vegnida partida si sco suonda: Ina mesadad ha la cumissiun spargnau cun serrar il secretariat. Questa lavur fa uss la menadra dil post Gabriela Cabalzar. L'autra mesadad ei vegnida repartida ulivamein sin la fundaziun e las tschun vischnauncas. Tenor la cunvegna da prestaziun paga mintga vischnaunca ina certa summa tenor diember da habitonts. En nos vischnaunca segida legrevlamein la pleiv S. Gions cun ina contribuziun da 40% vid ils cuosts per la lavur da giuventetgna. Nus admettein in cordial engraziament persuerer. Tenor la nova cunvegna fan mo pli commembers da suprastonza part

Surdada dil daner da Nadal

Sera publica cul tema «stop mobbing» a Mustér

dalla cumissiun, quei per francar ina megliera collaboraziun ed informaziun denter las vischnaucas ed il post da giuventetgna. La cumissiun secumpona da Robert Candinas, Sumvitg (president); Mario Hitz, Tujetsch; Gabriel Venzin, Medel; Kurt Wolf, Trun; ed Jris Lombris, Mustér.

Cun plascher vegn la survegionza dils locals da sentupada fatga dils menaders e las menadras ch'ei scolai persuerter. Senza giuvnas e giuvens engaschai savess la Giuventetgna Cadi buc porscher en treis vitgs mintgamai il venderdis sera la pusseivladad da s'entupar els locals da giuventetgna. La promotura da giuventetgna Gabriela Cabalzar organischa mintg'onn differents projects per e cun la giuventetgna, sco referats, workshops, cuors mo era occurrenzas da divertiment.

55. Borsa da cristallas e mineralias

L'emprema fin d'jamna d'uost ha l'Uniun Cristallina Mustér organisau gia per la 55avla gada la bursa da mineralias el Center da sport e cultura. Quella ei lunsch sur nos cunfins ora bein enconuschenta e fetg apprezzada. Mintg'onn porschan ils organisateurs in'exposiziun speciala als visitaders. Cun quella fan els lur bursa aunc pli attractiva. 2018 ein rodund 90 cristallas e mineralias dils frars Bruno e Kurt Müller vegni mussai alla publicitad.

Expositurs dalla bursa da cristallas e mineralias (Foto Hans Huonder)

Cul museum el plaunterren dalla halla Cons porscha l'Uniun Cristallina sper la bursa da mineralias ad interessai e quei sur onn la pusseivladad da contemplar las bellezias cristallas e mineralias da nosas valladas muntagnardas. Nus engraziein grondamein all'Uniun Cristallina cul president Meinrad Giger per tutta lavur prestada.

6000 capetschas e fruntags per affons

Duront plirs meis han biebeen 100 casas da vegls e da tgira, 22 uniuns da dunnas e 108 dunnas fatg rodund 6000 capetschas e fruntags tarlischonts per affons da scoletta e dalla scola primara. Grazia a fils tarlischonts cuntshai denter la launa ein ils affons meglier visibels el traffic da stgir. L'acziun ei ina

part dalla campagna da prevenziun «Vorbilder leuchten».

Sin iniziativa da geraua Jris Lombris ei era il Center da sanadad Puntreis separticipaus a quell'acziun. La segirtad dils affons hagi motivau l'inizianta da dar igl impuls da separticipar alla campagna. En quella moda hagien denton era la convivenza e far la punt denter generaziuns saviu vegnir promovì. Sut l'egida da Regina Caminada ch'ei engaschada en Puntreis a favur dallas activitads ei vegniu fatg stediamein caltschiel igl atun vargau. E gest per l'entschatta dall'emprema neiv han tuts 52 affons da scoletta obtenu novas capetschas.

Alla surdada dallas capetschas el Center da sanadad Puntreis ha era il menader dalla casa Diego Deplazes

Ils affons da scoletta cun lur novas capetschas (Foto Hans Huonder)

sutlingiau il grond engaschament a favur da quell'acziun.

Fiasta d'emprem d'uost

Ei vess giu da dar in grond eveniment per nossa vischnaunca – il Donnschtig-Jass. Cun plascher e perseveronza ein noss jassists sut l'egida da Sedrun Mustér Turissem sepreparai da rudien per la scuntra da culs giugadurs da Savognin. Ils 26 da fenadur ha ina gronda raspa da da vischins da Mustér accumulau ils jassists all'emissiun da televisiun directa ad Oberrieden. Il cletg ei deplorablamein buc staus da nossa vart e l'emissiun Donnschtig-Jass ei vegnida emessa ils 2 d'uost naven da Savognin. Nus engraziein tonaton als organisaturs e cunzun als giugadurs ch'ei s'engaschai fetg per quella causa.

Fiasta digl'emprem d'uost

La vischnaunca da Mustér ha per quei organisau sia festività digl'emprem d'uost tradiziunalme in ella fuorma dils davos onns, semplamein per ils 2 d'uost. Nus vein giu cletg cull'aura ed ils organisaturs sut l'egida da Gastro Mustér/Medel ensemen culla vischnaunca da Mustér e biars voluntaris han saviu porscher ina biala sentupada avon casa communal ton als indigens sco als hospis da vacanzas.

La gruppa da fans culs giugadurs al Donnschtig-Jass ad Oberrieden

Canorta Lumpazi porscha da niev plazz da survigilanza per affons jasters

Igl onn 2013 ha la Canorta Lumpazi saviu arver sias portas ellas localitads digl anteriur baghetg dalla stampa ch'ei uss en possess dalla Casatec SA. Treis personas dil fatg han entschiet culla lavur da tgira e survigilanza. Gia in onn pli tard ei la porschida dalla canorta vegnida completada cun ina piazza da giugs. Igl onn 2015 ha la vischnaunca da Mustér allura dau alla Canorta Lumpazi l'incumbensa da porscher

Las emprendistas vid termagliar culs affons (Foto Hans Huonder)

Tegia da fondue

structuras dil di per affons da scoletta e scola. L'instituziun ha surpriu quei pensum e survigilescha dapi igl onn da scola 2015/16 affons da scola e scoletta ed ins ha per quei motiv engrondu il spazi dallas localitads. Enteifer ils davos onns ei il stab da collaboraturas carschius a siat personas. Il mument instruescha la canorta treis emprendistas.

La purschida dalla Canorta d'affons ei in basegns e vegn nezegiada stediamein da famiglias dall'entira Cadi e quei durant tschun dis ad jamna. Il menaschi porscha da niev era a famiglias che fan vacanzas a Mustér la pussevliadad da schar pertgirar lur affons per in miez di ni singuls dis. Da quella purschi-

da san denton era las famiglias indigenas far diever. Tgi che vul far diever da quei survetsch sa acquistar in bon ed entochen il di avon allas 14.00 san els annunziar lur affons. Per quei intent han ins scaffiu in program electronic che lubescha alla glied da far las reservaziuns directamein via internet.

Center da sport e cultura

Davart dil Center da sport e cultura (CSC) ei igl onn 2018 staus sut l'enzenna dil project da sanaziun e cumpletaziun. Davos las culissas ei vegniu cuntinuau cun la lavur da planisar il project ed adattar el tenor ils impuls ch'il cussegl da vischnaunca ha dau alla presentaziun dalla fatschenta la primavera

2018. L'entschatta 2019 ei lu il niev project vegnius presentaus al cussegl da vischnaunca per sentir il puls ed aschia saver cuntinuar culla via politica tochen alla votaziun all'urna.

La stad 2018 ei cunzun il minigolf staus ina purschida ch'ei vegnida nezegiada zun fetg, buca sco davos era perquei ch'ella era includida ella carta da hosps. Varga 9000 personas han tratg a nez las purschidas dil CSC includidas ella carta da hosps.

Sper las occurrenz annualas sco per exempel il tscheiver, la buorsa da cristallas ni differents turniers d'unihoc ha la ex18 aviert durant treis dis sias portas el CSC. Talas occurrenz muossan con impurtonta ch'ina infrastruttura sco il Center da sport e cultura ei per ina regiun. Igl unviern ha la Banca Raiffeisen purschiu per l'emprema gada la pussevliadad a lur commembers da far diever gratuitamein dalla patinera. Ina purschida ch'ei vegnida apprezzada zun fetg, ton dils indigen sco era dils hosps da vacanzas. Sper la patinera ha ei era dau ina nova purschida igl unviern vargau. Ina tegia da fondue ha envidau da far diever dalla patinera e silsunter guder in bien fondue da caschiel indigen. Ina purschida che duei era cuntinuar e daventar pli enconuschenta il proxim unviern.

Igl atun ha la caffetteria dil CSC saviu profitar ferm en connex cul plazal da baghegiar dil Catrina Resort. Aschia han bia luvriers anflau la via dallas nov el CSC per far ina cuorta pausa, quei che semuossa era en ina stupenta sviulta per la caffetteria.

La fin digl onn ha ei dau differents midadas da personal. Aschia ha Evelina Monn bandunau suenter bunamein 20 onns il CSC. En quei temps ha ella oravontut schubergiau las localitads dil schurmetg ci-

Il Center da sport e cultura ord la perspectiva d'in utschi

vil cun cuschinas e Sala Fontauna che vegnan affittadas da camps. Per ella ha Lisa Pinto entschiet il fevrer 2019. Bandunau il CSC ha era Doris Manetsch. Ella gidava da schubergiar, sch'ei fageva da base-gns. En caffetteria ha Gisela Bernsteiner terminau la fin 2018 sia la-vur per surpender suenter varga 17 onns ina nova sfida. In meins pli tard ha era Cornelia Bearth ter-

minau siu engaschi el CSC suenter bunamein 6 onns. Miguel Rodrigues e Tamás Illés che han gronda experienza ton el servis sco era en cuschina ein ils novs collaboraturs dalla caffetteria. Cun Evelina, Doris, Gisela e Cornelia piarda il CSC quarter collaboraturas ch'ei stadas ditg el survetsch dil CSC. In bien engraziament ad ellas per lur engaschi. Il quen 2018 siara cun in surpli

d'expensas da frs. 233 542.48. Quei levet pli pauc che previu el preventiv. Per buca survargar il deficit previu ha ei giu num esser fetg rigurus cullas expensas. Pertgei las entradas els secturs da sport ein stadas in pulit ton pli bassas che previdas el preventiv 2018, denton pli u meins constantas en cumparegliazion cun il quen 2017.

Sanadad

Jris Lombris, geraua sanadad ed ovras socialas
«La natira ei la megliaera apoteca» (Sebastian Kneipp)

Per incarica da Sana Surselva ha Elisabeth Lorez erui la promoziun dalla sanadad dallas vischnauncas sursilvanas. Promover la sanadad figurescha il bia buc sisum la gliesta dallas prioritads dad ina suprastanza communal. Secapescha exista ina ferma responsabladad da mintga singul per siu beinstar corporal. Tuttina ha Elisabet Lorez fatg attents ch'ina promoziun activa dalla sanadad po senz'auter era influenzer a moda positiva las finanzas communalas. Sco nus savein

tuts vegn la populaziun adina pli veglia. Mesiras da prevenziun che lubeschan a quella populaziun da mantener a liunga vosta l'indendenza e tgirar il beinstar corporal e spirtal entras diversas activitads pon descargar ils preventivs comunals.

Era en nossa vischnaunca ei vegniu fatg la retschera ed Elisabet Lorez ha silsuenter dau giu siu pareri davart la promoziun da sanadad e la prevenziun en nossa visch-

naunca alla suprastanza. En vosta allas vastas purschidas en nossa vischnaunca culla Seniors-CA, da numerusas uniuns e las purschidas dalla scola ei vegniu constatau che Mustér ei sin buna via quei che pertucca la promoziun da sanadad. Nus sespruein vinavon da sustener aschi bein sco pusseivel las uniuns ed organisaziuns che s'engaschan pil beinstar da nos habitonts e fussen era prompts da s'engaschar en ina cumission regiunala en Surselva che savess promover aunc pli fetg accziuns da prevenziun e sanadad. Ina impurtanta purschida ella promoziun dalla sanadad e prevenziun cunzun per nos vischins da 60 onns ensi ei la purschida comple-

Gentar communabel ell'Aua Viva (Foto Jürg Riesen)

Viadi a Sontga Gada cun concert en baselgia (Foto Jürg Riesen)

mentara Seniors-CA. Quella ha figau bein pei en nossa vischnanca e vegn schazegiada da bein enquadra vischinA. Ils responsabels Linus Maissen, Jürg ed Yvette Riesen en-

semen culs collaboratur dalla Puntreis offereschon duront igl entir onn ora in vast program da sentu-padas ed activitads per nos seniors. La participaziun als differentes eve-

niments s'variescha denter 10 e 70 participonts. En tut han rodund 500 persunas priu part igl onn 2018 allas activitads dalla Seniors-CA. La vischnanca ensemen cul cantun finanzieschan il project Seniors-CA e nus sustenin ils responsabels aschi bein sco pusseivel. Il success dalla Seniors-CA dependa denton digl interess e dalla presenza da nos seniors. Era ein ils responsabels fetg leds da survegnir da nos vischins sez impuls ed ideas per las activitads dalla Seniors-CA. Nus appellein aunc inaga a tuts: fagei stedi diever dallas activitads dalla Seniors-CA, ei promova la convenza e cuntentientscha da mintga singul.

Tuttas informaziuns da Seniors-CA succedan el Fegl uffizial dalla Surselva e sin la pagina d'internet: www.seniors-ca.ch.

Fundaziun PUNTREIS

La regiun da planisaziun Sursassiala ha giu suttascret ils 9 da zercladur 2016 ina convegnoentscha per tuccont prestaziuns staziunaras per cussadentas e cussadents attempai duront liung temps.

La Fundaziun PUNTREIS ha fatg la medema convegnoentscha cun la PUNTREIS Center da sanadad SA ils 2 da fenadur 2013. La PUNTREIS Center da sanadad SA meina la casa da tgira. Il rapport annual 2018 ei publicaus en fuorma extendida sin la pagina d'internet dall'organisaziun: www.puntreis.ch.

Wendelin Jacomet, gerau da baghegiar
«*Gie mir'anavon, seigies aviarts, ord via culs craps. Fai liber tiu tgau e vesa il bien, buca adina il schliet. Emprova da cuir, ei porta dapli.*» (Liricas Analas)

Ervin Maissen, menader infrastruttura
«*Mintgin contribueschi enzatgei pil beinstar cumineivel, sch'el sa buca survivor persuls!*»

Marco Tomaschett, uffeci da baghegiar
«*Va buca, dat ei buca – il futur da Mustér schai en nos mauns. Nus stuein esser aviarts ed ughiegiar da crear novas purschidas e novs spazis per in e scadin.*»

Lavurs specificas

Sper las lavurs usitadas ei igl uffeci da baghegiar ed infrastruttura s'occupaus specialmein cun suandon-tas incaricas:

- Accumpignament dallas lavurs per la sanaziun dalla Via Sogn Gions, dalla construcziun e sanaziun dalla via a Mumpé Medel, dil project en connex cun la sanaziun dalla Via Lucmagn sil tschan-cun dalla surbaghegiada Langini.
- Cuntinuaziun dallas proceduras concernent acquist da terren e dretgs, liquidaziun da protestas en connex cun la preparaziun dalla sanaziun dalla Via Run e dalla Via Funs-Dado ed introducziun dalla procedura da contribuziun.
- Cuntinuaziun dils projects sebasond sil plan general pigl allontanament e la purificaziun dallas auas. Project da canalisaziun Cavardiras – Disla. Projects da canalisaziun en connex cun l'avertura Acletta-Funs cun Acletta Sid, Acletta Ost e la colligiaziun cul quartier Crest d'Acletta, dislocaziun dalla canalisaziun en connex cun la realisaziun dalla surbaghegiada alla Via Veglia.
- Revisiun parziala dil plan da quartier «Latis». Il giavisch d'attribuir ina parcella da niev al quartier Latis resp. procurar l'avertura sur la via da quartier Latis pretenda

dad ina vart ina revisiun dil plan da quartier Latis cun in regroup-pament da terren e da l'otra vart l'adattaziun dalla clav per la re-partiziun dils cuosts.

- Revisiun dil plan da quartier cun regroupament da terren Chischliun. Plan da quartier e regroupament da terren Disentiserhof.
- Revisiun parziala dalla planisaziun locala. Adattaziun dalla zona da mistregn a Pignola, correcturas dalla planisaziun locala a Sax/Sontga Catrina en connex cun la purificaziun da cunfins, lescha communal da davart habitaziuns secundaras.
- Cuntinuaziun cul project per la revisiun dalla planisaziun locala; concernent l'adattaziun dallas zonas da baghegiar, l'applicaziun dalla lescha federala davart habitaziuns secundaras concernent baghetgs characteristics pil maletg dil liug, adattaziun dallas zonas per la protecziun dallas auas al dretg surordinau, adattar il plan da zonas cun las novas zonas da prighel, surprender il spazi d'aua per liung da flums ed uals els plans da zonas.
- Accumpignar la realisaziun dil rempar Val Acletta.
- Accumpignament dil project per la sanaziun dil Center da sport e cultura.

- Redacziun da differentas posiziuns dalla vischnaunca da Mustér en connex cun consultaziuns concernent la planisaziun directiva e la planisaziun territoriala dil cantun Grischun, sco era igl inventari concernent biotops tenor la legislaziun davart la tgira e protecziun dalla cuntrada.
- Differentes projects per l'infrastruttura, baghetgs communal etc.
- Cuntinuaziun cul project signaletica.
- Cuntinuaziun cul project pertuccont optimar la situaziun dalla purschida da loipa.

Fatgs da baghegiar

All'istanza da baghegiar ei vegniu inoltrau igl onn 2018 166 (165) damondas da baghegiar. Da quellas ein 74 (73) suttamessas alla procedura ordinaria e 92 (92) tractadas sco annunzia. Enviers igl onn 2017 ei il svilup sil sector da construcziun s'augmentaus danovamein igl onn 2018. Vischinas e vischins mo specialmein las interpresas astgan quintar vinavon cun in svilup remarcabel. Schegie che la legislaziun davart las habitaziuns secundaras grevegia plitost investiziuns sil sector dalla construcziun aulta, laian las proceduras da baghegiar presupponer ch'il svilup actual cuntinueschi.

L'istanza ha tractau 5 (5) damondas per reclamas ed inscripziuns e 45 (30) damondas da principi. Ultra da quei eis ei stau necessari d'introducir en 6 (4) cass ina procedura da cuntravenziuns encunter las prescripziuns da baghegiar. Quels cass ein aunc pendants. En 18 (21) sedutas dalla cumissiun da baghegiar ein 146 (216) tractandas vegnidat deliberadas. Igl onn 2018 han differentas controllas da baghetgs

preoccupau igl uffeci da baghegiar ed infrastruttura sco era specialmein la tractaziun dil project Acla da Fontauna. Sper las fatschentas da baghegiar ha il menader d'infrastructura preparau 81 (84) fatschentas per la suprastonza communal. La direcziun ha tractau 126 (129) fatschentas che pertuccan directamein igl uffeci da baghegiar ed infrastruttura.

L'applicaziun dalla lescha federala e l'ordinaziun davart habitaziuns secundaras creescha novas malsegirtads ed inegalitads. Cunzun sil sector dil mistregn e commerci ha la lescha creau sligiazions nunpusseivlas. Fertun che hotels «buca rentabels» san midar ina part da lur surfatscha en habitaziuns secundaras senza restricziun, astgan auters menaschis da mistregn buca nezegiar quella pusseviltad da midar lur surfatscha da producziun en habitadis senza restricziun. Il cussegl da vischnaunca ei staus dall'opiniun che las inegalitads creadas entras la lescha davart habitaziuns secundaras sappien vegnir tralashadas ed ha perquei desistiu da

crear ina sligiazion minimala sco quei ei succediu en ulteriuras vischnauncas dil cantun Grischun – per gronda part da maniera pli stricnga che quei che la suprastonza communal veva proponiu.

Podà che las multifaras restricziuns e prescripziuns sil sector dalla construcziun, dalla planisaziun dil territori e digl ambient pon caschunar l'impressiun che la lavur per in uffeci da baghegiar sereduceschi. Il fatg ei denton cuntrar, cun las prescripziuns e novas restricziuns crescha la lavur ed il basegns d'informaziun e sclariment, quei che seffectuescha ella lavur da mintga di digl uffeci da baghegiar e d'infrastructura ed ei denter auter era il motiv pertgei che singulas fatschentas vegnan buca adina liquidadas eifer il temps giavischau. In fatg che cuntenta ni vischinas e vischins ni autoritads.

Ils 23 da fevrer 2018 ei il project per spazzar il Hotel Acla da Fontauna e reconstruir in hotel e 5 baghetgs da habitar cun garascha sutterrana vegnius publicaus ed exponius publicamein. Enteifer il termin da pro-

testa ei vegniu inoltrau 6 protestas, denter auter era dall'organisaziun Helvetia Nostra che persequitescha cun egl pitgiv il svilup da construcziun aulta en las vischnauncas turisticas. Sin giavisch dils patruns da construcziun ha la suprastonza communal sistiu ils 10 d'avrel 2018 la procedura. Ils patruns da construcziun han giavischau la sistida dalla procedura per saver preparar las posiziuns per mauns dils recurrents. La situaziun ei ussa progredada aschi lunsch che la procedura sa vegnir cuntinuada. Ils recurrents han retschert la documentaziun per prender posiziun, ulteriuramein han els la pusseviltad da prender investa dils documents ch'ei vegni surluvrai el decuors dils davos meins. Per saver mantener la lubientscha da baghegiar concedida ils 24 da zercladur 2015 ha l'istanza da baghegiar concediu ina ulteriura prolungaziun dalla lubientscha da baghegiar pil project tenor il plan d'areal Acla da Fontauna. Sin fundament da quella prolungaziun scada il termin da quella lubientscha da baghegiar ils 24 da zercladur 2020.

La fin digl onn 2016 era vegniu inoltrau in project per surbaghegiar ina pli gronda parcella ella zona da mistregn a Pignola. La procedura da baghegiar ha lu stuiu vegnir sistida perquei ch'il project risguardava buca las prescripziuns dil plan da quartier ed aschia era buca las prescripziuns da baghegiar. Quella procedura ei vinavon sistida, a vesta dil svilup actual vegn ei ad esser necessari dad annullar quella domanda da baghegiar.

Ils 13 d'avrel 2018 ha la suprastonza communal saviu conceder la lubientscha da baghegiar per la construcziun dall'emprema etappa dils stabiliments per la producziun da far neiv. L'emprema part cun tschaffadas d'aua, lingias e baghetgs cun pumpadis ei vegnida realisada la

Pumpadis a Plaun Sut dalla canalisaziun Cavardiras

Rempar Val Aletta

stad 2018. La secunda part cul lag a Stavel Sut vegn realisada igl onn 2019. Quella lubientscha ensiara ulteriuamein las lubientschas corrispondentas davart dil cantun e dalla vischnaunca da retrer aua per la produczion tecnica da neiv.

La cussegliaziun da baghegiar cun prof. Christian Wagner ei secumprovada ed il memorandum da baghegiar anfla vinavon pli bia interess sin palancau internaziunal e nazional che communal. Las finamiras dil memorandum ein publicadas ed ei sa vegnir priu investa da quellas sin la reit: www.geo-surselva.ch.

Planisaziun locala

Ils 20 d'avrel 2018 han il cussegl da vischnaunca resp. ils 10 da zercladur 2018 la cuminonza dils votants approbau la revisiun parziala Pignola/Marias cun il plan da zonas 1:2 000, il plan general d'avertura 1:2 000 ed ils art. 15, 29a, 61a e 98a dalla lescha da baghegiar. Plinavon ha il suveran approbau l'adattaziun dallas zonas d'utilisaziun a Sax/Sontga Catrina cun il plan da zonas 1:1 000 Aletta/Funs ed il plan

general d'avertura 1:1 000 Aletta/Funs. Ils 16 d'october 2018 ha la Regenza approbau il project che pertucca la revisiun parziala Pignola/Marias. Consequentamein ha l'istanza da baghegiar saviu conceder la lubientscha da baghegiar per la construcziun d'in menaschi da mistregn sin parcella 188.

Bein munta l'adattaziun dallas zonas d'utilisaziun a Sax/Sontga Catrina che la surfatscha d'utilisaziun netta sereducescha, denton s'augmenta la surfatscha dalla zona da habitar (zona speciala Catrina) nominalmein per 1260 m². Tenor dretg vertent stuess quella surfatscha vegnir cumpensada cun in'exxonaziun en vischnaunca. Perquei ei l'approbaziun da quei object s'entardada. Denton han igl uffeci cantunal e la vischnaunca anflau ina sligiaziun che duess possibilitar alla Regenza dad era approbar quei object. L'approbaziun ei vegnida messa en mira per la primavera 2019.

Project per la revisiun dalla planisaziun locala

Sco communicau avon in onn ei la cumissiuon per la revisiun parziala dalla planisaziun locala semes-

sa alla lavur. La grappa da lavur che duei inventarisar ils baghetgs d'economia en zona da baghegiar ha giu terminau l'emprema fasa da sia lavur la stad 2018. Tgei che munta caracteristic pil maletg dil liug a basa dil art. 9 dalla lescha federala davart las habitaziuns secundaras ha caschunau empau rum-patesta. Tonpli ch'ei era aunc buca propi enconuscent con stringent ch'igl artechel dalla lescha davart habitaziuns secundaras sto vegnir applicaus. Denton han igl uffeci pil svilup dil territori ensemen cun la tgira da monuments dil cantun elaborau in muossavia concernent l'applicaziun dalla lescha en connex cun baghetgs protegi resp. caracteristics pil maletg dil liug. Plinavon han igl uffeci pil svilup dil territori e l'associaziun grischuna pil svilup dil territori sviluppau in muossavia co proceder concernent baghetgs protegi resp. caracteristics pil maletg dil liug en connex cun damondas davart la planisaziun territoriala. Il resultat da quels dus documents, denton specialmein il document che descriva co proceder cun tals objects el rom dalla procedura da baghegiar ei fetg dissillusiononts. Tonpli che quell'applicaziun lubescha praticamein neginas intervenziuns constructivas en la substanza existenta dil baghetg. Ei fa surstar ch'ils uffecis ein capavels da restrenscher las mesiras previdas ella lescha federala da tala maniera che l'applicaziun dil art. 9 dalla lescha federala davart habitaziuns secundaras ei facticamein buca applicabla concernent la midada da diever per baghetgs protegi resp. caracteristics pil maletg dil liug. Consequentamein ha la grappa da lavur stargliau danovamein igl inventari e reduciu il diember da clavaus caracteristics pil maletg dil liug sin in diember minimal. Denton po ei esser pusseivel da schaffir ina nova definiziun da baghetgs cun reglar las prescrip-

Plazza Sut Gliendas

ziuns da quels baghetgs sin palancau communal, denton cun la resalva ch'in tal baghetg sa buca vegnir construius sco baghetg da habitar secundar.

Las ulteriuras duas gruppas da lavur vegnan ussa a saver cuntinuar cun lur lavur. Fertion che la situaziun ei strusch madira per entscheiver cun la revisiun parziala dalla lescha da baghegiar, sa quella cumissiun semetter alla lavur concernent la revisiun dallas leschas d'infrastructura (lescha davart l'avertura pil traffic, lescha davart il providiment d'aua, lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas...). Concernent il maletg empalont spazial (kommunales räumliches Leitbild) ei la cumissiun vid la lavur.

Igl ei da quintar che quei project vegni a fatschentar las autoritads communalas ils proxims dus entochen quater onns. La gliesta en connex cun las differentas damondas ch'ei da sclarir ei buca vegnida pli cuorta el decuors dil temps.

- Singuls puncts contestai en connex cun la revisiun parziala actuala.
- Realisar las consequenzas dalla revisiun dalla lescha federala davart la planisaziun dil territori en-

trada en vigur igl 1. da matg 2014.

- Integrar la carta cun las zonas da prighel en la planisaziun locala cun rectificar las surfatschas dallas zonas da baghegiar pertuccadas.
- Integrar ils spazis d'aua per liung da flums ed uals ella planisaziun locala.
- Reveder las zonas per la protecziun dallas auas a basa dil niev concept da protecziun dallas tschaffadas d'aua.
- Ponderar la situaziun en connex cugl areal pil diever commercial dil plaunterren.
- Nezegiar il spazi che sedat ord las prescripziuns dalla lescha federala davart las habitaziuns secundaras en connex cun art. 9 (maletgs dalla cuntrada e baghetgs digns da vegnir protegi). Consequenzas digl art. 8 en connex cun la midada da hotels en habitaziuns secundaras.
- Optimar il diever e l'attractivitat dil spazi public amiez il Vitg.
- Concepziuns concernent l'aplicaziun d'implonts per la producziun d'energias regenerablas.

Per prevegnir a posiziuns precedentas senza fin eis ei el rom da

quella revisiun dalla planisaziun locala necessari da conceder avunda spazi allas proceduras da cooperaziun e participaziun. La sera d'informaziun stada prevedida pigl onn 2018 ei vegnida spustada definitivamein sils 8 d'avrel 2019.

La damonda davart las consequenzas digl art. 8 dalla lescha federala davart habitaziuns secundaras ei pil mument liquidada cun quei ch'il cussegl da vischnaunca ha renviu la lescha communal davart habitaziuns secundaras. Podà che la vischnaunca sto evtl. revegnir a quella decisiun en connex cun autras damondas che pertuccan l'aplicaziun dalla lescha federala davart habitaziuns secundaras.

Plan directiv cantunal e regional

Enconuschentamein ston las zonas da baghegiar en Svizra vegnir redimensiunadas ed adattadas als bassegns dalla planisaziun territoriala. Leu nua ch'ei ha terren da baghegiar danvonz sto quel vegnir exzonus en favur da quellas regiuns che disponan da memia pauc terren da baghegiar. Per saver direger quei svilup ha il cantun revidiu il plan directiv concernent la planisaziun dil territori e la politica da colonisaziun (Raumordnungspolitik und Siedlung). Il plan ei vegnius approbaus dalla Regenza grischuna ils 20 da mars 2018.

L'approbaziun entras il Cussegl federal ei aunc pendent. Silsuenter duessen midadas da zonas che rsguardan las finamiras dil plan directiv buca stuer vegnir cumpensadas. Entochen ch'il Cussegl federal ha approbau il plan directiv cantunal ei la Regenza obligada da tarmetter tuttas enzonaziuns da niev terren da baghegiar agl uffeci federal pil svilup dil territori. Igl uffeci federal ei legitimus da contestar ils conclus dallas Regenzas cantunalas avon dertgira sche las definiziuns federalas sil sector dalla pla-

Onns dapi il decret dil plan directiv	1 onn	2 onns	3 onns	4 onns	5 onns
Regiun	Concept regional da spazi		Revisiun planisaziun directiva regiunala (colonisaziun e traffic; fixaziun territori colonisau)		
Vischnaunca	Maletg directiv spazial communal				
	Examinaziun dil dretg da capaciad tenor il feigl da datas dalla vischnaunca				
			Revisiun planisaziun locala	(colonisaziun)	

En connex cun l'approbaziun dil plan directiv ha la Regenza relaschau suandonts termins.

nisaziun territoriala paran da buca esser observadas.

Concernent quels conclus ha la regiun da relaschar in concept davart il diever dil spazi entochen ils 20 da mars 2020. Las vischnauncas relaian enteifer il medem temps in maletg directiv spazial cun involver la populaziun (procedura da cooperaziun) e surlavuran la calculaziun da capaciad tenor il feigl da datas communal. Da menziunar ei ch'il feigl da datas ei vegnius elaboraus entras il cantun e ch'il cantun lai buca muentar massa vid quellas cefras. Tgei cefras ein vegnidus consultadas?

- Il svilup dalla populaziun dapi igl onn 1980.
- Il stan da surbaghegiada dallas zonas da baghegiar – zonas centralas, zonas dil vitg, zonas da habitar, zonas mischedadas, zonas da lavur ed ulteriuras zonas da baghegiar.

A basa da quellas cefras vegn il svilup dalla populaziun pils proxims decennis eruius. Sin fundament da quell'enconuschientscha vegn il svilup sil sector da baghegiar definitus. Da menziunar ei ch'il svilup sil sector da construcziun dapi igl onn 2016 dat in auter maletg dalla situaziun che quei cu quel ei vegnius registraus a Cuera. Il maletg empau

lont spazial sto vegnir suttamess agl uffeci pil svilup dil territori per enconuschientscha.

Silsuenter sto la planisaziun locala vegnir revidida entochen ils 20 da mars 2023. Quellas lavurs san denton era succeder parallel. Ei para ch'ei fetschi senn sche la vischnaunca ei empau pli sperta che la situaziun dalla planisaziun directiva (cantun e regiun).

Igl agir sin palancau politic lai presupponer pauc bien quei che pertucca la politica sil sector dalla planisaziun territoriala. Inagada dapli vegn quella a succeder sin donn e quest dallas regions periferas e dalla muntogna. Quei cunfar sin palancau federal e specialmein cantunal vegn a pretender che nossas regions siarien lur retschas e ch'interess particulars davart singulas vischnauncas e personas privatas anflien pér en secunda prioritad udida. Deplorablamein han aunc buca tuts fatg persenn da quei svilup. Ulteriuramein anflan specialmein las partidas politicas che sustegnan quei agir aunc adina il succuors politic davart dalla populaziun era en vischnaunca ed en nossa regiun. Quei svilup dat magari veramein da ponderar.

Sper las damondas davart la planisaziun locala ei la vischnaunca

era sefatschentada cun damondas concernent la legislaziun davart la protecziun dalla natira e dalla cuntrada. Entgins objects sco palius e territoris schetgs da muntada naziunala ein vegni inventarisai els onns 90 senza dar la precauziun necessaria davart dalla vischnaunca. Sper quels objects gia inventarisai e protegi exista davart cantun e confederaziun l'intenziun d'inventarisar ulteriurs objects. La stad 2018 ha giu liug ina consultaziun en quei connex. Sin fundament dall'intenziun entras la vischnaunca vegnan tuts objects novs reponderai. Davart ils objects gia inventarisai lai midar nuot. Cheu eis ei denton impurtont d'esser attents e prevegnir che singuls objects vegnien reunir a surfatschas pli grondas ni ch'il perimenter definitus vegni buca semplamein engrondius. Ils conflicts denter la protecziun dalla natira e l'utilisaziun humana ein evidents, denton astgan ins far persenn che la natira sedosta per ses basegns. Igl ei en mintga cass segir necessari da procurar pil duu schurmetg, denton cun schar reger ina sauna raschun.

Plans d'areal e da quartier

La surbaghegiada stipulada el plan d'areal Catrina ei pli u meins realisada. La purificaziun dils cunfins e

l'adattaziun dallas zonas da nez han denton per consequenza ch'il plan d'areal Catrina sto vegnir extendius ed adattaus. Cun l'approbaziun dalla revisiun parziala Acletta/Funs entras la Regenza grischuna vegn ei ad esser pusseivel d'adattar il plan d'areal Catrina per possibilitar agl investur Marcus Weber la pusseivladad da crear sin la parcella cunfinonta alla surbaghegiada Catrina ils parcadis necessaris per las pendicularas.

Igl atun 2018 ha la suprastanza communal saviu envidar ils proprietaris da terren cumpigliai alla procedura da cooperaziun concernent ils documents dil plan da quartier Chischliun/Disentiserhof. Ils 14 da december 2018 ei il plan da quartier cun tuts documents vegnius publicaus ed exponius. Encunter il plan da quartier e regruppament Chischliun ei vegniu inoltrau duas protestas. La suprastanza communal ha renviu las protestas ed approbau il plan da quartier e regruppament da terren Chischliun sco era il plan da quartier e regruppament Disentiserhof. Aschinavon ch'ei vegn buca inoltrau recuors alla Dertgira administrativa passan quels documents igl 1. d'avrel 2019 en vigur.

La stad 2018 ha la suprastanza communal instradau la revisiun dil plan da quartier Latis incl. in regruppament da terren. La procedura duei possibilitar d'arver in'ulteriura parcella sur la via da quartier Latis. La procedura cuntinuescha el decuors digl onn 2019.

Straduns e vias cantunales

Era igl onn 2018 ha igl uffeci da construcziun bassa impundiu considerabels mieds finansials vid la sanaziun dils straduns e dallas vias da comunicaziun cantunales en vischnaunca.

Via Sursilvana: Igl onn 2018 ha il cantun realisau la tiarza etappa per la sanaziun dil stradun naven dalla Val Lumpegna – Sogn Placi e quei naven dalla Punt Schetga sur Disla entochen els carauns dalla Cresta. Primavera 2019 vegnan quellas lavurs cuntinuadas.

Via Lucmagn: El decuors digl onn 2018 ha il cantun cuntinuau cun la sanaziun dil stradun sin plirs tschancuns. Las lavurs en connex cun la surbaghegiada Langini han buca saviu vegnir terminadas. La procedura d'expropriaziun ch'ei semussada necessaria en connex cun la correctura dalla sbuccada Via Gonda – Via Lucmagn ei aunc adina en lavur. Pils vischins ch'ei stai promts da porscher maun per ina sligiazion vicendeivla ei quei proceder lungurus e pretenda bia pazienza.

Via Cavardiras: Igl onn 2018 ha igl uffeci da construcziun bassa cuntinuau cul tschancun dalla via naven dil dutg sut Caprau entochen alla sbuccada dalla via da Caprau. Ulteriuramein ha igl uffeci da construcziun bassa schau elaborar in project per la sanaziun dalla via naven dalla sbuccada Via Raveras a Scaletta entochen tier la punt da Brulf. Igl ei previu d'entscheiver cun l'emprema etappa dallas lavurs da construcziun igl avrel 2019. Il cantun ei promts d'exequir las lavurs da manteniment tenor qualidad d'ina via da meglieraziun, aschia che la via sa vegnir surdada ils proxims onns en in bien stan alla vischnaunca. La suprastanza communal ei interessada da sustener igl intent digl uffeci da construcziun bassa per la realisaziun dallas lavurs da manteniment. Ina sanaziun totala ils proxims onns sa il cantun buca metter en mira e la vischnaunca savess buca financiar ina tala sanaziun ord atgna forza.

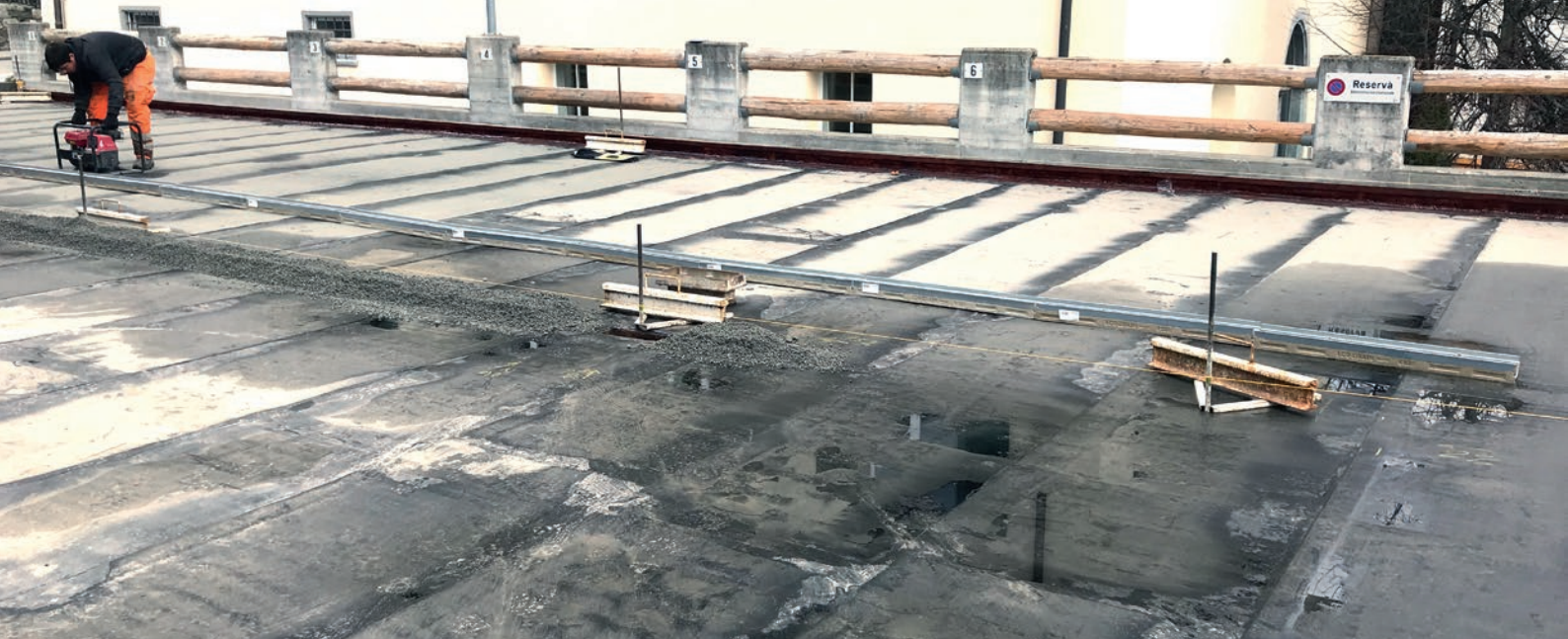
Mumpé Medel: Igl atun 2017 ha igl uffeci da construcziun bassa schau elaborar in project per la sanaziun dalla via, quella sanaziun duei vegnir realisada el decuors dils onns 2018 e 2019. En connex cul project dalla via ei era vegniu sclariu tgei parts dalla canalisaziun publica ch'ei cumpigliadas. Plinavon dat ei ulteriuras coincidenzas en connex cun la sanaziun dallas lingias dil provediment d'aua. Igl onn 2018 ei vegniu realisau l'emprema etappa. Durent il temps da construcziun han vischinas e vischins da Mumpé Medel stuiu haver empau pazienza muort ils numerus impediments sedai entras las lingias. Persuenter seigi engraziu.

Acletta: Ad Acletta preveda il cantun da sanar la via naven dalla sbuccada dalla Via Sut Baselgia entochen alla fin dalla via nua che quella cunfinescha cun la Via Plauncas. En quei connex ha il cantun surdau igl atun 2018 ad in biro d'inschignier l'incarica da preparar in project. Il medem mument vegn examinau la situaziun dalla canalisaziun sco era dallas lingias pil provediment d'aua.

Clavaniev: Il cantun preveda da realisar ils proxims onns ina nova cuvrida fina per la via a Clavaniev. Il medem mument eis ei d'adattar ils uviarchels da deflussiun. A vesta dil project da canalisaziun che tanghescha la via cantunala ha il cantun spustau sias lavurs per in onn, sigl onn 2020.

Vias communalas

Manteniment: Tenor il rapport dil biro d'inschignier Lutz, Schmid da Cuera stuess la vischnaunca quintar pils proxims 20 onns cun cuosts d'investiziun annuals en la dimensiun da mintgamai rodund in milliun francs per la sanaziun ed il manteniment dallas vias commu-

Sanaziun dalla cuvrada dil Parcadi Central

Via Veglia – lavurs vid lingias da provediment

nalas enteifer il territori da baghegiar. Tonaton ha la vischnaunca impundiu igl onn 2018 la summa da frs. 192'636.93 pil manteniment dallas vias enteifer il territori habitau. Da menziunar ein specialmein ils projects per la sanaziun dallas vias dils davos onns. Gleiti ein 20 onns vargai dapi che la Via Raveras ei ve-

gnida sanada da fundament. Il dent dil temps semuossa, tonpli che la vischnaunca ha giu desistiu da realisar ina cuvrada fina. Per che la qualitat dalla via piteschi buca memia zun stuess la cuvrada fina vegnir realisada proximamein. Il medem ei da preveder per la Via da scola, la Gassa da Cuoz, la Via Clavianev e la Via Clis. Per la finanziaziun da quellas lavurs vegn la vischnaunca denton a stuer instradar ina procedura da contribuziun.

Via Run/Via Funs-Dado: La procedura per la realisaziun dalla Via Run e dalla Via Funs-Dado ei s'entardada bravamein. Las contractivas davart igl acquist da dretgs e da terren han cuzzau pli ditg che previu. Ils 30 da november 2018 ei la procedura da contribuziun vegnida instradada. Encunter la fixaziun dall'interessenza publica ei vegniu inoltrau differents protestas.

Via Sogn Placi: Il project per la sanaziun dalla via ei vegnius terminaus igl onn 2017, ils emprems acontos ein vegni pagai. L'approbaziun dil quen final entras la suprastanza communal duei succeder el decuors dalla primavera 2019, aschia ch'ils proprietaris da terren san vegnir informai davart quel ed ils quens finals reparti.

Via Sogn Gions: La stad 2018 ei la cuvrada fina dalla Via Sogn Gions vegnida realisada. Igl atun ha la colaudaziun giu liug. L'approbaziun dil quen final entras la suprastanza communal duei succeder el decuors dalla primavera 2019, aschia ch'ils proprietaris da terren san vegnir informai ed ils quens finals reparti.

Via Cons: Cheu exista in project digl onn 2006. Sco era en auters cass ei la situaziun dalla Via Cons buca semeglierada el decuors dils onns vargai. La sanaziun dalla Via Cons ei el decuors dils proxims onns inevitabla. Actualmein succeda la sanaziun dil plaz scola, en quei senn eis ei da risguardar la situaziun cunfinonta dalla via per buca pregiudicar pli tard investiziuns supplementaras.

Illuminaziun publica: Gia avon in onn vein nus scret che la Repower seigi actualmein vidlunder da programmar ils elements. Sper la situaziun concernent ils programs dat ei ulteriuramein difficultads cun il provediment electric. Ils collaborators dalla Repower demuossan bein gronda bunaveglia da sliigar quels problems technics. Denton lai il sustegn davart l'interpresa gavischs. La politica da fatschenta e

da personal dalla Repower ella Regiun Surselva ei absolutamein buca cuntenteivla.

Parcadis: Parcadis ein in tema cuntinuau. Parcadis paran dad esser mo lu interessant cura ch'ins tscherca in tal per metter giud maun il vehichel. Ordeifer quei diever paran els adina ina grevezia per quel che ha da baghegiar ni quel che stuess pagar. In mussament dapli ch'ei sa buca esser ch'il maun public hagi da procurar per parcadis gratuits a quels che desistan dad ademplir lur obligaziuns.

Il december 2018 han las pendicularas caschunau ina situaziun pauc cuntenteivla cun introducir sin lur parcadis ina taxa da parcar. Cheutras caschunan las pendicularas vulent ni nunvulent la situaziun che la vischnaunca sto agir ed introducir ton pli spert, denton sil pli tard per la proxima sesiun d'unviern in sistem per economisar ils parcadis publics ad Acla da Fontauna.

Sendas ed infrastruttura turistica

Manteniment da sendas: Sco usitau ha il club da skis prestau lavur cumina pil manteniment da sendas. Ulteriuramein han l'uniun Viva Dissentis, singulas gruppas da giuventetgna ed entginas personas pensiunadas prestau buna lavur en connex cul manteniment dallas sendas. Ils vischins che s'engaschan activamein pil manteniment dallas sendas san bien grau per quell'occupaziun ed alla vischnaunca possibiltescha quei engaschi ina optimaziun dalla qualitat dallas sendas. A tuts gidonters seigi engraziu cordialmein pigl engaschi e per la buna lavur. Denton fan era nos hosps persenn dalla lavur che vegn prestada, aschia vein nus era astgau retscheiver resuns positivs pigl engaschi supplementar en favur da nossas sendas.

Canalisaziun Cavardiras

Sendas: Differentas sendas spetgan da vegnir realisadas. Aschia figurescha gia in temps la senda da «mulins» per liung dalla senda Fontanivas Cufllons. Cun quella senda fuss ei pusseivel da procurar per in access segir ad ina attracziun naturala dalla quala era vischinas e vischins han buca giu caschun da prender envesta. Quella senda muntass era in augment dalla purschida turistica.

Cun la pendiculara nova che meina naven da Sedrun al Cuolm da Vi basegna ei era in augment dalla purschida turistica. La procedura da baghegiar ei vegnida instradada igl atun 2018. Per saver realisar la senda sco previu eis ei necessari da surmuntar enzacons obstachels.

Loipas: La finala han ins giu anflau, era grazia alla tenuta positiva digl uffeci per la natira ed igl ambient, ina sliigiaziun a Plaun Sut. En connex cun la realisaziun dalla canalisaziun Cavardiras Disla ha quella varianta, discussiunada igl onn 2017, saviu vegnir realisada. Las punts novas ein stadas en funcziun l'emprema

gada igl unviern 2018/19. Grazia al generus sustegn finanziel davart dil cantun han ils cuosts restonts per la realisaziun dallas punts saviu vegnir minimai. Ils resuns davart dils sportists ein fetg encuraschonts. Inaga dapli lessen nus engraziar cordialmein als proprietaris da terren, che lain passar onn per onn il terren cun la loipa, per lur beinvuoglientscha demussada enviers il sport da cuorsa liunga e da publicitad.

Plinavon engraziein nus all'organisaziun da Nordic Surselva cun siu president Flurin Maissen pil nunstunclenteivel engaschi en favur dalla «Loipa Cadi» (Nordic Surselva). Actualmein ei Nordic Surselva vidlunder d'adattar las structuras da menaschi, aschia che quellas san vegnir professionalisadas. Igl ei denton buca da quintar che quellas structuras novas vegnien a caschunar pli paucs cuosts, denton less ins cun quellas garantir il futur d'ina purschida che vegn apprezzada pli e pli, aschibein da hosps sco dad indigens. Probablamein

Plazza da scola

succeda l'organisaziun vinavon se-paradamein dalla vischnaunca da Tujetsch. Denton duess ei esser aschia che l'organisaziun turistica da Sedrun Disentis surpren la coordinaziun dalla vendita dil product cuorsa liunga ella regiun.

Colligiazioni Mustér-Tujetsch: Il rapport staus mess en mira davart Hypolit Kempf ha buca schau presupponer bia positiv per ina tala colligiazioni da cuorsa liunga denter Mustér e Tujetsch. Perquei ha la conferenza dils presidents communaals decidiu da desister definitivamein da perseguitar vinavon quei project. Quella decisiun ei denton buca vegnida beneventada davart digl uffeci per economia e turissem dil cantun. Ferton che las duas vischnauncas vessen aunc giu interess da sclarir las damondas davart la planisaziun locala ei il sustegn davart digl AWT staus minimalis.

Traffic public

Concernent la staziun ei la vischnaunca vegnida fatga attenta la primavera 2018 sin las prescripziuns davart personas impedidas. Tenor las pretendiuns legalas ston las vischnauncas realisar entochen igl onn 2023 las prescripziuns respectivas sil sector dil traffic public. Per las vischnauncas pertucca quei specialmein las fermadas da bus. La

Viafier retica ha gia realisau ina part da quellas pretendiuns sigl areal dalla staziun. La viafier MGB ei lundervi da reconstruir las staziuns. El decuors dalla primavera ei vegniu fixau ina seduta cun tuts involvai. Cun quella caschun duei vegnir definitiu co proceder vinavon. In studi corrispundent ei vegnius tarmess igl unviern 2019 en consultaziun allas organisaziuns involvidas.

Salaplauna: La fermada dil bus local a Salaplauna sto en connex cun la via da meglieraziun vegnir adattada. La suprastanza communal ha decidiu che las adattaziuns hagian da succeder aschia ch'ellas adempleschan las pretendiuns davart la construcziun a favur da personas impedidas. Ina part dils cuosts supplementars vegnan surpri davart dil cantun en connex cun la lescha da vias ed ina part en connex cun la promoziun dil traffic public.

Signaletica

Sistem da signalisaziun ed informaziun: Il project Signaletica progredescha mo plaunsiu. Il project per la realisaziun dalla Senda Desertina instradaus 2017 ei vegnius exequius igl onn 2018. In problem ei la staziun nua che differents interess fruntan in sin l'auter. Risguardond las pretendiuns concernent la construcziun a favur da personas im-

pedidas ei in studi vegnius tarmess en consultaziun igl unviern 2019 als uffecis involvi (Viafier retica, polizia cantunala, uffeci d'energia e traffic ed uffeci da construcziun bassa).

Baghetgs communaals

Casa da scola Cons: Sco gia menziunau ha la suprastanza communal decidiu da meglierar la situaziun dil plaz scola. Ina emprema part ei vegnida realisada igl atun 2017. La secunda part incl. ils plazz avon halla Cons ed il plaz avon la casa da scola «veglia» duei vegnir realisada igl onn 2019.

Center da sport e cultura: Ensemen cugl architect ha la cumissiun da baghegiar CSC sviluppu in project ch'ei gia vegnius discussiunus intensivamein cul cussegl da vischnaunca. Ina sfida munta la finanziaziun dil project. Tonpli che l'interpretaziun caschuna grondas divergenzas, concernent tgei parts dil project che sappien vegnir giudicadas sco relevantas pil sistem. Cheu pretenda la Regenza aunc documentaziuns supplementaras per saver decider davart eventualas contribuziuns dil cantun resp. il credit senza tscheins davart il project San Gottardo. Plinavon spera la suprastanza communal en ina buna soluziun concernent la surbaghegiada Hotel Acla da Fontauna.

Victor Flepp, gerau ambient e segirtad
«Muort bien quita ed optimala reglamentaziun sesanfla igl ambient en nossa tiara actualmein en ina buna situaziun e conceda cheutras a nus in'aulta qualitat da viver. Lein promover e mantener cun nies agir quei spert activ era per nossas generaziuns vegentas.»

Aluis Cabernard, causerenera
«Muort la beinstonza essan nus davantai ina societad da consum e sfarlatem.»

Canalisaziun

Il concept pigl allontanament e la purificaziun dallas auas piarsas GEP ensiara in tschuat informaziuns davart la reit da canalisaziun ed ils implants da purificaziun existents. El dat ina survesta davart la situaziun dils conducts ed ils stabiliments sil sector digl allontanament e la purificaziun dallas auas. Il stan dalla canalisaziun ei vegnius eruius ils onns 2003 – 2005 a basa d'ina inspeziun cun camera. Igl inventari differenziescha il stan dalla canalisaziun suandontamein:

1. fetg schliet; mesiras urgentamein necessarias
 2. schliet entochen munglus; mesiras necessarias a cuort termin (1–3 onns)
 3. munglus; mesiras necessarias a mesa vesta (4 – 8 onns)
 4. sufficient; mesiras san vegnir planisadas e liunga vesta e cumbinadas cun ulteriuras lavurs vid stabiliment da provediment
 5. bien; neginas mesiras
- 14 onns ein vargai dapi igl onn 2005 resp. 16 onns dapi igl onn 2003. Mo ina part dallas lingias dalla categoria 1 e 2 han saviu vegnir sanadas. Tuts projects da canalisaziun ein vegni realisai cun riguardar quellas enonuschientschas, denton resta ei aunc da far empau.

Buca tut fa tuttina bia prescha. Ei dat denton singuls projects che basengan da vegnir priorisai, perquei che la situaziun davart las contribuziuns pretenda ei, ni perquei ch'igl ei pusseivel da nezegiar sinergias. Las canalisaziuns ch'ein vegnidas dislocadas en connex cun la construcziun dil Catrina Resort, il rempar dalla Val Acletta e la correctura dalla Via Acletta ein en execuziun. La gronda part dallas canalisaziuns pertuccada (Acletta Sid, Acletta Ost, Crest d'Acletta) ei vegnida in stradada igl onn 2018 e vegn ter-

minada el decuors dalla primavera 2019.

Per saver recaltgar las contribuziuns messas en mira pils projects Acletta Sid ed Acletta Ost eis ei era necessari da realisar entochen la fin digl onn 2019 il project per la separaziun dallas auas a Clavaniev. Il project ei instradaus e vegn realisau el decuors digl onn 2019. Actualmein sesplegian cheu las contractivas davart ils dretgs da passadi. Cheutras vegn ei ad esser pusseivel d'allontanar ina gronda cumpart d'aua schubra che flessegia oz ella serenera ed aschia optimar il menaschi a Raveras.

Ulteriuramein vegn ei ad esser pusseivel da meglierar la situaziun d'aua restonta egl ual da Clavaniev, resp. d'Acletta.

Ils 27 da november 2016 han votantas e votants concediu il credit necessari per saver realisar il project d'avertura per Cavardiras. Grazia alla collaboraziun cun la Repower e la Corporaziun d'aua Spina da Vin ei la colligiaziun dallas auas tschuffas da Cavardiras cun la serenera a

Traversada Rein a Disla

Disla la sligiazion la pli favoreivla. Quei buca mo en connex cun las investiziuns, mobein cunzun pertuccont il menaschi. La remarca, schebein ei seigi indicau d'investar talas summas per in vischinadi che pigiureschi dad onn tier onn e che piteschi dalla depopolaziun, ei bein giustificada. Duein denton las vischnaucas suandar igl exempel da cantun e confederaziun che demuossan pli e pli pauc interess per las regiuns periferas? Igl ei stau pusseivel d'entscheiver la primavera cun las lavurs da construcziun. L'aura schetga ha facilitau la traversada dil Rein, mo tuttina ei quei stau in sfida extraordinaria per l'interpresa. La primavera 2019 duessen las davosas lavurs a Cavardiras saver vegnir terminadas, aschia ch'ei vegn ad esser pusseivel da far il quen cul cantun el decuors digl onn 2019.

Sco stau menziunau ha igl uffeci da construcziun bassa entschiet igl onn 2018 cun la sanaziun dalla via a Mumpé Medel. El medem mument cun la realisaziun dalla via ei era vegniu cuntinuau cun las lingias dil provediment d'aua, dalla canalisaziun ed electricitad. La primavera 2019 eis ei previu da cuntinuar cul project dalla via e dallas lingias da provediment.

Dislocaziun da vias e lingias ein savens era dependentas d'ulteriurs patrums da construcziun. Il project per la dislocaziun dalla canalisaziun Via Veglia vegn terminaus el decuors dalla primavera 2019.

Igl onn 2018 ha la suprastanza communal fatg attents alla situaziun concernent la separaziun dallas auas a Raveras, sco era alla scargada ed alla situaziun dalla canalisaziun a Raveras. Tenor il GEP era il stan dalla canalisaziun a Raveras igl onn 2004 munglus entochen buns. Fetg probabel ei la situaziun buca semidada a favur dils stabiliments inspectai. A vesta dils cuosts ha la

Il motor da gas ei vegnius montaus la fin 2018 ella serenera Raveras

suprastanza communal spustau quell'investiziun. En connex culla prolungaziun dalla lingia dil scaldament Recal fuss ei denton pusseivel da cumbinar la realisaziun dalla canalisaziun d'aua schubra entochen egl ual d'Acletta, realisar la scargada ch'ei pendentia dapi igl onn 2011 e da remplazzar la canalisaziun principala d'aua tschuffa alla serenera Raveras. L'incarica da projectaziun ei vegnida surdada igl atun 2018. La realisaziun duei succeder igl atun 2019.

Igl atun 2018 ha la suprastanza communal surdau la projectaziun dall'avertura Pignola secunda etapa, sco era la canalisaziun Via Latis – Via da Scola. La canalisaziun a Pignola duei possibilitar la collegiazion dalla surbaghegiada sin las parcelas 188 e 189. La canalisaziun Via Latis – Via da Scola l'avertura dallas parcelas egl ost dil quartier Latis. La realisaziun da quels projects ei prevedida igl onn 2018.

Serenera

Ton alla serenera principala Raveras sco era alla serenera Disla ein las pretensiuns dil cantun vegnidadas

ademplidas. Medemamein ein il manteniment e las reparaturas stadas a norma dils davos onns. In niev remplazzament ei vegnius fatgs pertuccont il motor da gas che veva contonschiu in'aulta vegliadetgna ed adempleva buca pli las novas prescripziuns. Il niev motor da gas producescha dalla retratga da biogas ca. 30% forza electrica e 60% calira. L'electricitad e la calira vengnan duvradas per agen diever els objects dalla serenera.

Pumpadi

Miez december ei ina part digl uclaun da Cavardiras vegnius collegiaus cun la serenera Disla. L'aua vegn canalisada e flessegia el pumpadi dalla vart seniastra dil Rein a Plaun Sut.

Tenor camond dil pilotadi vegn l'aua tschuffa pumpada e lu schuberggiada ella serenera Disla. Proximamein succeda aunc la fasa finala dallas lavurs e l'optimizaziun digl entir menaschi.

Dismessa da rumien

Naven digl october transporta la fatschenta Levy SA las muldas em-

plenidas che sesanflan sigl areal dalla dismessa da rumien a Raveras. Suandontas muldas ein vegnidas emplenidas igl onn da gestiun 2018: 73 muldas cun rufids blocconts e lenna, 17 muldas cun fier, 19 pressas emplenidas cun rufids e 19 pressas cun cartun, quellas vegnan transportadas a Rueun.

Curdeims organics (caglias e pastg)

Per motivs finanzials eis ei indicau da saver mantener il liug central cun ina survegionza minimala. Quei fatg vegn dabien a vischinas e vischins sco purschida favoreivla. Las prescripziuns surordinadas en quei sectur ein denton vegnidas pli severas. Igl unviern 2018 ha igl uffeci da catscha e pesca fatg attents sin la situaziun concernent rimnada da curdeims organics a Raveras. Igl atun 2018 ei igl uffeci per la natira ed igl ambient s'annunziaus concernent la piazza da cumpostar a Brulf. La viseta gia daditg spitgada ei buca stada sorprendenta. Surpreudent ei denton che la vischnaunca ha la finala udiu nuot davart digl uffeci dapi lu. Igl ei da supponer ch'igl uffeci per la natira ed igl ambient vegn a s'annunziar enzacu pervia dalla sanaziun da quella piazza.

Curdeims da casa

Era la Regiun Surselva ha introduciu il sistem da container sutterran. Igl intent ei da saver sliagar si las suschnas che fan buca adina ina biella parada e da remplazzar quellas entras containers sutterrans. Leu nua ch'igl ei pusseivel da tschentar in container sutterran pudess ei esser indicau da reducir il diember da transports. Sper l'introducziun dil container sutterran eis ei era da tener en egl la situaziun dils containers gia installai e la situaziun da certas immissiuns.

Niev baghetg d'infrastructura pil santeri e molocs

Per motivs finanzials – munconza d'entradas tier las taxas annualas pauschalas – eis ei indicau da ponderar la situaziun actuala da taxas. Ferton ch'ils prezis dils consumers ein s'augmentai ils davos 20 onns per 9.8% ein las taxas restadas sil medem nivel. A vesta dil fatg che las taxas fundamentalas pon buca cuvierer ils cuosts tenor las stipulaziuns dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids eis ei da far ponderaziuns co il menaschi sa vegnir optimaus resp. co igl ei pusseivel da recaltgar ils mieds finanzials per la finanziazion.

Santeri

Igl onn 2018 ein dils 16 (17) defuncts, 7 (6) vegni satrai ella partiziun dallas urnas, 1 (1) urna en ina fossa existenta, 1 urna en ina fossa dad urna existenta e 4 (3) baras en fossas novas. 3 (5) urnas ein vegnidas satradas ella fossa comunabla.

Muort la realisaziun dalla surbaghegiada Sut Gliendas eis ei stau necessari da construir in niev baghetg d'infrastructura pil santeri. Il baghetg ei vegnius realisau el decuors digl onn 2018.

Malauras, flums ed uals

Igl onn 2018 ei nossa regiun stada preservada da malauras. Quei dispensa denton buca las autoritads da star culs mauns a calun e sperar ch'ei seigi vargau. Tonpli eis ei impurtont da restar attents. Las midadas da clima san haver consequenzas remarcablas concernent l'aura e purtar situaziuns extremas da tut gener e da tut temps.

Il retard sin il termin d'entschatta dallas lavurs da construcziun il zercladur 2017 han giu per consequenza ch'igl ei buca stau pusseivel da finir las lavurs vid il project Val Acletta igl atun 2018.

Las lavurs da contuorns sco era la finiziun dallas davosas lavurs da construcziun succedan la primavera 2019.

Las lavurs da construcziun ein succedidas senza gronds impediments entras malauras.

Suenter che las lavurs ein finidas vegn ei ad esser necessari da contrahar cugl uffeci competent davart la fixaziun definitiva dalla zona da prighel per liung dalla Val Acletta.

Clemens Berther, gerau agricultura
«La finamira dall'economia ei la creaziun da valurs.»

Il comite d'organisaziun dall'ex18

ex18 – exposiziun da commerci e professiun

Igl onn 1986 ei l'emprema fiera regiunala, la ex86, vegnida organisa da dalla Uniun da commerci e professiun Mustér el Center da sport e cultura. La davosa fin d'jamna d'october ei la 11avla exposiziun, la ex18 stada. Ils 85 expositurs presents han saviu beneventar in grond publicum. Malgrad la tatschada neiv ch'ei vegnida dus dis memia baul, han ils visitaders dalunsch e dameivel anflau la via a Mustér. Per garantir il transport tochen sin halla ei in bus carraus atras il vitg Mustér. Las vias-fier VR e la MGB han dau il bigliet da retuorn per il prezi simpel. Aschia ein numerus visitaders vegni cul tren.

Ils 85 expositurs ein stai cuntents cun las frequenzas ed han saviu menar biars buns discurs e far cussegliaziuns cun lur clientella. Las scolas medias han attratg giuvens e giuvnas cun informaziuns davart

las pusseivladads ch'els han da se-scolar suenter las scolas fundamentals. Interpresas digl entir spazi dalla Surselva ein stadas presentas. L'atmosfera ordeifer las hallas cun silmeins 40 cm neiv nova, curdada la sonda sin la dumengia, ha schau pulsar il cor als curriders da skis alpin e nordic. Quei ei stau positiv per ils expositurs d'artechels da sport. Dasperas ei vegniu cussegliau davart segiradas, fatgs da banca, fiduziaria e renovaziuns en casa. En tut ei vegniu presentau ina vasta survesta dall'entira purschida economica dalla regiun. Ils organisaturs dall'ex18 han carmalau la giuventetgna da separticipar ad ina concurrenza d'ideas genialas per promover l'economia ella regiun. Dils 15 projects inoltra in 10 vegni rangai. En ina digna fiasta ein ils victurs vegni proclamai il schaner 2019 en sala dalla claustra.

Ils organisaturs han giu dapli lavur cun la neiv. Grazia al grond agid dils

luvriers da vischnaunca da Mustér ein ils parcadis, las vias ed igl access allas hallas d'exposiziun stadas libras da neiv ed ils aspectaturs han saviu vegnir. Ils pumpiers ein stai presents duront la notg da malaura ed han procurau che la tenda stetti agradi. Ad els s'auda in grond laud ed engraziament.

La malaura cun neiv e freid ha buca impediù ils visitaders da mussar ina buna preschientscha ed ils expositurs ein stai satisfatgs. En quater onns san ins buca co la situaziun ei. La sanaziun dil Center da sport ei sin rucca e sche tut va bein, sa la proxima ex22 gia oz vegnir prida en egl.

Agricoltura

Bunas prestaziuns dils elevaturs sursilvans da vaccas «Brown Swiss»

All'exposiziun agrara Swiss Expo a Losanna dils 10 tochen ils 13 da schaner 2018 han ils elevaturs da vaccas sursilvanas retschert premis per lur bunas prestaziuns. Cunzun ellas categorias dallas vaccas giuvnas ein els stai rangai davontier. L'exposiziun Swiss Expo ei vegnida organisa da l'emprema gada igl onn 1996. Els 20 onns vargai ei quell'ocasiun da tratga da vaccas e genetschas semanifestada sco tiarza gronda ed impurtonta exposiziun dil mund da tal gener. Suletamein las exposiziuns a Madison (USA) e Toronto (Canada) han ina semeglionta impurtonza sco quella da Losanna.

Mintg'onni defileschan varga 1000 vaccas e genetschas dils otag impurtonts razs da vaccas da latg el ring. Quei demuossa che la Svizra ei sil sector d'elevaziun genetica da biestga sigl ault e tschenta la Swiss Expo sigl emprem scalem ell'Europa.

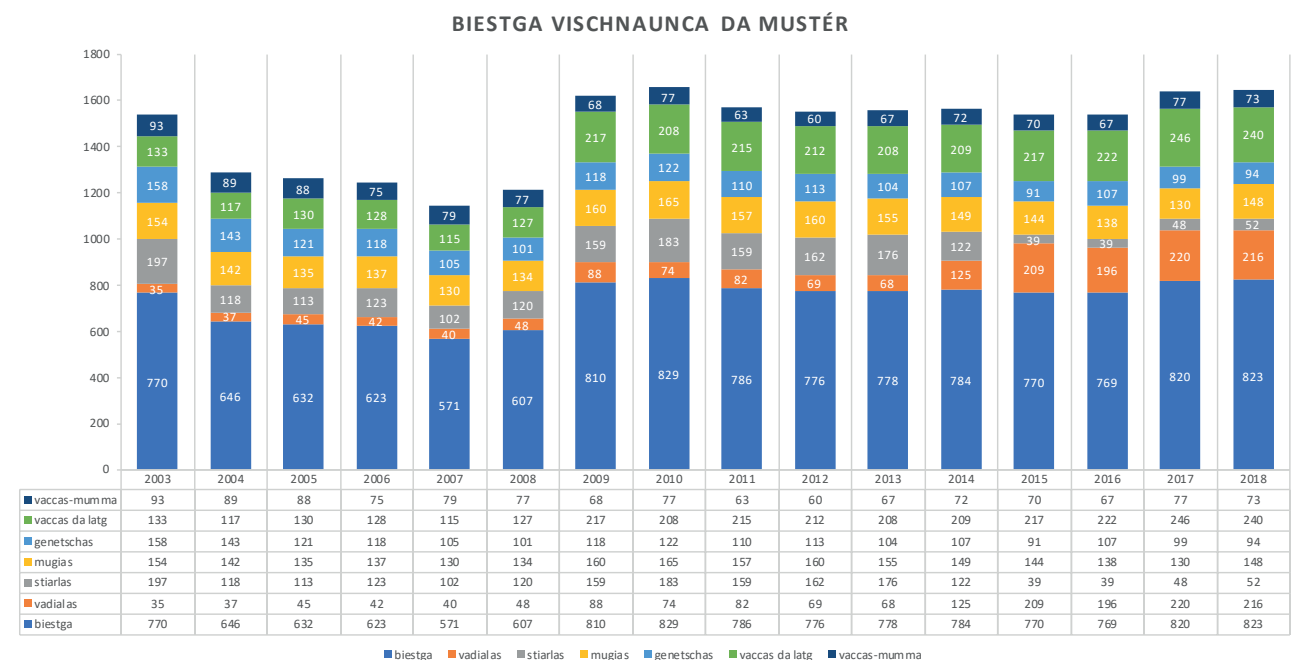
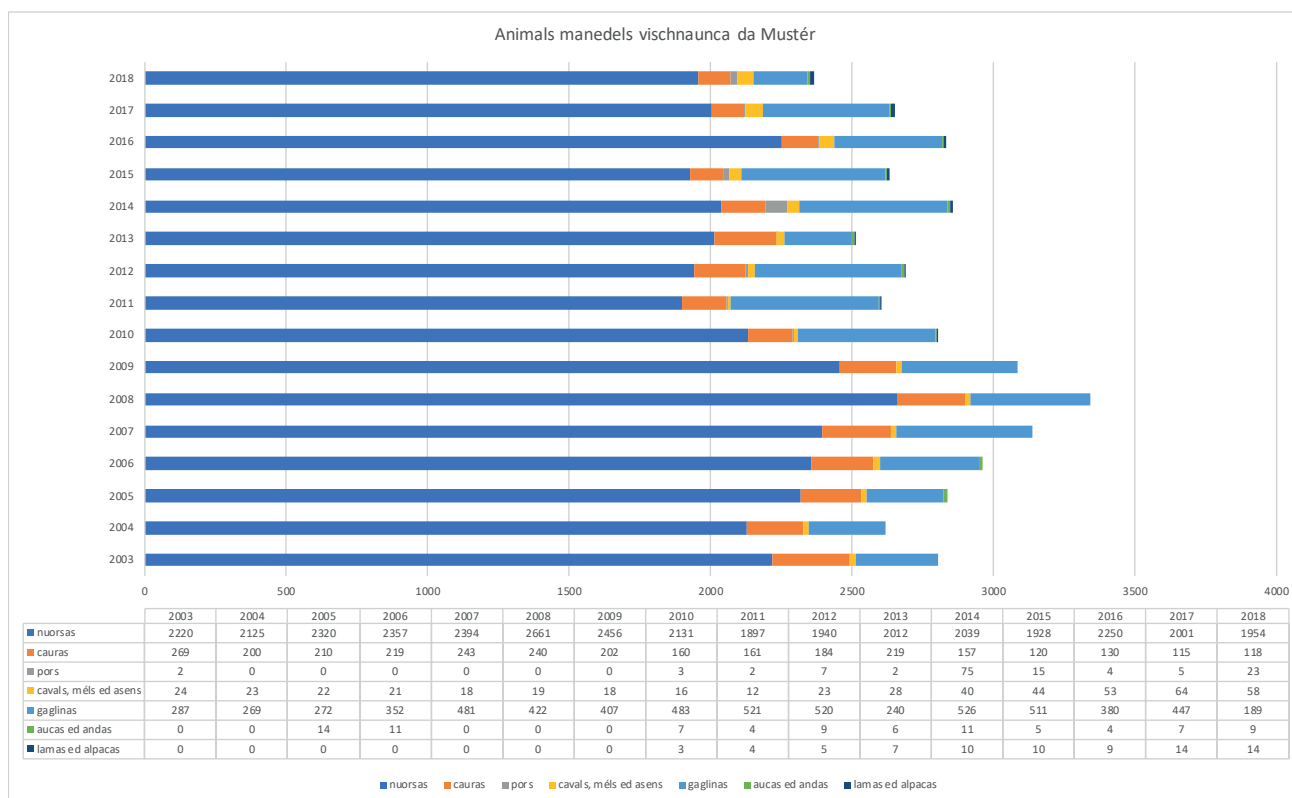
Denter las varga 1000 vaccas e genetschas ei era la Sarina, ina vacca da quater onns che ha fatg duas gadas vadi, seprofilada. En sia categoria dallas vaccas giuvnas eis ella rangada sigl'emprim rang. La Sarina s'auda a Guido e Silvia Bucheli da Segnas. Ella cadeina da derivonza dalla vacca Sarina ein plirs animals vegni premiai el vargau a caschun da concurrenz. Ils Buchelis han surpriu il bein puril da Patric e Patrizia Cabernard-Huonder, Se-

gnas avon siat onns, il qual ha surdau ad els il raz da valeta. Quel consista da vaccas «Brown Swiss». «Las vaccas ch'jeu hai surpriu da Patric sedistinguan cunzun cun lur bials ivers», menziuna Bucheli. La vacca Sarina ei vegnida curclada entras inseminaziun artificiala e la Swiss genetic ha intimau da schar separ- tipar quella alla concurrenza da Swiss Expo.

La raccolta da fejn 2018 ei stada detg buna malgrad ina bellezza

primavera ed ina stad schetga. Pitiu ha naturalmein il risdiv. Entras in per plievias igl atun ha il muvel saviu pascular pulit ditg sin praus e mises ed aschia ei la pitgira da maglia sereducida empau. Mo naturalmein han ils purs giu igl atun la letga denter cumprar fejn ni reducir il muvel.

Ozildi ei l'agricultura vegnida professiunalisada e tut ils menaschis ston spisgentar lur datas via internet el sistem da datas agriportal.

La via da Rieven a Sontga Gada

Quei ei zun pretensius, mo levgescha l'administraziun communal e cantunala.

Meglieraziun funsila

Il 11 da mars 2012 han votantas e votants dalla vischnaunca da Mustér giu concludiu la meglieraziun pertuccont gl'entir intschess da funs cultivau, excepü las meglieraziuns da Segnas, Pardomat e Mumpé Medel. Il 30 da november 2014 ha la populaziun communal incumbensau d'integrar Pardomat e Segnas en la meglieraziun.

Igl ei total ina surfatscha da 1140 hectaras, 1882 parcelas e 537 possessurs. Il 24 d'avrel 2016 han vischinas e vischins dalla vischnaunca da Mustér concediu in credit brut da 30 milliuns francs per quell'ovra. Il 16 d'avrel 2018 ha il cau dil departament cusseglier guvernativ dr. Jon Domenic Parolini suttascret la disposiziun da 45 paginas cun vigur generala enteifer 30 dis. Encunter quella decisiun ei buca vegniu recurriu. Il proxims 40 onns san tuttas lavurs da meglieraziun tenor ils plans publicai vegnir realisai senza ina solia lubientscha.

President dalla meglieraziun dalla vischnaunca da Mustér ei Walter Deplazes, Surrein. President dalla cumissiun da schazetg e bonificaziun ei Gionin Caduff da Vat-

tiz. Il biro d'ingenieur Cavigelli cun il responsabel Conrad Derungs ein incumbensai cun igl entir project. Per ina part incaricas da baghegiar vias ei il biro d'inschignier Mazzetta incaricau. Igl anteriur president communal Dumeni Columberg e la geraua Cecilia Maissen-Desax han giu fatg gronds sforzs per la realisaziun dalla meglieraziun. Ad els lessel admetter in cordial engraziament.

Igl onn 2018 ei vegniu entschiet cun las empremas vias da meglieraziun. L'emprema via naven dalla punt da Brulf tochen si Quadras e lu la via da Salaplauna a Rieven e naven da Rieven a S. Gada.

Per 2019 ein previdas las vias Tguinter, Fontauna e Casarsa. Igl onn 2018 ein per l'emprema gada las contribuziuns dils possessurs privats vegnidadas incassadas, per saver realisar l'ovra da meglieraziun tenor il conclus communal. La cumissiun da meglieraziun ha giu pliras sedutas per accumpignar la meglieraziun funsila a Mustér.

Plinavon ha la suprastonza communal eligiu ina cumissiun per crear ina lescha per il manteniment dalle ovras da meglieraziun, tenor las ordinaziuns cantunales e federalas. Da quella cumissiun fan part Armin Berther, Segnas; Renaldo Lutz, Acletta; Ursina Murer, Vitg; Ervin

Maissen, cau-infrastructura communal Mustér; Martin Lutz, Disla; Valentin Bisquolm, Vitg; Placi Manetsch, Mumpé Medel; Clemens Berther, Segnas, president cumissiun.

Apicultura

La gronda part dils pievels han era surviviu dètg bein igl unviern 2017/2018. Ei ha bein dau in ni l'auter pievel ch'ei ius en, mo quei ei normal. Duront la stad ha ei dau treis cass da malsognas ch'igl inspectorat ha saviu liquidar immediatamein. Naturalmein ei lu ina surfatscha da 2 km vegnida serrada duront 30 dis, quei per evitar ulteriurs cass da malsognas.

Igl onn 2018 ei staus in onn d'apicultura fetg buns. Cunquei che la primavera e la stad ein stadas meteorologic bialas e la schitgira ha entschiet plitost tard, ei la raccolta da mèl stada fetg favoreivla. La vart dretga sco la vart seniastra dalla val ein stadas pertuccont fretg egualas.

Center sursilvan d'agricultura

L'uniun Center sursilvan d'agricultura s'engascha per l'agricultura locala, in turissem persistent, per ina veta culturala ella regiun e per l'educaziun ambientala da nos affons.

Egl onn 2018 ha l'uniun organisau 14 occurrenzas culturalas ed informativas per la populaziun ella «Stiva Salaplauna», Mustér; ordeifer la «Stiva Salaplauna» ulteriuras 5 occurrenzas. Per gruppas organisascha l'uniun visetas ella stalla sco era ella cascharia «Sennaria Surselva» per far l'agricultura pli enconuschenta als visitaders.

Igl onn 2018 han 2100 personas visitau gl'areal dalla Salaplauna. Plinavon ha l'uniun fatg part da comités d'organisaziuns da differentas

Presentaziun aviuls selvadis

Project Waldtrophy

occurrenzas sco p.ex.; il «Surselva Classic» ni era la fiasta dil vitg a Mustér. L'uniun Center sursilvan d'agricultura ha organisau, ensemen cull'Uniun d'apiculturs Mustér e contuorn, in program da stad pil giubileum dall'uniun dils apiculturs.

Cun las scolas da Mustér e Tujetsch ha l'uniun organisau egl onn da scola 2017/18 il program «Waldtrophy» – in program da scolaziun el liber che cumpeggia ils temas uaul, animals e natira. Dapli informaziuns anfleis Vus sut il tema «Academia Vivian».

Naven digl onn 2018 sustegnan las vischnancas da Tujetsch, Mustér, Medel, Sumvitg e Trun la lavur dall'uniun cun ina contribuziun annuala.

Academia Vivian

La tegia d'uaul a Stagias (sin 1600 meters sur mar) ei in liug fetg special en nossa regiun. L'uniun Center sursilvan d'agricultura ei responsabla pil menaschi dalla tegia d'uaul «Academia Vivian». Ella organisescha occurrenzas culturalas ed informativas sco era il program da kino «Cinema d'uaul». Tal ha giu liug per la quarta gada la stad vargada. Plinavon ha l'uniun organisau per la tiarza gada il program «Natira la sonda». 17 occurrenzas han giu liug igl onn 2018 ell'Academia Vivian. Tut ensemen han bunamein 1'000 personas visitau il stabiliment a Stagias.

L'Academia Vivian ei stada occupada 41 di duront la stad; quei corrisponda a biebein 1000 personas

che han visitau la tegia d'uaul. Enqualin ha era profitau dallas purschidas el liber.

In grond project plascheivel ei se gir il «Waldtrophy» che l'uniun Center sursilvan d'agricultura ha organisau cullas scolas da Mustér e Tujetsch, culs selviculturs, ils guardiaselvaschinas e cugl uffeci d'uaul e prighels dalla natira Grischnun. Igl onn da scola 2017/18 han la tiarza e la quarta classa dallas scolas Mustér e Tujetsch, quei che munta a 49 affons, priu part e profitau da quei project. 5 dis han ils scolars, ensemen culs responsabels numnai, passentau el liber ed aschia empiriu ina massa en connex cugl uaul e la natira.

Menaschi tecnic

Simon Cathomen, selvicultur e cau dil menaschi tecnic
«Il selvicultur – la vusch digl uaul.»

La lavur quotidiana

La biara neiv ha procurau per in grond pensum da lavur. Il menaschi tecnic ei incaricau culla rumida da vias, passapei, transports da neiv,

rumir passadis e scalas, stiarner sal, rumir sendas da viandar d'unviern, marcaziun e controllas dallas sendas da gianelas e giudicament dalla situaziun da neiv e lavinas duront

igl entir unviern. Duront la sesiun da stad ein oravontut il manteniment dallas sendas e vias sco era la reparaziun dils donns d'uaul entras lavinas e bau scorsa stadas las lavurs principalas.

Mutaziuns: Tobias Schuster ha terminau igl emprendissadi da bo stger la fin zercladur cun l'excellen-

ta nota da 5.4 egl 1. rang. L'entschatta uost han Angelo Vincenz e Marc Deplazes entschiet igl emprendisadi da bostger. Il capoluvrer – bostger Simon Beer ha abdicau sia piazza cun la fin uost. Sco succesor ei Pirmin Lombris vegnius eligius. La fin uost ei Ignaz Bisquolm ius cun 64 onns en pensiu. Ignaz ei staus engaschus durant 28 onns tier la vischnaunca. Riccardo Manetsch ei vegnius eligius sco bostger tiel menaschi tecnic ed ha entschiet siu engaschi l'entschatta settember. La piazza dil responsabel pils emprendists ei vacanta e vegn occupada igl onn proxim. Als conlurvers che han bandunau il menaschi tecnic igl onn vargau in grond engraziament per igl engaschi prestaus a favur dil generaleser. Il selvicultur Simon Cathomen ha l'entschatta mars bardigliu il biro naven dalla casa communal e secasaus da niev el luvratori communal a Cuoz.

Plontaziuns: Igl onn da gestiun ei vegniu plontau 6595 plontinas en nos uauls. Quels plontadis sesanflan si Stagias, a Prau Pign, Runfoppa, egl Uaul Run, a Prau Sura – Bostg e si la Val Clavaniev. Muort il grond

squetsch dalla selvaschina sigl uaul giuven ha stuiu vegnir erigiu seivs da protezzion ed exequiu mesiras per proteger las plontinas per frs. 30422.25. El futur ei ina sminuaziun dalla populaziun da tscharvas indispensabla per buca periclitlar la regiuvaziun digl uaul.

Raccolta da lenna: Igl onn da gestiun eis ei vegniu raccoltau total 3836 m³ lenna. 293 m³ ein vegni resgiai ensemen e schau scher egl uaul. 1'980 m³ lenna ha stuiu vegnir raccoltada en consequenza da donns da lavinas e dil bau-scorsa. Quei ei bien la mesadad dil quantum digl onn 2017.

Fiera da lenna: Il prezi da lenna da diever ei era egl onn 2018 restaus in nivel fetg bass. La lenna da diever ei vegnida vendida ella Valtlina. Quella ei vegnida vendida ella media per frs. 69.–/m³. Lenno da stialas ha purtau in recav da frs. 29.–/m³ e quella da brisch frs. 50.–/m³.

Projects

Egl onn da gestiun han giu liug reparaturas vid la via d'uaul a Runfoppa el rom dil project da segiron-

za e reparatura per vias d'uaul. Sur las reits da crappa ellas Ruinas dil Bostg ei vegniu fatg ina adattaziun vid il terren muort igl eveniment nua che in crap ei segliu sur las reits da crappa e setschentaus sil binari dalla viafier Matterhorn Gottard. Pertuccont quei project san tut ils cuosts restonts vegni adossai a tiarzas interessenzas. Davart dil project da slargiamet e rinforzament dalla via d'uaul denter la Punt da Brulf e Fontanivas han las lavurs preparativas giu liug per saver realisar il project igl onn 2019. Si la Val Clavaniev ei vegniu exequiu igl onn vargau l'emprema etappa vid il project da completaziun che cuozza 5 onns. Bunamein 1000 m' terrassas ein vegnidas cavadas, 2085 plontinas plontadas e schurmegias encunter il squetsch dalla neiv cun 45 bucs da treispeis. Biebein 700 m' trutgs ein vegni rugalai per garantir igl access al plazzal da lavur. Las lavurs ein vegnidas exequidas dil menaschi tecnic en stretga collaboraziun cul project d'uaul da muntogna. Durant 2 jamnas igl october han mintgamai 15 personas prestau lavur en favur dil project.

Projects collectivs e tgira digl uaul giuven: Tgiras d'uaul giuven ein succedidas els uauls a Prau Pign, Uaul Run, Val da Peisel, Crest dil Peter ed ellas Fontaunas. En tut ei ina surfatscha da 1711 aras vegnida tgirada. Quei corrispunda a 17 plazzas da ballapei. Era en favur dalla biodiversitad ei vegniu exequiu mesiras repartidas sigl entir revier forestal da Mustér.

Las investiziuns forestalas muntan igl onn da gestiun à frs. 427 175.95.–. Quei pertucca ils projects da reparaturas e segironza a Runfoppa e Ruinas dil Bostg, il project da lavinas e plontaziun dalla Val Clavaniev sco era lavurs preparativas per il slargiamet e rinforzament dalla via d'uaul Sars – Punt da Brulf. La

Fiasta d'exams finals d'emprendists da bostger cun Tobias Schuster egl 1. rang

quota da contribuziun davart dalla confederaziun e dil cantun vid ils projects munta a 70 % entochen 80 %.

In sguard el futur

Vias d'uaul: Segironza e manteniment pertuccont l'infrastructura forestala ein previ vid la via da Runfoppa e vid la via dalla Runca. La via forestala denter Sars e la Punt da Brulf vegn slargiada e rinforzada duront igl onn 2019. Per quei intent resta la via serrada duront il temps da baghegiar, cun excepziun dil traffic plaun.

Per sligiar ils problems d'avertura dalla costa seniastra dil Rein vegn cuntinuau cun la planisaziun dalla avertura Val da Segnas – Val Sogn Placi.

Tagls da lenna: Tagls el rom dalla tgira digl uaul da schurmetg ein previ a Marietta, a Runfoppa ed egl uaul Sur Acla sur Madernal.

Tgira d'uaul giuven: Tgiras d'uaul giuven vegnan exequidas a Runcariet, Turtengia, Prau Sura e sur Segnas.

Menaschi tecnic: Sigl areal dil vegl plaz da bal a Sogn Placi duei vegnir realisau ina remisa per saver sligiar ils depots da material ed infrastructura communal che sesanflan aunc en plirs loghens.

Donns da lavina vid tegia ed uaul a Barcuns dado

Manteniment da sendas da viagiar

Lavineras pli ch'emplenidas ella Val da Badugna

Finanzas

In bien quen 2018

Malgrad che l'atgna finanziaziun dad 1.76 milliuns francs ei sereducida enviers igl onn vargau per rondund frs. 746 000.– astga vegnir discurreu d'in bien quen 2018. Ils motivs per la reducziun enviers igl onn 2017 ein d'anflar en dapli cuosts tier las spartas administraziun generala, cultura e temps liber, scolaziun e formaziun e sanadad. Plinavon ein rodund frs. 149 000.– dapli vegni prelevai ord finanziaziuns specialas e frs. 105 000.– pli pauc vegni deponi en finanziaziuns specialas.

Il quen da gudogn e sperdita 2018 siaracuncuosts da frs. 15 250 412.40 e recavs da frs. 15 487 506.94. Ord lunder resulta ina surpli da recavs da frs. 237 094.54.

Differentas investiziuns han buca saviu vegnir terminadas entochen la fin 2018. Consequentamein ha aunc buca saviu vegnir entschiet el quen 2018 cun l'amortisaziun da quels objects. Quei fatg sco era la nova directiva d'amortisar las investiziuns a moda lineara han per consequenza che las amortisaziuns ein sereducidas a frs. 285 199.20. En vesta allas investiziuns ch'ei necessarias ils proxims onns el Center da sport e cultura cuntegn il quen da gudogn e sperdita 2018 ina cudischaziun dad 1.3 milliuns francs ella prefinanziaziun per quei object.

Il quen d'investiziun siara cun cuosts da frs. 4 870 879.44 e recavs da frs. 1 420 322.95, pia investiziuns nettas da frs. 3 450 556.49. Las grondas investiziuns pertuccan la Via Acletta cun frs. 680 284.55, la canalisaziun a Cavardiras cun frs. 586 772.91, il rempar en Val Acletta cun netto frs. 1 384 283.69 sco era projects forestals da netto frs. 186 939.46.

Survesta dil preventiv 2019

Quen da gudogn e sperdita		Preventiv 2019	Preventiv 2018	Quen 2017
Recavs	frs.	15 582 000	14 941 997	15 427 046
Cuosts	frs.	15 402 000	14 317 604	14 975 906
Surpli entradas	frs.	180 000	624 393	451 140
Quen d'investiziun				
Investiziuns bruttas	frs.	7 093 300	8 465 400	3 882 843
Entradas	frs.	4 181 700	5 322 000	1 350 345
Investiziuns nettas	frs.	2 911 600	3 143 400	2 532 498

Preventiv 2019

Enconuschentamein stat nossa vischnaunca avon grondas investiziuns, p.ex. sanaziun ed adattaziun dallas purschidas el Center da sport e cultura (CSC), sanaziun ed engrondaziun dalla serenera, niev project via d'uaul Run, sanaziun dalla casa da scola. Plinavon ei la vischnaunca responsabla per las investiziuns ell'infrastructura turistica. Cheu vegnin nus buca a mitschar da far ils proxims onns investiziuns en sendas da spassegiar e vias per velos.

Ils 15 da november 2018 ha il cussegl da vischnaunca approbau il preventiv 2019 che siara tier il quen da gudogn e sperdita cun in surpli d'entradas da frs. 180 000.– e tier il quen d'investiziun cun expensas nettas da frs. 2 911 600.–. Cun preveder amortisaziuns da frs. 605 500.– e prelevaziuns ord finanziaziuns specialas da frs. 166 500.– resulta in'atgna finanziaziun dad 1.5 milliuns francs. Las grondas investiziuns ein previdas da far 2019 ell'infrastructura fundamentala sco vias e dismessa e purificaziun dall'aua.

Plinavon ein las contribuziuns ell'infrastructura turistica, oravontut els indrezs da far neiv el territo-

ri da skis, da pagar. Davart dils recavs figureschan el preventiv 2019 las contribuziuns da confederaziun, cantun e dall'interessenza privata vid las investiziuns en Val Acletta dils davos dus onns.

Engraziament

Senza igl engaschi da numerusas personas pil beinstar general, sa ina societad buca prosperar. En num dalla suprastonza communal admettein nus in resentiu Dieu paghi a tuttas personas ch'ei s'engaschadas en favur dalla vischnaunca. In special engraziament a tuts mandataris per lur grond engaschi. Bugen quintein nus vinavon cul sustegn dalla cuminonza per saver sli-giar las numerusas sfidas.

Suprastonza communal
Disentis/Mustér

Il president: *Robert Cajacob*

Il canzlist: *Andri Hendry*

Quen 2018

Survesta situaziun finanziaria

	Quen 2018	Preventiv 2018	Quen 2017
1 Quen da gudogn e sperdita			
Cuosts	15 250 412.40	14 837 504	14 975 905.53
Recavs	15 487 506.94	15 155 997	15 427 045.56
Surpli recavs	237 094.54	318 493	451 140.03
2 Quen d'investiziun			
Investiziuns	4 870 879.44	8 771 600	3 882 843.44
Entradas investiziuns	1 420 322.95	5 322 000	1 350 345.45
Investiziuns nettas	3 450 556.49	3 449 600	2 532 497.99
3 Finanziaziun			
Surpli recavs quen current	237 094.54	318 493	451 140.03
Cuosts extraordinaris	1 300 000.00		
Prelevaziun ord finanziaziuns specialas	-182 877.83	-355 697	-33 926.60
Amortisaziuns facultad administrativa	285 199.20	611 304	1 863 253.24
Deposit en finanziaziuns specialas	118 160.86	2 400	223 070.88
Atgna finanziaziun	1 757 576.77	576 500	2 503 537.55
Investiziuns nettas	3 450 556.49	3 449 600	2 503 537.55
Avanzament da finanziaziun	-1 692 979.72	-2 873 100	-28 960.44
Grad d'atgna finanziaziun	50.94%	16.71%	98.86%
4 Deivets a miez e liung termin			
Emprests	10 500 000.00	10 873 100	8 000 000.00
Emprest Pendiculara Sedrun-Mustér	1 750 000.00	1 750 000	
Total emprasts	12 250 000.00	12 623 100	
5 Cefras indicativas			
Atgna finanziaziun	1 757 576.77	576 500	2 503 537.55
Deivet net absolut	2 441 626.84	3 637 116	764 016.44
Deivet net per habitont (2139)	1 141.48	1 700	357.18
Grad d'atgna finanziaziun	50.94%	16.71%	98.86%
Quota d'atgna finanziaziun	12.17%	4.09%	17.47%

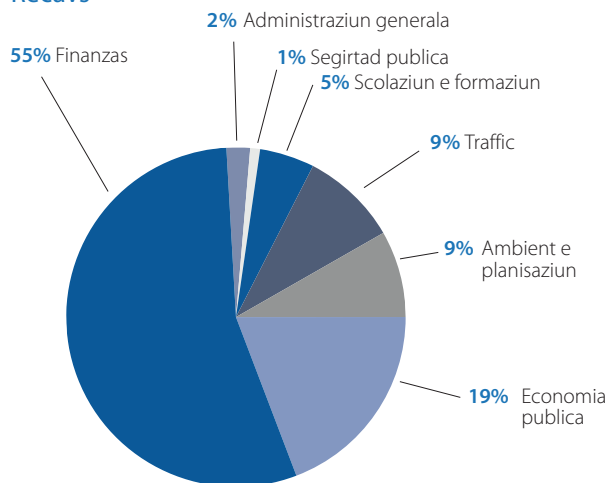
Quen da gudogn e sperdita en treis scalems

	Quen 2018	Preventiv 2018	Quen 2017
30 Cuosts da personal	4 681 455.50	4 788 800	4 536 033.55
31 Cuosts da material ed ulteriurs cuosts da menaschi	4 318 567.21	4 747 400	3 909 923.17
33 Amortisaziuns facultad administrativa	285 199.20	611 304	1 863 253.24
35 Deposits en fondos e finanziaziuns specialas	118 160.86	2 400	223 070.88
36 Cuosts da transfers	3 406 394.78	3 501 100	3 254 511.84
37 Contribuziuns transitorias	0.00	0	0.00
Cuosts da menaschi	12 809 777.55	13 651 004	13 786 792.68
40 Recav fiscal	7 252 674.50	7 160 000	7 349 253.03
41 Regals e concessiuns	1 690 928.60	1 646 700	1 567 415.70
42 Indemnisaziuns	3 128 173.86	2 810 300	3 182 044.13
43 Differents recavs	129 924.10	140 000	19 925.55
45 Prelevaziun ord finanziaziuns specialas e fundaziuns	182 877.83	355 697	33 926.60
46 Indemnsiazium dalla communitad publica	1 614 357.50	1 516 100	1 751 945.00
47 Contribuziuns transitorias	0.00	0	
Recavs da menaschi	13 998 936.39	13 628 797	13 904 510.01
Resultat dall'actividad da menaschi	1 189 158.84	-22 207	117 717.33
34 Cuosts finanziaziunals	91 796.70	130 800	89 783.05
44 Recav finanziaziun	439 732.40	471 500	423 205.75
Resultat da finanziaziun	347 935.70	340 700	333 422.70
Resultat operativ (1. scalem)	1 537 094.54	318 493	451 140.03
38 Cuosts extraordinaris	1 300 000.00	0	0.00
48 Recav extraordinari	0.00	0	0.00
Resultat extraordinari (2. scalem)	-1 300 000.00		
Resultat total quen da gudogn e sperdita (3. scalem)	237 094.54	318 493	451 140.03

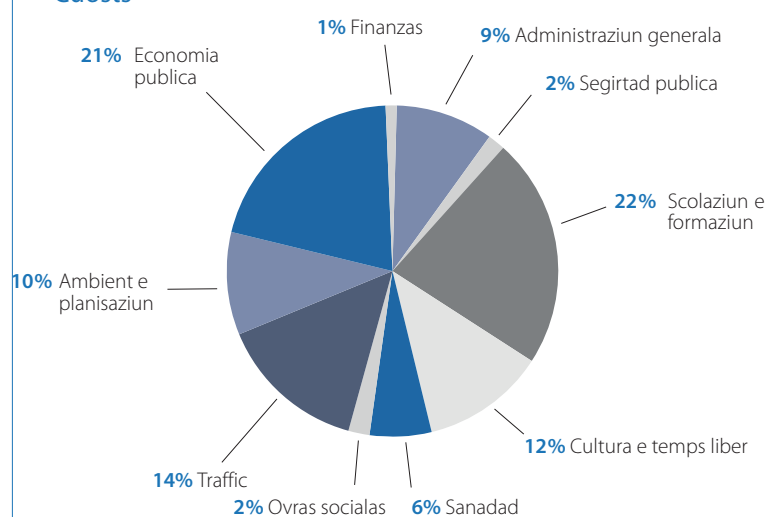
Quen da gudogn e sperdita

Survesta tenor funcziuns	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
0 Administraziun generala	1 453 382.93	347 719.55	1 464 500	338 300	1 302 920.32	371 420.53
Surpli cuosts		1 105 663.38		1 126 200		931 499.79
1 Segirtad publica	258 623.70	145 754.85	303 600	138 300	237 902.50	135 444.45
Surpli cuosts		112 868.85		165 300		102 458.05
2 Scolaziun e formaziun	3 428 506.27	767 872.55	3 574 100	731 900	3 290 365.94	663 021.30
Surpli cuosts		2 660 633.72		2 842 200		2 627 344.64
3 Cultura e temps liber	1 841 421.31	21 433.20	728 543	16 000	1 762 809.38	15 643.00
Surpli cuosts		1 819 988.11		712 543		1 747 166.38
4 Sanadad	917 623.95	36 260.20	884 000	42 000	810 304.25	37 790.65
Surpli cuosts		881 363.75		842 000		772 513.60
5 Ovras socialas	315 366.35	10 718.65	336 300	5 000	302 204.35	14 045.20
Surpli cuosts		304 647.70		331 300		288 159.15
6 Traffic	2 209 021.12	1 402 366.65	2 266 876	1 351 000	2 206 386.04	1 302 596.85
Surpli cuosts		806 654.47		915 876		903 789.19
7 Ambient/planisaziun	1 529 443.94	1 278 509.43	1 757 336	1 406 397	1 477 031.26	1 240 797.20
Surpli cuosts		250 934.51		350 939		236 234.06
8 Economia publica	3 131 932.81	2 975 029.21	3 310 449	2 722 500	3 433 231.63	3 209 208.35
Surpli cuosts		156 903.60		587 949		224 023.28
9 Finanzas	165 090.02	8 501 842.65	211 800	8 404 600	152 749.86	8 437 078.03
Surpli recavs	8 336 752.63		8 192 800		8 284 328.17	
Total cuosts	15 250 412.40		14 837 504		14 975 905.53	
Total recavs		15 487 506.94		15 155 997		15 427 045.56
Surpli recavs	237 094.54		318 493		451 140.03	

Recavs

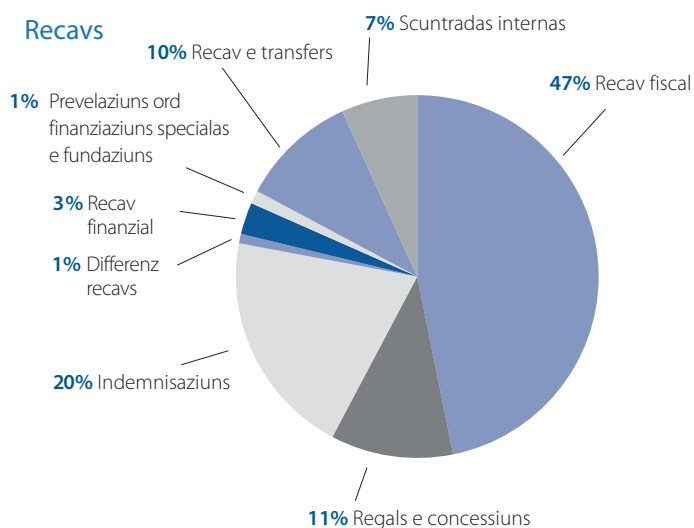
Cuosts

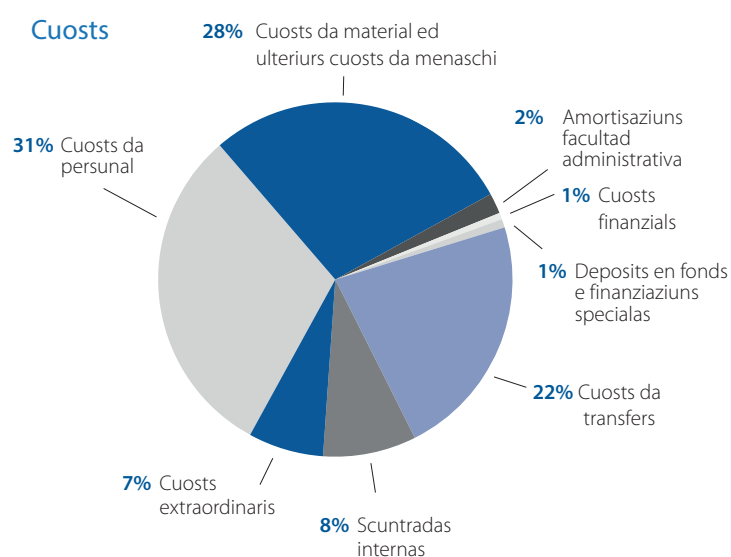
Quen da gudogn e sperdita

Survesta tenor gruppas da materia	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
3 Cuosts	15 250 412.40		14 837 504		14 975 905.53	
30 Cuosts da personal	4 681 455.50		4 788 800		4 536 033.55	
31 Cuosts da material ed ulteriurs cuosts da menaschi	4 318 567.21		4 747 400		3 909 923.17	
33 Amortisaziuns facultad administrativa	285 199.20		611 304		1 863 253.24	
34 Cuosts finansials	91 796.70		130 800		89 783.05	
35 Deposits en fondos e finanziaziuns specialas	118 160.86		2 400		223 070.88	
36 Cuosts da transfers	3 406 394.78		3 501 100		3 254 511.84	
37 Contribuziuns transitorias						
38 Cuosts extraordinaris	1 300 000.00					
39 Scuntradas internas	1 048 838.15		1 055 700		1 099 329.80	
4 Recavs		15 487 506.94		15 155 997		15 427 045.56
40 Recav fiscal		7 252 674.50		7 160 000		7 349 253.03
41 Regals e concessiuns		1 690 928.60		1 646 700		1 567 415.70
42 Indemnisaziuns		3 128 173.86		2 810 300		3 182 044.13
43 Differents recavs		129 924.10		140 000		19 925.55
44 Recav finzial		439 732.40		471 500		423 205.75
45 Prelevaziuns ord finanziaziuns specialas e fundaziuns		182 877.83		355 697		33 926.60
46 Indemnisaziun dalla communitad publica		1 614 357.50		1 516 100		1 751 945.00
49 Scuntradas internas		1 048 838.15		1 055 700		1 099 329.80
Surpli recavs		237 094.54		318 493		451 140.03

Recavs

Cuosts

Quen da gudogn e sperdita		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
Conto	Structurau tenor funcziuns	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
	Total	15 250 412.40	15 487 506.94	14 837 504	15 155 997	14 975 905.53	15 427 045.56
	Netto recavs	237 094.54		318 493		451 140.03	
0	Administraziun generala	1 453 382.93	347 719.55	1 464 500	338 300	1 302 920.32	371 420.53
01	Legislativa ed executiva	298 787.07	2 000.00	321 800	2 500	291 558.41	2 000.00
0110	Legislativa	90 803.50		101 600		92 334.21	
0120	Executiva	207 983.57	2 000.00	220 200	2 500	199 224.20	2 000.00
02	Survetschs generals	1 154 595.86	345 719.55	1 142 700	335 800	1 011 361.91	369 420.53
0210	Administraziun communal	770 795.57	252 164.55	781 900	240 800	740 108.12	253 928.53
0220	Uffeci da baghegiar ed infrastruttura	348 487.14	92 355.00	324 900	89 500	235 802.65	109 572.00
0290	Casa communal	35 313.15	1 200.00	35 900	5 500	35 451.14	5 920.00
1	Segirtad publica	258 623.70	145 754.85	303 600	138 300	237 902.50	135 444.45
11	Segirtad publica	18 084.85	8 192.00	18 000	5 000	13 926.45	4 736.00
1110	Polizia communal	18 084.85	8 192.00	18 000	5 000	13 926.45	4 736.00
14	Dretg general	29 134.90	47 007.85	44 900	22 500	34 798.75	22 899.05
15	Pumpiers	108 675.15	81 755.00	127 300	90 000	149 136.80	83 640.00
16	Defensiun	102 728.80	8 800.00	113 400	20 800	40 040.50	24 169.40
1610	Defensiun militar	17 071.30		17 700		4 021.50	
1620	Defensiun civila generala	85 657.50	8 800.00	95 700	20 800	36 019.00	24 169.40
2	Scolaziun e formaziun	3 428 506.27	767 872.55	3 574 100	731 900	3 290 365.94	663 021.30
21	Scola obligatoria	3 187 321.87	767 872.55	3 305 400	731 900	3 031 646.24	663 021.30
2110	Scoletta	298 806.90	70 464.20	298 100	67 500	246 549.18	49 024.75
2120	Scola primara	1 024 570.55	178 442.65	1 048 400	149 900	1 004 548.82	169 086.85
2130	Scola superiura	1 006 911.50	254 427.90	1 037 100	265 400	991 226.06	288 798.85
2170	Baghetgs da scola e halla Cons	415 110.12	125 671.75	440 800	119 500	380 503.18	27 011.45
2180	Tgira d'affons durant il di	23 276.00	9 915.00	19 700	3 000	15 851.00	4 968.60
2190	Direcziun ed administraziun da scola	162 507.35	56 587.50	182 100	54 500	119 277.85	52 110.60
2192	Ulteriur scola populara	256 139.45	72 363.55	279 200	72 100	273 690.15	72 020.20
22	Scolaziun speciala	103 592.90		105 800		88 853.40	
25	Scolas da formaziun generala	137 591.50		162 900		169 866.30	
2510	Scola gimnasiala	137 591.50		162 900		169 866.30	
3	Cultura e temps liber	1 841 421.31	21 433.20	728 543	16 000	1 762 809.38	15 643.00
32	Cultura, ulteriur	155 554.63	21 433.20	194 475	16 000	198 832.00	15 643.00
3210	Biblioteca populara Mustér e contuorn	52 845.07	21 433.20	53 200	16 000	48 392.35	15 643.00
3290	Cultura, ulteriur	102 709.56		141 275		150 439.65	
34	Sport e temps liber	1 645 634.98		493 768		1 543 745.33	
3410	Sport	83 380.00		85 000		83 320.00	
3411	Center da sport e cultura	1 562 254.98		408 768		1 460 425.33	
35	Baselgias e capluttas	40 231.70		40 300		20 232.05	

Quen da gudogn e sperdita		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
Conto	Structurau tenor funcziuns	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
4	Sanadad	917 623.95	36 260.20	884 000	42 000	810 304.25	37 790.65
41	Spitals e tgira d'attempai	780 750.55		736 000		689 242.40	
4110	Spitals	196 707.00		283 500		228 619.15	
4120	Tgira d'attempai	584 043.55		452 500		460 623.25	
42	Tgira ambulonta	84 313.20		89 400		74 803.00	
43	Prevenziun da sanadad	52 560.20	36 260.20	58 600	42 000	46 258.85	37 790.65
4330	Survetsch da sanadad en scola	52 560.20	36 260.20	58 600	42 000	46 258.85	37 790.65
5	Ovras socialas	315 366.35	10 718.65	336 300	5 000	302 204.35	14 045.20
54	Famiglia e giuventetgna	35 954.70		36 200		32 309.00	
5451	Tgira d'affons e canortas	35 954.70		36 200		32 309.00	
57	Agid social e fatgs d'asil	279 411.65	10 718.65	300 100	5 000	269 895.35	14 045.20
5720	Susteniments economics	131 095.85	2 235.95	144 000		130 580.10	4 881.85
5790	Divers susteniments	148 315.80	8 482.70	156 100	5 000	139 315.25	9 163.35
6	Traffic	2 209 021.12	1 402 366.65	2 266 876	1 351 000	2 206 386.04	1 302 596.85
61	Traffic sin via	2 196 839.22	1 402 366.65	2 254 776	1 351 000	2 204 277.14	1 302 596.85
6150	Vias communalas	887 692.89	72 386.95	903 071	67 000	963 797.59	91 950.25
6190	Menaschi tecnic	1 309 146.33	1 329 979.70	1 351 705	1 284 000	1 240 479.55	1 210 646.60
62	Traffic public	12 181.90		12 100		2 108.90	
6220	Traffic regiunal	12 181.90		12 100		2 108.90	
7	Ambient e planisaziun	1 529 443.94	1 278 509.43	1 757 336	1 406 397	1 477 031.26	1 240 797.20
71	Provediment d'aua	41 980.00		51 000		1 680.00	
72	Dismessa e purificaziun dall'aua	698 159.35	698 159.35	819 297	819 297	702 170.50	702 170.50
73	Economisaziun da rumien	557 166.68	540 845.08	578 000	544 900	446 025.45	437 729.45
7300	Economisaziun da rumien generala	27 625.80	11 304.20	50 800	17 700	13 406.80	5 110.80
7301	Dismessa da rumien	529 540.88	529 540.88	527 200	527 200	432 618.65	432 618.65
74	Rempars e punts	25 787.00		49 500		11 018.80	
77	Ulterieur schurmetg dalla natira	64 410.16	29 505.00	86 439	27 700	121 923.50	32 042.00
7710	Santeri e sepulturas	64 410.16	29 505.00	86 439	27 700	121 923.50	32 042.00
79	Planisaziun dil territori	141 940.75	10 000.00	173 100	14 500	194 213.01	68 855.25
8	Economia publica	3 131 932.81	2 975 029.21	3 310 449	2 722 500	3 433 231.63	3 209 208.35
81	Agricoltura	27 052.70	4 429.00	66 400	5 200	40 371.53	4 879.00
82	Forestalesses	972 026.60	1 022 472.86	1 072 249	809 300	1 450 731.80	1 402 013.40
8201	Uaul da schurmetg	721 888.23	748 856.06	840 400	763 000	905 597.93	1 008 695.05
8203	Uaul d'economia	77 191.90	78 423.05	14 300	10 500	168 674.35	81 333.75
8205	Vias d'uaul	81 221.51		145 000		136 308.65	
8250	Forestalesses, divers	91 724.96	195 193.75	72 549	35 800	240 150.87	311 984.60
84	Turissem	1 548 288.06	1 173 265.65	1 528 400	1 160 000	1 484 119.84	1 146 940.25
85	Mistregn e commerci	59 037.90	2 773.00	98 700		58 788.37	2 551.00

Quen da gudogn e sperdita

Conto	Structurau tenor funcziuns	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
87	Energia	525 527.55	772 088.70	544 700	748 000	399 220.09	652 824.70
8712	Provediment e commerci d'energia	525 527.55	772 088.70	544 700	748 000	399 220.09	652 824.70
9	Finanzas	165 090.02	8 501 842.65	211 800	8 404 600	152 749.86	8 437 078.03
91	Taglias	32 756.07	6 074 408.85	59 200	6 000 000	33 836.46	6 137 012.78
9100	Taglias communalas generalas	32 756.07	4 802 093.75	59 200	4 790 000	33 836.46	4 861 434.88
9101	Taglias specialas		1 272 315.10		1 210 000		1 275 577.90
93	Ulivaziun da finanzas e grevezias		245 817.00		245 800	88.10	274 766.00
95	Recav da participaziuns	23 736.80	1 698 928.60	2 400	1 646 700	14 696.75	1 567 415.70
9500	Recav da participaziuns	11 515.00	18 180.00	2 400	6 900	2 370.00	7 640.00
9505	Recav da concessiuns e participaziuns	12 221.80	1 680 748.60		1 639 800	12 326.75	1 559 775.70
96	Administraziun dalla facultad e dils deivets	108 597.15	482 688.20	150 200	512 100	104 128.55	457 883.55
9610	Recav da facultad e tscheins	86 342.40	364 574.75	128 000	416 700	88 417.35	371 029.00
9630	Immobilias dalla facultad finanziaria	22 254.75	118 113.45	22 200	95 400	15 711.20	86 854.55

Il quen detagliu ei publicaus sin www.disentis.ch sut «downloads – contabilitad» ni sa vegnir retratgs tier l'administraziun communal.

Camona da Cavardiras

Quen d'investiziun Survesta tenor funcziuns		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
1	Segirtad publica	165 280.00		177 000			
	Surpli cuosts		165 280.00		177 000		
2	Scolaziun e formaziun			121 300			
	Surpli cuosts				121 300		
3	Cultura e temps liber	264 199.45		699 000		587 987.45	
	Surpli cuosts		264 199.45		699 000		587 987.45
6	Traffic	788 999.35		1 983 100	1 103 600	551 136.35	62 447.55
	Surpli cuosts		788 999.35		879 500		488 688.80
7	Ambient/planisaziun	3 038 208.08	888 338.15	3 975 200	3 106 400	2 449 648.74	1 285 397.90
	Surpli cuosts		2 149 869.93		868 800		1 164 250.84
8	Economia	614 192.56	531 984.80	1 816 000	1 112 000	294 070.90	2 500.00
	Surpli cuosts		82 207.76		704 000		291 570.90
9	Finanzas					3 882 843.44	
	Surpli cuosts						
	Investiziuns bruttas	4 870 879.44		8 771 600			1 350 345.45
	Contribuziuns e subvenziuns		1 420 322.95		5 322 000		2 532 497.99
	Investiziuns nettas		3 450 556.49		3 449 600		

Quen d'investiziun Survesta tenor gruppas da materia		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
		Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
5	Cuosts	4 870 879.44		8 771 600		3 882 843.44	
50	Beins d'investiziun materials facultad administrativa	4 089 247.09		7 686 600		3 675 530.89	
51	Investiziuns a quen da tiarzas personas	681 632.35		985 000		107 312.55	
52	Beins d'investiziun immaterials						
55	Participaziuns	100 000.00		100 000		100 000.00	
57	Contribuziuns d'investiziun transitorias						
58	Investiziuns extraordinarias						
6	Recavs		1 420 322.95		5 322 000		1 350 345.45
61	Restituziuns		291 748.30		153 000		2 500.00
63	Contribuziuns per agen quen		1 128 574.65		5 169 000		1 347 845.45
	Investiziuns nettas		3 450 556.49		3 449 600		2 532 497.99

Quen d'investiziun		Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
Conto	Structura tenor funcziuns	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs	Cuosts	Recavs
	Total	4 870 879.44	1 420 322.95	8 771 600	5 322 000	3 882 843.44	1 350 345.45
	Netto cuosts		3 450 556.49		3 449 600		2 532 497.99
1	Segirtad publica	165 280.00		177 000			
15	Pumpiers	165 280.00		177 000			
2	Scolaziun e formaziun			121 300			
21	Scola obligatoria			121 300			
2170	Baghetgs da scola e halla Cons			121 300			
3	Cultura e temps liber	264 199.45		699 000		587 987.45	
32	Cultura, ulteriur	13 128.00		75 000		10 111.60	
34	Sport e temps liber	151 071.45		524 000		477 875.85	
3411	Center da sport e cultura	151 071.45		524 000		477 875.85	
35	Baselgias e capluttas	100 000.00		100 000		100 000.00	
6	Traffic	788 999.35		1 983 100	1 103 600	551 136.35	62 447.55
61	Traffic sin via	788 999.35		1 983 100		1 103 600.00	551 136.35
6130	Vias cantunalas	681 632.35		985 000	740 000		107 312.55
6150	Vias communalas	107 367.00		848 100	363 600		352 207.80
6190	Menaschi tecnic			150 000			91 616.00
7	Ambient e planisaziun	3 038 208.08	888 338.15	3 975 200	3 106 400	2 449 648.74	1 285 397.90
72	Dismessa e purificaziun dall'aua	931 239.76	303 354.50	2 225 000	522 000	489 448.85	524 618.70
74	Rempars e punts	1 969 267.34	584 983.65	1 500 000	2 584 400	1 960 199.89	760 779.20
77	Ulteriur schurmetg dalla natira	137 700.98		250 200			
7710	Santeri e sepulturas	137 700.98		140 200			
7790	Ulteriuras immissiuns			110 000			
8	Economia publica	614 192.56	531 984.80	1 816 000	1 112 000	294 070.90	2 500.00
81	Agricoltura	13 424.70		120 000		7 778.90	
82	Forestalesser	427 175.96	240 236.50	1 370 000		959 000.00	128 614.15
84	Turissem	173 591.90	291 748.30	326 000	153 000	157 677.85	2 500.00

Quen dalla circulaziun dils mieds finansials 2018

Activitad operativa (calculaziun indirecta)			Conto	Summa en frs.
Resultat dil quen da gudogn e sperdita (sperdita -, gudogn +)			9000, 9001	237 094.54
+ Amortisaziuns facultad administrativa			33x	285 199.20
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns finansialas FF (gruppas 102 + 107)			3440	0.00
+ Rectificaziuns negativas dalla valur (svaletaziuns) investiziuns materialas FF (gruppa 108)			3441	0.00
+ Deposit en fonds e finanziaziuns specialas			35	118 160.86
+ Rectificaziun dalla valur emprests facultad administrativa			364	0.00
+ Rectificaziun dalla valur participaziuns facultad administrativa			365	0.00
+ Amortisaziuns contribuziuns d'investiziun facultad administrativa			366	0.00
+ Amortisaziuns supplementaras facultad administrativa			383	0.00
+ Amortisaziuns supplementaras emprests, participaziuns, contribuziuns d'investiziun FA			387	0.00
+ Amortisaziun deficit da bilanza			388	0.00
+ Deposits egl agen capital (prefinanziaziuns)			389	1 300 000.00
- Rectificaziuns positivs dalla valur investiziuns finansialas FF (gruppas 102 + 107)			4440	0.00
- Rectificaziuns positivs dalla valur investiziuns materialas FF (gruppa 108)			4443	0.00
- Revaletaziun facultad administrativa			4490	0.00
- Prelevaziuns da fonds e finanziaziuns specialas			45	-182 877.83
- Sli giament amortisaziuns supplementaras			483, 487	0.00
- Prelevaziuns digl agen capital (prefinanziaziuns)			489	0.00
- Augment / + Reducziun pretensiuns			101	-2 019 248.49
- Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita			1040	1 219 168.50
- Augment / + Reducziun provisiuns e lavurs entschevidas			106	10 712.04
+ Augment / - Reducziun obligaziuns currentas			200	-377 989.70
+ Augment / - Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita			2040	-148 113.29
+ Augment / - Reducziun retenziuns a cuort termin			205	0.00
+ Augment / - Reducziun retenziuns a liung termin			208	0.00
Circulaziun dils mieds finansials (cashflow) ord activitad operativa				442 105.83
Activitad d'investiziun ella facultad administrativa				
- Expensas d'investiziun facultad administrativa		QI	50 - 58	-4 870 879.44
+ Entradas d'investiziun facultad administrativa			60 - 68	1 420 322.95
- Augment / + Reducziun cudischaziuns transitorias activas quen d'investiziun		bilanza	1046	0.00
+ Augment / - Reducziun cudischaziuns transitorias passivas quen d'investiziun			2046	0.00
Circulaziun dils mieds finansials (cashflow) ord activitad d'investiziun ella facultad administrativa				-3 450 556.49
Activitad d'investiziun ella facultad finanziaria				
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns finansialas FF (gruppas 102 + 107)		QGS	3440	0.00
+ Rectificaziuns negativas dalla valur investiziuns materialas FF (gruppa 108)			3441	0.00
- Rectificaziuns positivs dalla valur investiziuns finansialas FF (gruppas 102 + 107)			4440	0.00
- Rectificaziuns positivs dalla valur investiziun materialas FF (gruppa 108)			4443	0.00
- Augment / + Reducziun investiziuns finansialas a cuort termin FF		bilanza	102	0.00
- Augment / + Reducziun investiziuns finansialas a liung termin FF			107	-1 750 000.00
- Augment / + Reducziun investiziun materialas facultad finanziaria FF			108	117 600.00
Circulaziun dils mieds finansials (cashflow) ord activitad d'investiziun ella facultad finanziaria				-1 632 400.00
Circulaziun dils mieds finansials (cashflow) ord activitad d'investiziun FA e FF				-5 082 956.49
Activitad da finanziaziun				
+ Augment / - Reducziun obligaziuns finansialas a cuort termin		bilanza	201	0.00
+ Augment / - Reducziun obligaziuns finansialas a liung termin			206	4 231 000.00
Circulaziun dils mieds finansials (cashflow) ord activitad da finanziaziun				4 231 000.00
Total circulaziun dils mieds finansials (cashflow) = midada mieds liquids				-409 850.66
Mieds liquids	Stan 01.01.2018	Stan 31.12.2018	Conto	Midada
Cassa	5 815.10	2 832.35	1000	-2 982.75
Posta	12 119.74	3 193.39	1001	-8 926.35
Banca	828 249.59	430 308.03	1002	-397 941.56
Investiziuns a cuort termin sin la fiera monetara	0.00	0.00	1003	0.00
Total (midada mieds liquids)	846 184.43	436 333.77		-409 850.66

Bilanza

31-12-2017

31-12-2018

		31-12-2017	31-12-2018
1	ACTIVAS	20 983 856.52	26 161 131.10
10	Facultad financiera	9 900 013.15	11 911 930.44
100	Mieds finansials liquids ed investziuns da daners a cuort termin	846 184.43	436 333.77
1000	Cassa	5 815.10	2 832.35
1001	Posta	12 119.74	3 193.39
1002	Banca	828 249.59	430 308.03
101	Pretensiuns	1 237 922.59	3 257 171.08
1010	Pretensiuns da furniziuns e da prestaziuns enviers tiarzas persunas	632 053.30	2 791 747.05
1011	Contos currents cun tiarzas persunas	286 523.10	73 901.64
1012	Pretensiuns da taglia	281 295.67	314 382.80
1019	Ulteriuras pretensiuns	38 050.52	77 139.59
104	Cudischaziuns transitorias activas	5 879 548.35	4 660 379.85
1040	Cudischaziuns transitorias activas quen da gudogn e sperdita	5 879 548.35	4 660 379.85
106	Provisiuns e lavurs entschattas	20 177.78	9 465.74
1060	Rauba commerciala	20 177.78	9 465.74
107	Investiziuns finansialas a liung termin	57 760.00	1 807 760.00
1070	Aczias e participaziuns	57 760.00	57 760.00
1071	Investiziun che portan tscheins	0.00	1 750 000.00
108	Beins d'investiziun materials facultad financiera	1 858 420.00	1 740 820.00
1080	Beins immobiliars facultad financiera	1 858 420.00	1 740 820.00
14	Facultad administrativa	11 083 843.37	14 249 200.66
140	Beins d'investiziun materials facultad administrativa	6 632 833.37	9 738 190.66
1401	Vias/vias da traffic	1 043 309.60	948 463.27
1403	Ulteriuras construcziuns bassas	1 398 354.06	1 632 756.85
1404	Construcziuns aultas	0.00	133 528.22
1406	Mobiliars facultad administrativa	215 351.50	184 587.00
1407	Beins d'investiziun en construcziun facultad administrativa	3 975 818.21	6 838 855.32
145	Participaziuns	4 371 010.00	4 371 010.00
1455	Participaziuns ad interpresas privatas	4 371 010.00	4 371 010.00
146	Contribuziuns d'investiziun	80 000.00	140 000.00
1465	Contribuziuns d'investiziuns ad interpresas privatas	80 000.00	140 000.00

Bilanza

31-12-2017

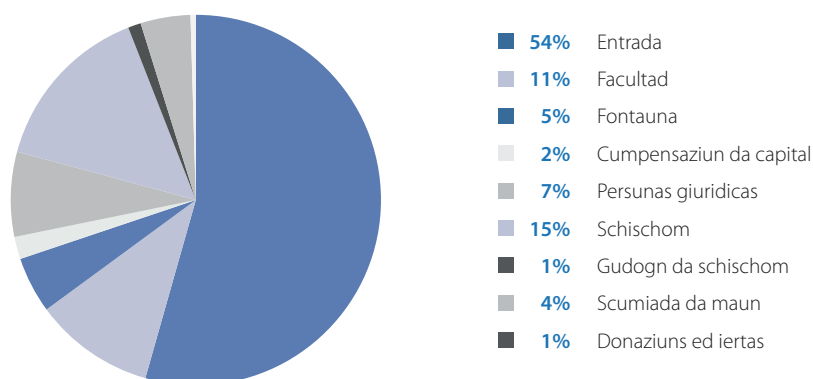
31-12-2018

		31-12-2017	31-12-2018
2	PASSIVAS	20 983 856.52	26 161 131.10
20	Capital jester	10 648 660.27	14 353 557.28
200	Obligaziuns currentas	2 147 560.07	1 769 570.37
2000	Obligaziuns currentas ord furniziuns ed ord pretensiuns da tiarzas personas	2 111 178.75	1 757 810.83
2001	Contos currents cun tiarzas personas	24 390.10	9 682.30
2002	Taglias	2 935.72	4 492.59
2004	Obligaziuns da transfer	9 055.50	-2 415.35
2005	Contos currents interns	0.00	0.00
204	Cudischaziuns transitorias passivas	474 673.65	326 560.36
2040	Cudischaziuns transitorias passivas quen da gudogn e sperdita	474 673.65	326 560.36
206	Obligaziuns finanziaias a liung termin	8 019 000.00	12 250 000.00
2064	Daners ad emprest, certificats da dievets	8 000 000.00	12 250 000.00
2069	Ulteriuras obligaziuns finanziaias a liung termin	19 000.00	0.00
209	Obligaziuns enviers finanziaziuns specialas e fondos el capital jester	7 426.55	7 426.55
2091	Obligaziuns enviers fondos el capital jester	7 426.55	7 426.55
29	Agen capital	10 335 196.25	11 807 573.82
290	Obligaziuns (+) respectivamein pagaments anticipai (-) enviers finanziaziuns specialas	-111 468.59	-87 708.21
2900	Finanziaziuns specialas egl agen capital	-111 468.59	-87 708.21
2909	Conto pil recav ord la vendita da terren	0.00	0.00
291	Fondos	3 469 311.98	3 380 834.63
2910	Fondos egl agen capital	3 469 311.98	3 380 834.63
293	Prefinanziaziuns	0.00	1 300 000.00
2930	Prefinanziaziuns	0.00	1 300 000.00
299	Surpli/deficit da bilanza	6 977 352.86	7 214 447.40
2990	Resultat annuala	451 140.03	237 094.54
2999	Resultats cumulai dils onns precedents	6 526 212.83	6 977 352.86

Entradas da taglia

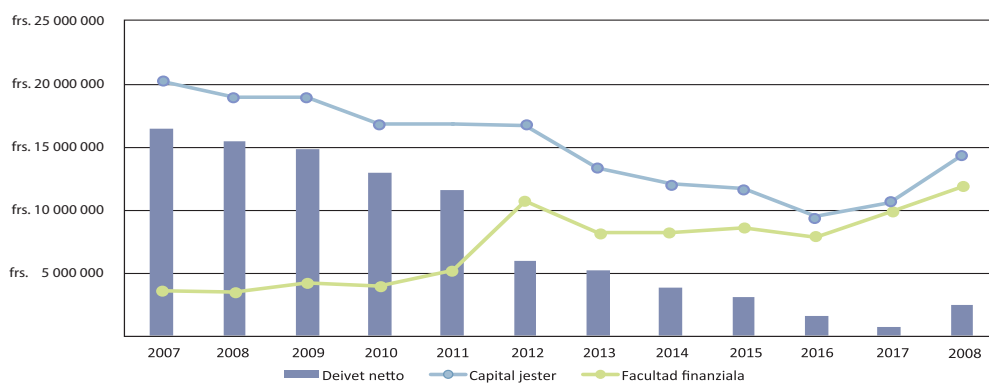
Specificaziun		Quen 2018	Preventiv 2018	Quen 2017
Taglia sin entrada	frs.	3 298 209	3 400 000	3 391 379
Tagia sin facultad	frs.	638 660	600 000	612 063
Taglia alla fontauna	frs.	298 027	280 000	312 370
Taglia sin cumpensaziun da capital	frs.	118 414	90 000	108 668
Taglia da persunas giuridicas	frs.	448 784	420 000	436 956
Taglia sin schischom	frs.	900 769	840 000	866 973
Taglia sin gudogn da schischom	frs.	68 225	60 000	63 514
Taglia sin scumiada da maun	frs.	264 174	250 000	269 231
Taglia sin donaziuns ed iertas	frs.	28 070	50 000	65 723
Taglia da tgauns	frs.	11 078	10 000	10 138
Total	frs.	6 074 409	6 000 000	6 137 013

Taglias

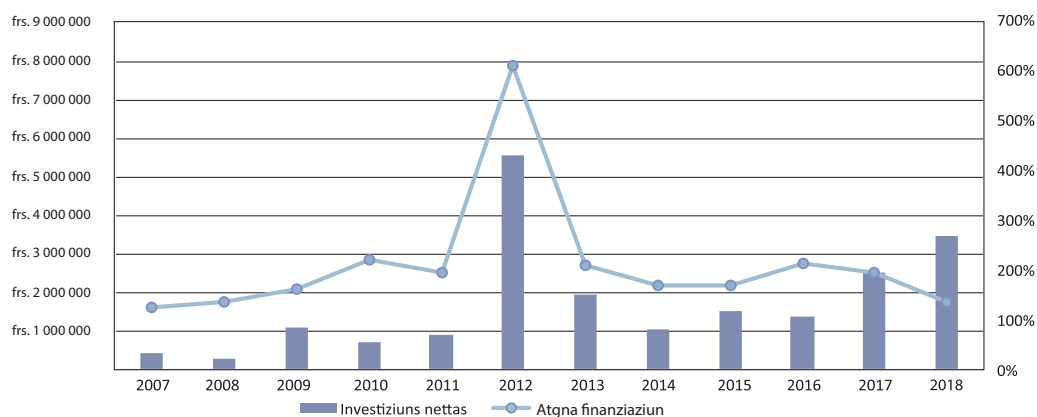
Deivet netto

en milliuns francs

Svilup atgna finanziaziun 2007 – 2018

en milliuns francs

Center da sport e cultura

	Quen 2018		Preventiv 2018		Quen 2017	
	01.01.2018 – 31.12.2018		01.01.2018 – 31.12.2018		01.01.2017 – 31.12.2017	
	cuosts	recavs	cuosts	recavs	cuosts	recavs
Menaschi general	653 625.18	412 417.55	679 300	399 000	651 180.28	423 734.45
Caffetaria	323 897.77	222 770.10	282 000	181 000	288 120.65	182 828.65
Hallas ed indrezs da sport	333 077.34	540 529.40	370 000	588 000	313 953.11	531 556.45
Indrezs da sport ordadora	130 342.42	94 550.30	147 000	112 000	134 879.63	107 311.60
Plazza da glatsch	96 110.52	33 243.40	97 400	44 000	83 164.05	42 498.00
Total cuosts	1 537 053.23		1 575 700		1 471 297.72	
Total recavs		1 303 510.75		1 324 000		1 287 929.15
Sperdita		233 542.48		251 700		183 368.57

Bilanza

	31-12-2018	31-12-2017
1		
ACTIVAS		
10		
Facultad finanziaria	98 990.71	88 100.23
100 Mieds finansials liquids ed investiziuns da daners a cuort termin	68 075.08	37 210.90
101 Pretensiuns	17 165.03	38 809.33
104 Cudischaziuns transitorias activas	3 680.60	–
106 Provisiuns e lavurs entschattas	10 070.00	12 080.00
14		
Facultad administrativa	6.00	6.00
140 Beins d'investiziun materials facultad administrativa	6.00	6.00
Total	98 996.71	88 106.23
2		
PASSIVAS		
20		
Capital jester	98 996.71	88 106.23
200 Obligaziuns currentas	123 409.11	20 957.80
204 Cudischaziuns transitorias passivas	6 835.45	25 927.50
206 Obligaziuns finansialas a liung termin	-31 247.85	41 220.93
Total	98 996.71	88 106.23

Annexa tiel quen 2018

1 Principis da presentaziun dalla contabilitad, bilanzaziun e valetaziun

Principi da presentaziun dalla contabilitad

La presentaziun dalla contabilitad ei conforma allas leschas da finanzas dil cantun Grischun (FHG, BR 710.100) sco era all'ordinaziun da finanzas per vischnauncas (FHVG, BR 710.200). Ella muossa in maletg dallas finanzas che corrispunda alla situaziun dalla facultad, alla situaziun finanziaria ed alla situaziun da rendita effectiva (true and fair view).

Principi da bilanzaziun e valetaziun

La facultad finanziaria cuntegn quellas valurs da facultad che san vegnir vendidas senza impediment digl adempiment dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 1 FHG). Ei vegn valetau il di da controlla da bilanza suenter ils principis commercialis. Excepiu ein parcelas e stabiliments che vegnan valetai silmeins mintga 10 onns (art. 26 FHG e art. 20 FHVG).

La facultad administrativa cuntegn las valurs da facultad che surveschan immediat ed a lunga vesta alla realisaziun dallas incumbensas publicas (art. 2, alinea 2 FHG). Valurs dalla facultad administrativa vegnan bilanzadas, sch'ei sa vegnir fatg diever sur plirs onns dad ellas e sch'ellas surpassan il cunfin d'activaziun che vala per la vischnaunca (art. 12 FHVG). La facultad administrativa vegn bilanzada tenor cuosts d'acquist ni da producziun. Sch'ei ha dau negins cuosts, vegn bilanzau tenor la valur da marcau. La facultad administrativa, che vegn reducida tras l'utilisaziun, vegn amortisada linear suenter categoria d'investiziun tenor il temps d'utilisaziun supponiu. Sch'ina reducziun permanenta che surpassa il diever ordinari per ina posiziun da facultad administrativa ei previsibla, vegn la valur contabilisada rectificada (art. 27, alinea 4 FHG). Emprests, participaziuns e parcelas vegnan buca amortisai, aschiditg ch'ei dat negina reducziun dalla valur.

2 Cumprova digl agen capital

La cumprova digl agen capital muossa ils motivs per las midadas el capital agen.

Conto	Num	01.01.2018	31.12.2018	Midada	Motiv dalla midada
2900	Finanziaziuns specialas	-111 468.59	-87 708.21	23 760.38	Deposit finanziaziuns specialas
29002.01	Canalisaziun e serenera	-211 641.32	-113 658.91	97 982.41	
29003.01	Economisaziun da rumien	100 172.73	25 950.70	-74 222.03	
2910	Fonds dil capital agen	3 469 311.98	3 380 834.63	-88 477.35	
29100.01	Fond da cristallas	26 477.65	21 992.65	-4 485.00	
29100.02	Suga Wyssen	170 840.13	89 189.33	-81 650.80	
29100.03	Suga Valentini	50 140.08	53 803.53	3 663.45	
29100.04	Fond orcan «Vivian»	637 768.95	632 768.95	-5 000.00	
29100.05	Taxas da cumpensaziun per parcadis	129 000.00	129 000.00	-	
29100.20	Fonds per fossas	233 558.00	227 553.00	-6 005.00	
29100.30	Incassament da plivalur	65 300.00	70 300.00	5 000.00	
29100.50	Reserva per energias regenerablas	2 156 227.17	2 156 227.17	-	
2930.00	Prefinanziaziuns		1 300 000.00	1 300 000.00	
29300.01	Prefinanziaziun CSC	-	1 300 000.00	1 300 000.00	
299	Surpli da bilanza	6 977 352.86	7 214 447.40	237 094.54	
	Total capital agen	10 335 196.25	11 807 573.82	1 472 377.57	

3 Survesta dallas retenziuns

Las retenziuns vegnan bilanzadas el capital jester. Ei vegn differenziau denter retenziuns a liunga ed a cuorta vosta. Las retenziuns e lur midadas ein da declarar ella survesta dallas retenziuns. La survesta dallas retenziuns cuntegn en special il stan dallas singulas retenziuns ed in commentari vitier (art. 14, alinea 3 FHVG).

Per la fin digl onn 2018 ha la vischnaunca da Disentis/Mustér neginas retenziuns aviartas.

4 Survesta dallas participaziuns

La survesta dallas participaziuns cuntegn emprests e participaziuns che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas. Plinavon cuntegn ella fuormas dalla collaboraziun intercomunala e purtaders externs, als quals la vischnaunca separticipescha sco commembra ni purtadra (art. 25, alinea 1 FHVG).

Emprests dalla facultad administrativa che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Per la fin digl onn 2018 ein negins emprests dalla facultad administrativa bilanzai.

Igl emprést dad 1.75 milliuns francs allas Pendicularas Mustér SA per la colligiazion Sedrun-Mustér ei bilanzaus ella facultad finanziaria. Quei emprést vegn tscheinsius ed amortisauus enteifer 20 onns.

Participaziuns dalla facultad administrativa che stattan en connex cun igl adempliment dallas incumbensas ed interessenzas communalas.

Num e fuorma giuridica	Actividad	Diember	Valur nominala	Participaziun %	Valeta 31.12.2017
Ovra Russein SA	Energia	3 000	1 000.00	15%	3 000 000
Ovras Electricas Reinanteriur SA	Energia	220	5 000.00	1.38%	1 371 000
Repower AG	Energia	481	1.00	< 1%	1
Grischelectra AG	Energia	10	100.00	< 1%	1
Recal SA	Energia	5	10 000.00	< 1%	1
Pendicularas Mustér SA *)	Turissems	103	700.00	< 1%	1
Plazza da golf Sedrun SA	Turissems	10	400.00	< 1%	1
Cassa svizra da viadi Reka	Turissems	3	1 000.00	< 1%	1
Scola da skis e snowboard	Turissems	1	500.00	< 1%	1
Viafier Retica SA	Traffic	16	500.00	< 1%	1
Matterhorn Gotthard Bahn	Traffic	24	75.00	< 1%	1
Sennaria Surselva SA	Victualias	79	650.00	3.71%	1
Centro Sci Nordico Campra SA	Turissems	10	1000.00	1%	0
Total					4 371 010

*) Dalls 3695 aczias ein 123 aczias en possess dalla vischnaunca. Las ulteriuras 3572 aczias han las Pendicularas Mustér SA cediú alla vischnaunca sco pègn movibel pigl emprést da 2.5 milliuns francs per la construcziun dalla pendiculara denter Sedrun e Mustér.

Fuormas dalla collaboraziun intercomunala e pertaders externs

Num dall'organisaziun	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Participaziun communal	Ulteriurs commembers
0 Administraziun generala				
Regiun Surselva	Associazion			vischnauncas Surselva
1 Segirtad publica				
Uffeci funsil Cadi	Associazion			vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Associazion	Uffeci civil		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Associazion	KESB Surselva		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Associazion	Uffeci da stumaziun		vischnauncas Surselva
Pumpiers Sursassiala	Corporaziun	Pumpiers		vischnauncas Medel/Lucmagn e Tujetsch
2 Scolaziun e formaziun				
Inspectorat dil district Surselva	lescha cantunala	Insepectorat da scola		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Associazion	Scola da musica		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Associazion	Survetsch logopedic		vischnauncas Surselva
3 Cultura e temps liber				
Regiun Surselva	Associazion	Finanziaziun museums		vischnauncas Surselva
4 Sanadad				
Sana Surselva	Associazion	Prestaziuns da sanadad		vischnauncas Surselva
Spital regional Surselva AG	Societad acziunara	Prestaziuns da spital		vischnauncas Surselva
Spitex Cadi	Uniun	Prestaziuns ambulontas		vischnauncas dalla Cadi
Puntreis Center da sanadad SA	Fundaziun	Prestaziuns da tgira		vischnauncas Medel/Lucmagn e Tujetsch
5 Ovras socialas				
Survetsch social Surselva	lescha cantunala	Cussegliaziun sociala		vischnauncas Surselva
Regiun Surselva	Associazion	Curatella professiunala		vischnauncas Surselva
6 Traffic				
Regiun Surselva	Associazion	Traffic public regional		vischnauncas Surselva
7 Ambient e planisaziun				
Corporaziun d'aua Spina da Vin	Corporaziun	Provediment d'aua		
Corporaziun d'aua Las Fontaunas	Corporaziun	Provediment d'aua		
Regiun Surselva	Associazion	Recicladi Surselva		vischnauncas Surselva
Local da cadavers	Corporaziun	Dismessa da cadavers		vischnauncas Medel/Lucmagn e Tujetsch
Corporaziun per l'economisaziun da gliet dallas sereneras dalla Cadi	Corporaziun	Economisaziun da gliet		vischnauncas dalla Cadi
Regiun Surselva	Associazion	Planisaziun directiva Surselva		vischnauncas Surselva
8 Economia publica				
CMF Cadi	Corporaziun	Gestiun da maschinas		vischnauncas dalla Cadi
Sedrun Mustér Turissem SA	Societad acziunara	Promozion dil turissem		vischnaunca Tujetsch
Regiun Surselva	Associazion	Svilup regional Surselva		vischnauncas Surselva

5 Survesta dallas garantias

Ella survesta dallas garantias vegnan tut ils fatgs numnai, ord ils quals in'obligaziun impurtonta sa seresultar el futur (art. 25, alinea 2 FHVg). Ella cuntegn en special:

- Obligaziuns eventualas, tier las qualas la vischnaunca va en ina obligaziun en favur da tiarzas personas, en special garantias, obligaziuns da garantias e garantias da deficit;
- Obligaziuns da leasing;
- Auters fatgs cun caracter eventual; pil cass che quels ein buca cudischai sco retenziuns, sco castitgs convenziunals e riclas.

Tier las obligaziuns eventualas setracta ei d'obligaziuns dalla vischnaunca en favur da tiarzas personas, ch'ei dependentas dalla vigur da certas premissas. Ella giuridica da finanzas representa la vigur d'ina obligaziun eventuala in'expensa. Perquei basegna ella ina lubientscha d'expensa tras l'instanza responsabla.

Num e sez dall'organisaziun	Caracter dalla garanzia	Decisiun urna	Prestaziuns segiradas	Debit restont 31.12.2018	Pagaments onn da rapport	Declaraziuns tier ils risicos specifics
Pendicularas Mustér (colligiazion Sedrun-Mustér)	Emprest	27.11.16	2 500 000.00	750 000.00	1 750 000.00	
Pendicularas Mustér	Garanzia da deficit	27.11.16	2 500 000.00	2 500 000.00		
Pendicularas Mustér	Project d'ennevar	27.11.16	2 000 000.00	2 000 000.00		

6 Survesta da retscheviders da gronds pagaments

En quest register ein pagaments a vischnauncas e tiarzas personas (divisiun da character 363) indicai, ch'ei vegn prestai sin basa d'ina obligaziun. Els han negina cunterprestaziun adequata e la vischnaunca separticipescha buca sezza alla societad. Sco gronds pagaments valan tier vischnauncas tochen 5000 habitonts pagaments naven da CHF 500 000.00.

Conto	Retschevider	Fuorma giuridica	Activitad ed incumbensa	Pagau onn da gestiun
8400.3635.04	Sedrun Mustér Turissem		Turissem	840 000.00

7 Survesta dalla facultad finanziaria

Per documentar ed informar davart la valetaziun dalla facultad sto la survesta dalla facultad vegnir elavurada. Ella survescha alla publicaziun dil principi da presentaziun dalla contabilitad, dil qual vegn fatg diever ella contabilitad da facultad. Plinavon survescha ella alla documentaziun dalla facultad. Las valurs ella survesta da facultad vegnan generadas ord la contabilitad da facultad e corrispundan alla contabilitad da finanzas (bilanza).

Investiziuns materialas	Valeta dils 01.01.2018	Entradas (+)	transfer dalla FA (+)	Expensas (-)	Transfer ella FA (-)	Adattaziun valur commercials (+/-)	Valeta dils 31.12.2018
Terren Pignola	1 007 550.00						1 007 550.00
Terren Caschuarz	264 600.00			117 600.00			147 000.00
Terren Sut Gliendas	415 000.00						415 000.00
Terren Aua Viva	171 270.00						171 270.00
Total	1 858 420.00						1 740 820.00

8 Survesta dallas investiziuns bilanzadas dalla facultad administrativa

Gruppa	Denominaziun	Valurs d'aquist			Amortisaziuns cumuladas			Valur da cudischaziun					
		01.01.2018	Entradas	Sortidas	Spustaments	31.12.2018	01.01.2018	Amorti-saziuns ordinaras	Amorti-saziuns suppl.	Sor-ti-das	Spu-sta-ments	31.12.2018	01.01.2018
14010	Vias/vias da traffic	1 356 337.75	-	-	-	1 356 337.75	313 028.15	94 846.33	-	-	407 874.48	1 043 309.60	948 463.27
14010.01	Vias cantunales (vegl)	1 356 337.75	-	-	-	1 356 337.75	313 028.15	94 846.33	-	-	407 874.48	1 043 309.60	948 463.27
14030	Uteruras construcziuns bassas	135 293.23	286 601.70	307 948.30	582 692.85	696 639.48	135 293.23	14 033.67	-	-	149 326.90	-	547 312.58
14030.01	Illuminaziun publica	-	16 200.00	16 200.00	427 515.00	427 515.00	-	10 687.88	-	-	10 687.88	-	416 827.12
14030.01	Loipa Cadi	-	173 591.90	291 748.30	155 177.85	37 021.45	-	925.54	-	-	925.54	-	36 095.91
14030.01	Plazza Sut Gliendas	-	96 809.80	-	-	96 809.80	-	2 420.25	-	-	2 420.25	-	94 389.55
14030.01	Project integral forestal (vegl)	135 293.23	-	-	-	135 293.23	135 293.23	-	-	-	135 293.23	-	-
14032	Allontanament dall'aua piasa	1 525 477.16	-	303 354.50	91 826.65	1 313 949.31	127 123.10	101 381.94	-	-	228 505.04	1 398 354.06	1 085 444.27
14032.01	Allontanament dall'aua piasa (vegl)	1 525 477.16	-	303 354.50	91 826.65	1 313 949.31	127 123.10	99 545.41	-	-	226 668.51	1 398 354.06	995 454.15
14032.01	Canalisaziun Via Veglia	-	-	-	91 826.65	91 826.65	-	1 836.53	-	-	1 836.53	-	89 990.12
14040	Uteruras construcziuns aultas	1 237 044.26	150 936.98	13 236.00	-	1 374 745.24	1 237 044.26	4 172.76	-	-	1 241 217.02	-	133 528.22
14040.01	Baghetg da menaschi santeri	-	150 936.98	13 236.00	-	137 700.98	-	4 172.76	-	-	4 172.76	-	133 528.22
14040.01	Center da sport e cultura (vegl)	1 237 044.26	-	-	-	1 237 044.26	1 237 044.26	-	-	-	1 237 044.26	-	-
14060	Uteruras mobilas facultad administrativa	246 116.00	-	-	-	246 116.00	30 764.50	30 764.50	-	-	61 529.00	215 351.50	184 587.00
14060.00	Maschina da far glatsch	154 500.00	-	-	-	154 500.00	19 312.50	19 312.50	-	-	38 625.00	135 187.50	115 875.00
14060.00	Maschinas per menaschi tecnic	91 616.00	-	-	-	91 616.00	11 452.00	11 452.00	-	-	22 904.00	80 164.00	68 712.00
14070	Uteruras beins d'investiziun	3 975 818.21	4 388 228.31	850 671.70	-674 519.50	6 838 855.32	-	-	-	-	3 975 818.21	-	6 838 855.32
14070.01	Auto-cistiarina - Pumpliers Sursassiala	-	165 280.00	-	-	165 280.00	-	-	-	-	-	-	165 280.00
14070.01	Canalisaziun Acletta Ost	-	53 876.81	-	-	53 876.81	-	-	-	-	-	-	53 876.81
14070.01	Canalisaziun Acletta Sid	284 028.60	67 675.25	10 000.00	-	341 703.85	-	-	-	-	284 028.60	-	341 703.85
14070.01	Canalisaziun Cavadiras	54 596.90	586 772.91	-	-	641 369.81	-	-	-	-	54 596.90	-	641 369.81
14070.01	Canalisaziun Crest d'Acletta	69 283.90	-	-	-	69 283.90	-	-	-	-	69 283.90	-	69 283.90
14070.01	Canalisaziun Mumpé Medel	10 339.10	101 874.90	-	-	112 214.00	-	-	-	-	10 339.10	-	112 214.00
14070.01	Canalisaziun Via Lucmagn	27 000.00	16 375.04	-	-	43 375.04	-	-	-	-	27 000.00	-	43 375.04
14070	Canalisaziun Via Veglia	91 826.65	-	-	-91 826.65	-	-	-	-	-	91 826.65	-	-
14070.01	Center da sport e cultura	323 375.85	151 071.45	-	-	474 447.30	-	-	-	-	323 375.85	-	474 447.30
14070.01	Eliminaziun streng Faltscharidas	-	271 623.06	105 000.00	-	166 623.06	-	-	-	-	166 623.06	-	166 623.06
14070.01	Embellaziun dil vitg	10 111.60	13 128.00	-	-	23 239.60	-	-	-	-	10 111.60	-	23 239.60
14070	Illuminaziun publica	427 515.00	-	-	-427 515.00	-	-	-	-	-	427 515.00	-	-
14070.01	Lavineras Val Clavaniev	-	115 217.28	60 000.00	-	55 217.28	-	-	-	-	55 217.28	-	-
14070	Loipa Cadi	155 177.85	-	-	-155 177.85	-	-	-	-	-	155 177.85	-	-
14070.01	Meglieraziun funsila	383 107.15	13 424.70	-	-	396 531.85	-	-	-	-	383 107.15	-	396 531.85
14070.01	Projects forestals	128 614.15	12 232.65	87 469.15	-	53 377.65	-	-	-	-	128 614.15	-	53 377.65
14070.01	Segiar Val Acletta	1 199 420.69	1 972 486.24	588 202.55	-	2 583 704.38	-	-	-	-	1 199 420.69	-	2 583 704.38
14070.01	Serenara Raveras	25 888.70	114 664.85	-	-	140 553.55	-	-	-	-	25 888.70	-	140 553.55
14070.01	Via Acletta	105 228.50	680 284.55	-	-	785 513.05	-	-	-	-	105 228.50	-	785 513.05
14070.01	Via Lucmagn	2 084.05	1 347.80	-	-	3 431.85	-	-	-	-	2 084.05	-	3 431.85
14070.01	Via Nova	235 746.50	713.90	-	-	236 460.40	-	-	-	-	235 746.50	-	236 460.40
14070.01	Via Run	28 118.75	1 213.15	-	-	29 331.90	-	-	-	-	28 118.75	-	29 331.90
14070.01	Via Sars-Brulf	-	40 335.62	-	-	40 335.62	-	-	-	-	40 335.62	-	40 335.62
14070.01	Via Sogn Gions	261 083.37	8 630.15	-	-	269 713.52	-	-	-	-	261 083.37	-	269 713.52
14070.01	Via Sogn Placi	153 270.90	-	-	-	153 270.90	-	-	-	-	153 270.90	-	153 270.90
14550	Participaziun ad interpresas privatas	4 371 010.00	-	-	-	4 371 010.00	-	-	-	-	4 371 010.00	-	4 371 010.00
14550.01	Cassa svizra da viadi Reka: 3 certificats da participaziun	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Centro Sci Nordico Campira SA: 10 acczas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14550.01	Grischelectra: 10 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Matterhorn Gotthard Bahn: 24 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Ovra Rusein SA: 3000 acczas	3 000 000.00	-	-	-	3 000 000.00	-	-	-	-	3 000 000.00	-	3 000 000.00
14550.01	Ovras Electricas Reinanteriur SA: 220 a.	1 371 000.00	-	-	-	1 371 000.00	-	-	-	-	1 371 000.00	-	1 371 000.00
14550.01	Pendicularas Muster: 123 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Plazza da golf Sedrun SA: 10 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Recal SA: 5 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Repower AG: 481 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Scola da skis e snowboard: 1 assegn	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Sennaria Surselva SA: 79 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14550.01	Viaifer retica: 16 acczas	1.00	-	-	-	1.00	-	-	-	-	1.00	-	1.00
14650	Contribuziuns d'investiziun ad interpresas privatas	100 000.00	100 000.00	-	-	200 000.00	20 000.00	40 000.00	-	-	60 000.00	80 000.00	140 000.00
14650.01	Contribuziun baselgia claustrala s. Martin 2017	100 000.00	100 000.00	-	-	200 000.00	20 000.00	40 000.00	-	-	60 000.00	80 000.00	140 000.00
Total		12 947 096.61	4 925 766.99	1 475 210.50	-	16 397 653.10	1 863 253.24	285 199.20	-	-	2 148 452.44	11 083 843.37	14 249 200.66

9 Ulteriuras indicziuns

9.1 Fatschentas extraordinarias

Fatschentas extraordinarias ston vegnir declaradas ell'annexa. Cheutier s'audan expensas ed entradas sco era expensas ed entradas d'investiziun, sch'ellas eran buca previsiblas e sch'ellas seretrain all'influenza e controlla ni sch'ellas s'audan buca tier il sector operativ. Sco expensas extraordinarias valan era amortisaziuns supplementaras sin la facultad administrativa, finanziaziun preliminar (prefinanziaziun) ed igl import d'in deficit da bilanza (art. 12 FHG).

Nr. conto	Descripziun	Summa	Motiv
3411.3893.00	Deposit en prefinanziaziun CSC	1 300 000.00	Center da sport e cultura

A caschun da sia seduta dils 25 d'avrel 2019 ha il cussegl da vischnaunca decidu unanimamein da far in deposit dad 1.3 milliuns francs ella finanziaziun per la sanaziun cumplessiva dil Center da sport e cultura.

9.2 Contribuziuns garantidas dil stadi, cantun e tiarzs

In'identificaziun cun effect sil success al punct dalla garanzia da contribuziuns dil stadi, cantun e tiarzs per expensas d'investiziuns dalla vischnaunca san ins (sut circumstanzas) administrar mo grev. Per quei motiv vegnan questas contribuziuns sulettamein presentadas ell'annexa (art. 27 FHVG).

– Alpinfra, sanaziun Via d'uaul Run frs. 500 000.–

9.3 Valetaziun dils beins materials dalla facultad finanziaria – divergenzas dalla valor commerciala

Las parcelas ed ils stabiliments vegnan valetai silmeins mintga 10 onns tier la valor da fierai al di da controlla dalla bilanza (art.26 alinea 2 FHG, art. 20 FHVG). Da principi vegn sereferiu alla valor commerciala tenor schazetg ufficial. Divergenzas dalla valor commerciala ein da giustificar ell'annexa.

La valetaziun dil beins materials ella facultad finanziaria corrispundan alla valor commerciala realistica.

9.4 Indicaziuns dalla facultad da gudiment buca bilanzada

La vischnaunca Disentis/Mustér ei possessura ed utilisadra da 273 parcelas cun ina surfatscha da rodond 32 200 215 m².

9.5 Controlla dils credits d'obligaziun

Ei sto vegnir fatg controllas dils credits surpigliai, dils credits pretendi, dils pagamenti succedi sco era la divisiun da credits generals sin ils projects singuls (art. 7 FHVG). Quella controlla da credits d'obligaziuns ei da publicar ell'annexa (art. 27 FHVG).

Nr. da conto		Quen d'investiziun 2018		Conclus da credit		Expensas		Entradas		Saldo
		Object	Datum	Org- an	Summa da credit	cumuladas entochen 31.12.2017	Quen d'investiziun 2018 total 2018	cumuladas entochen 31.12.2018	Quen d'investiziun 2018 total 2018	
1500.5060.00	Maschinas e vehichels	23.02.18	P	177 000			165 280			11 720
2170.5040.00	Sanazzion casa da scola nova: Credit da planisaziun	21.08.15	P	450 000						450 000
3290.5090.00	Embellazzion, signalisaziun ed informazzion	15.06.14	U	350 000			260 166			76 706
3411.5040.00	CSC credit da projectaziun	24.03.17	P	375 000						
	CSC credit supplementar da projectaziun	24.08.18	P	119 000						
	Total credit da projectaziun CSC			494 000			254 231			88 698
3500.5550.00	Contribuziun sanazzion baseigia claustrala s. Martin	18.10.15	U	1 000 000			200 000			700 000
6130.5110.01	Via Lucmagn	11.06.15	P	115 000			112 927			725
6150.5010.00	Via Run	21.03.11	S	27 600			31 798			-5 411
6150.5010.01	Via Sogn Gions (quen final pendent)	27.03.15	P	320 000			415 169		0	82 617
6150.5010.02	Via da quartier Caschuarz II	11.12.15	P	260 000			235 747		186 416	23 539
6150.5010.03	Via Sogn Placi	19.09.16	S	203 800						
6150.6370.03	Perimeter Via Sogn Placi (80%)			-163 040						
	Total (quen final e contribuziun's perimeter pendent)			40 760			215 719	0	62 448	-112 511
x 6150.5010.11	Plazza sut Gliendas	14.08.17	S	98 000			96 810		0	1 190
x 6150.5030.00	Remplazzar illuminaziun publica	22.04.16	P	480 000			427 515			52 485
6190.5040.00	Remisa a Sogn Placi	15.11.18	P	216 000			0			216 000
7201.5032.01	Canalisaziun Aclletta Sid	09.12.16	P	277 500			231 114			-11 289
7201.5032.02	Canalisaziun Via Lucmagn (Via Veglia)	15.09.17	P	133 000			27 000			89 625
7201.5032.02	Canalisaziun Lucmagn (Via Gondra)	11.06.15	P	80 000			66 981			13 019
7201.5032.04	Serenera Cavardiras	18.04.16	S	23 000			13 800			9 200
7201.5032.05	Canalisaziun Via Sogn Gions	12.02.17	U	629 000			40 797			1 430
7201.5032.06	Canalisaziun Via Sogn Placi	27.03.15	P	211 000			156 980			54 020
7201.5032.09	Canalisaziun Crest d'Aclletta	19.09.16	S	50 000			40 491			9 509
7201.5032.10	Canalisaziun Aclletta Ost	09.12.16	P	95 000			69 284			25 716
7201.5032.11	Canalisaziun Mumpè Medel: Projectaziun	18.12.17	S	16 700			10 339			8 623
7201.5032.11	Canalisaziun Mumpè Medel: Realisaziun	23.03.18	P	410 000			696			5 665
7201.5042.03	Serenera Madernal	08.08.16	S	32 100			30 775			1 325
7201.5042.00	Serenera Raveras: Project da baghiegjar	26.06.17	S	50 000			25 889			12 867
7201.5042.00	Serenera Raveras: Remplazzar maschina da gas	10.09.18	S	98 000			103 421			-5 421
7201.5032.12	Canalisaziun Via Veglia	14.08.17	S	92 000			91 827			173
	Rempar Val Aclletta: planisaziun	29.01.16	P	160 000			0			
	Rempar Val Aclletta: project	27.11.16		4 679 390						
	Contribuziun's	27.11.16		-2 589 480						
	Total		U	2 249 910			2 147 159	1 969 267	584 984	-520 753
7410.5020.00	Via Aclletta			1 000 000						
	Contribuziun pendicularas			-740 000						
	Contribuziun cantun (fermada)			-36 000						
6130.5110.02	Total	27.11.16	U	224 000			105 229	680 285		-561 514
	Baghetg pli santeri e stabiliment per rimmada da rufids	15.12.17	P	135 000						
	Credit supplementar	16.04.18	S	10 200						
x 7710.5040.00	Total			145 200			137 701	137 701		7 499
7900.3131.00.01	Revisiun parziala dalla planisaziun locala	19.04.17	P	193 000			14 547	23 548		154 905
	Meglieriazion funsila: Elaborar project general	22.06.12	P	350 000						
	Meglieriazion funsila: Credit supplementar	31.08.15	S	35 000						
8110.5010.00	Total (incl. 8110.5010.00.01)		P/S	385 000			378 689	13 425		-7 114
	Via Sars-Bruif: Cuosts			990 000						
	Contribuziun's confederaziun e cantun			693 000						
8205.5010.01	Total	08.06.18	P	297 000			40 336	40 336		256 664
	Eliminaziun stretg Faltscharidas: Cuosts			299 400						
	Contribuziun's confederaziun e cantun			209 400						
8205.5010.02	Total	1.10.18	S	90 000			271 623	271 623	105 000.00	-76 623
	Loipa Cadi			326 200						
	Contribuziun's confederaziun e cantun (90 %)			293 500						
x 8400.5030.00	Total	18.12.17/15.10.18	S	32 700			157 678	173 592	2 500	-4 322
8400.5750.00	Indrezs da far neiv	27.11.16	U	2 000 000						2 000 000
8710.5214.00	Project Ovra Aclletta	14.06.14	P	225 000			104 036	0		120 964
	Total			12 129 970			5 865 887	4 779 210	1 012 143	3 478 748

Legenda:

U = Urna

P = Parlament

S = Suprastonza communal

x = Projects fini

Meglieraziun Disentis/Mustér: Quen 2018

Quen da facultad

1	ACTIVA	facultad dils 31-12-2017	facultad dils 31-12-2018	midadas
10020.00	Banca cantunala 00 133.143.410	0.00	424 077.35	424 077.35
1150	Debiturs	0.00	14 156.25	14 156.25
10100.00	<i>Cumpart possessurs</i>	0.00	14 156.25	14 156.25
	<i>Taglia anticipada (dabien)</i>	0.00	0.00	0.00
	<i>Vischnaunca Disentis/Mustér</i>	0.00	0.00	0.00
	<i>Societad da credits agrars GR</i>	0.00	0.00	0.00
	<i>Ulteriurs debiturs</i>	0.00	0.00	0.00
	Activas totalas	0.00	438 233.60	438 233.60
2	PASSIVA			
2000	Crediturs	0.00	314 009.55	314 009.55
20000.00	<i>Crediturs currentes</i>	0.00	314 009.55	314 009.55
2900	Capital agen	0.00	124 224.05	124 224.05
	Passivas totalas	0.00	438 233.60	438 233.60

Quen da menaschi

8	EXPENSAS	tochen 31-12-2017	2018	total
8110.5000	Investiziuns generalas	0.00	56 560.85	56 560.85
8110.5000.00	<i>Lavurs tecnicas</i>	0.00	56 560.85	56 560.85
	Construcziun da vias	0.00	443 946.50	443 946.50
8110.5010.15	<i>Via nr. 15, via Quadras (Caprau)</i>	0.00	221 751.90	221 751.90
8110.5010.22	<i>Via nr. 22, via Rieven (Salaplauna)</i>	0.00	222 194.60	222 194.60
	Cuosts cumissium	0.00	28 993.40	28 993.40
8110.5040.01	<i>Honoraris cumissium da schazetg</i>	0.00	28 993.40	28 993.40
800.506	Cuosts administrativs	0.00	106.60	106.60
8110.5050.04	<i>Spesas da banca</i>		106.60	106.60
	Total expensas	0.00	529 607.35	529 607.35
	ENTRADAS			
800.602	Subvenziuns	0.00	564 000.00	564 000.00
8110.6020.00	<i>Subvenziuns federalas</i>		312 000.00	312 000.00
8110.6020.01	<i>Subvenziuns cantunalas</i>		252 000.00	252 000.00
800.603	Contribuziuns da privats	0.00	89 831.40	89 831.40
8110.6030.00	<i>Contribuziuns da privats</i>		89 831.40	89 831.40
	Ulteriuras entradas			
	Total entradas	0.00	653 831.40	653 831.40
	Entradas quen da menaschi		653 831.40	
	Expensas quen da menaschi		529 607.35	
	Surpli entradas		124 224.05	

Rapport dalla cumissiun da gestiun

Conform ad art. 54 dalla constituziun communal e dil regulativ per la cumissiun da gestiun sco era sebasond sin la lescha da finanzas dil cantun Grischun ha la cumissiun da gestiun examinau l'administraziun communal ed il menaschi finanzia. Las sedutas han giu liug per part ensemen cun la suprastanza communal ed ils revisurs externs. La revisiun tecnica ei succedida entras Confidar fiduziaria SA (Gion Friberg e Martin Caduff).

La cumissiun ha repassau ina vasta documentaziun sco ils protocols dallas autoritads communalas e controllau las activitads dall'administraziun, ils differents quens e la bilanza, cumpriu la cassa e la contabilitad, il quen da menaschi dil Center da sport e cultura sco era il quen dalla meglieraziun funsila.

Per il quen ei la suprastanza communal responsabla, ferton che nossa funcziun ei da controllar el e da dar giu nies pareri.

Nossas examinaziuns ein succedidas conform als principis da revi-

siun. Tenor quels ei l'examinaziun da planisar e d'exequir aschia, che munconzas essenzialas el quen annual san vegnir eruidas cun segirtad sufficienta. Nus havein controllau ils posts e las indicaziuns dil quen annual cun agid d'analisi e retschercas sin basa d'emprovas da controlla. Nus essan dil meini, che nossas controllas fuorman in basa sufficienta per nies pareri.

Sin fundament dallas examinaziuns fatgas savein nus constatar ch'il quen current, il quen d'investiziun e la bilanza corrispundan alla contabilitad e che quella ei menada conform allas prescripziuns vertentas. La cumissiun constatescha che la suprastanza communal, ils officials ed ils emploiai administreschon cun quita e bien senn da responsabladad il menaschi communal.

Propostas

Sin fundament dallas controllas e dall'examinaziun dil quen e dils fatgs administrativs propona la cu-

missiun da gestiun al cussegl da vischnaunca da:

1. approbar il rapport da gestiun 2018;
2. approbar il quen 2018;
3. suttametter il quen 2018 al referendum facultativ conform agl art. 21, lit. a dalla constituziun communal;
4. dar scarica alla suprastanza communal, a tuts officials ed als collaboratur communalas e dil Center da sport e cultura;
5. admetter in cordial engraziament alla suprastanza, als officials, als collaboratur communalas e dil Center da sport e cultura.

Cumissiun da gestiun

Beat Hosang, president

Manfred Caviezel

Toni Huonder

Disentis/Mustér, avrel 2019

Bilanza	31-12-2018	30-04-2018
ACTIVAS	595 876.45	661 231.78
Facultad en circulaziun	592 573.45	656 728.78
Mieds liquids	376 133.25	567 734.00
Pretensiuns ord furniziuns e prestaziuns	132 993.50	56 421.98
Autras pretensiuns	7 578.00	8.40
Provisiuns	11 149.70	11 419.20
Limitaziun activa dil quen	64 719.00	21 145.20
Facultad d'investiziun	3 303.00	4 503.00
Indrezs d'EED	3 302.00	4 502.00
Vaglias	1.00	1.00

	31-12-2018	30-04-2018
PASSIVAS	595 876.45	661 231.78
Capital jester	474 854.34	452 612.99
Capital jester a cuort termin	219 619.34	197 962.99
Capital jester a liung termin	255 235.00	254 650.00
Agen capital	121 022.11	208 618.79
Resultat annual	-87 596.68	8 772.93

Glacier Express

Quen da gudogn e sperdita 1.5.2018 – 31.12.2018

	Quen 2018 frs.	Preventiv 2018 frs.	Differenza frs.	Quen 2017/2018 frs.
TOTAL RECAVS	1 191 017.27	1 223 420.00	-32 402.73	1 796 494.63
Total taxas da hosps	561 000.00	750 400.00	-189 400.00	1 117 000.00
Total taxas da turissem	559 000.00	381 900.00	177 100.00	563 000.00
Total cumissiuns sin reservaziuns	13 886.67	53 600.00	-39 713.33	63 993.16
Total diversas	57 130.60	37 520.00	19 610.60	52 501.47
Recav extraordinari	0.00	0.00	0.00	0.00
TOTAL CUOSTS	1 278 613.95	1 211 360.00	-67 253.95	1 787 721.70
Total cuosts da menaschi	417 783.37	460 960.00	43 176.63	490 073.06
Cuosts da personal	265 987.55	321 600.00	55 612.45	326 601.70
Localitads e cuosts da biro	59 216.40	67 000.00	7 783.60	71 589.66
Indrezs d'EED	47 578.96	28 140.00	-19 438.96	37 821.07
Diversas	43 937.93	44 220.00	282.07	52 667.46
Amortisaziuns	1 200.00	0.00	-1 200.00	1 400.00
Tscheins da banca, spesas da PC e da banca	1 062.53	0.00	-1 062.53	1 393.17
Cunvegna da prestaziun informaziun Pencularas Mustér	16 667.00	0.00	-16 667.00	200 004.00
Total marketing	400 509.83	368 500.00	-32 009.83	560 509.94
Total management da product	442 453.75	381 900.00	-60 553.75	535 734.70
Total gudogn extraordinari	0.00	0.00	0.00	0.00
TOTAL RECAVS	1 191 017.27	1 223 420.00	-32 402.73	1 796 494.63
TOTAL CUOSTS	1 278 613.95	1 211 360.00	-67 253.95	1 787 721.70
RESULTAT ANNUAL	-87 596.68	12 060.00	-99 656.68	8 772.93

Il quen detagliau ei publicaus sin www.disentis-sedrun.graubuenden.ch/de/aktuelles-service/berichte ni sa vegnir retratgs tier il biro da Disentis Sedrun Turissem.

Autoritads communalas 2018

Suprastonza communal

President communal; administraziun,
finanzas ed economia

Robert Cajacob

Substitut *Iso Mazzetta (entochen ils 31-12)*

Vicepresident; baghegiar ed infrastruttura

Iso Mazzetta (entochen ils 31-12)

Substitut *Clemens Berther*

Sanadad, scolaziun, cultura e sport

Jris Lombris

Substitut *Robert Cajacob*

Forestalesser ed agricultura

Clemens Berther

Substitut *Victor Flepp*

Ambient e segirtad

Victor Flepp

Substituta *Jris Lombris*

Cussegl da vischnaunca

President **Armin Manetsch**

Vicepresident **Armin Berther**

Actuar **Paul Duff**

Christoph Berger, Stefan Columberg, Adrian Deflorin, Edgar Durschei, Mario Flepp, Anna Maria Genelin, Rita Huonder-Tenner, Wendelin Jacomet (entochen ils 31-12), Admir Jasarevic, Christian Loretz, Giusep Lozza, Helga Probst-Linder, Livio Zanetti

Cumissiu da gestiun

President **Manfred Caviezel**

Beat Hosang, Toni Huonder

Administraziun communal

Canzlist communal **Andri Hendry**

Uffeci da taglia/vicecanzlist **Romeo Schmed**

Secretariat/Cassa da cumpensaziun/uffeci da lavur/controla da habitonts **Ursin Flepp, Ursina Murer-Fatzer**

Contabilitad **Gian Carlo Albin (entochen ils 31-07), Rita Genelin (naven dils 01-07)**

Engaschament temporar **Fiona Cavegn (naven dils 01-07)**

Emprendistas **Fiona Cavegn (entochen 30-06), Fabiana Jacomet, Patricia Giger (naven dils 01-07)**

Infrastructura/uffeci da baghegiar

Menader infrastruttura **Ervin Maissen,**

Menader uffeci da baghegiar **Marco Tomaschett**

Survigilader dalla serenera **Aluis Cabernard**

Menaschi tecnic

Menader menaschi tecnic e selvicultur **Simon Cathomen**

Simon Beer (entochen ils 31-07), Ignaz Bisquolm (entochen ils 31-08), Ignaz Flepp, Mario Lombris, Pirmin Lombris, Roger Lutz, Flavian Manetsch (naven dils 01-05 entochen ils 31-08), Linus Manetsch, Riccardo Manetsch (naven dils 01-09), Sep Antoni Schuoler, Nicola Sinini (naven dils 01-05 entochen ils 31-08)

Emprendists **Marco Manetsch, Tobias Schuster (entochen ils 30-06), Marc Deplazes (naven dils 01-08), Angelo Vincenz (naven dils 01-08)**

Manteniment edifecis communalas

Scola vitg **Gion Zazzi e Corina Zazzi-Giger**

Casa communal **Carmelina Pöhl-Levy**

Scola Segnas **Helen Lutz-Riedweg**

Center da sport e cultura

Cumissiu da menaschi

President **Clemens Berther**

Edgar Durschei, Manuela Maissen-Bigliel, Fabian Manetsch, Alfons Quinter

Menaschi

Cau **Herbert Schmelzer (entochen ils 30-04), Gion Hosang (naven dils 01-04)**

Manteniment **Mawlood Adnan Ali (naven dils 01-02 entochen ils 30-04), Edi Huonder, Evelina Monn (entochen ils 30-11), Albert Sgier, Madleina Spescha-Heini, Rita Venzin (naven dils 01-03)**

Caffetaria **Cornelia Bearth, Gisela Bernsteiner (entochen ils 31-12), Rui Miguel De Carvalho Figueiras (naven dils 01-12), Olivia Decurtins, Carmen Pfister (entochen ils 31-03)**

Scolaresser

Cussegl da scola

President **Simon Bergamin**

Jris Lombris, Arnold Flepp (tochen ils 31-07) e Tabea Baumgartner (naven dils 01-08) (representants dalla vischnaunca da Medel), Gion Battesta Manetsch, Giusep Simonet, Manuela Venzin-Zazzi

Meinascola

Roger Tuor

Persunal d'instrucziun

Scoletta

Pia Condrau-Schuoler, Petra Pally, Regina Giger-Caminada

Scola primara

Michel Andriuet, Bruno Flepp, Yvonne Flepp-Venzin, Sabrina Capaul-Sgier, Gion Tenner, Roger Tuor

Scola reala

Kai Hinrichsen, Aluis Hosang, Fabian Tschuur

Scola secundara

Christoph Berger, Adrian Pally, Gabriel Venzin-Marty

Pedagogia curativa

Olinda Hosang-Tschalèr, Stefania Ritter

Scola da cuschar, tenercasa e zambergiar textil

Irena Flepp-Sac, Catarina Steger

Ductrina

Corina Defuns-Casaulta, Olinda Hosang-Tschalèr, Aluis Hosang, Sabrina Capaul-Sgier

Miedis da scola

dr. Marcus Huonder, dr. Thomas Lechmann, dr. Stephan Schönle

Miedia-dentista

dr. med. dent. Petra Tuor Hinrichsen

Biblioteca populara Disentis/Mustér e contuorn

Menadra Christina Bischof-Häfeli (entochen ils 30-11), Ulrike Lechmann-Krabacher (naven dils 01-12)

Bibliotecaras

Madleina Caminada-Degonda (entochen ils 31-12), Nadja Hosang-Caduff, Ulrike Lechmann-Krabacher, Petra Schmid-Meier (naven dils 01-07), Susanna Venzin-Giger, Manuela Venzin-Zazzi

Cumissiu

Christina Bischof-Häfeli, Mario Hitz, Jris Lombris, Simona Simonet-Vescovi, Roger Tuor, Jolanda Venzin-Monn

Cumissiu da baghegiar

President Iso Mazzetta (entochen ils 31-12), Simon Bisquolm, Corsin Bundi, Dario Manetsch, Ronny Zanin

PUNTREIS Center da sanadad SA

President André Schmid
Arnold Flepp, Clau Giusep Flepp, Jris Lombris, Livio Zanetti

Fundaziun PUNTREIS

President Christoph Berger
Carmelia Bundi-Jacomet, Mario Flepp, Peter Huessy, Marlis Venzin-Spescha, Beat Roeschlin

Sana Surselva

Suprastonza Robert Cajacob
Delegada Jris Lombris

Cumissiu Premi Desertina

Presidenta Jris Lombris
Ursin Defuns, Hans Huonder

Schigentera solara da gliet Cadi

Victor Flepp, delegau

Pumpiers Sursassiala

Suprastonza
President Victor Flepp
Vicepresidenta Tabea Baumgartner
Gian-Reto Nufer
Cumandant Gion Tenner

Stab da catastofas (responsabel/substitut)

President Robert Cajacob (Victor Flepp)
Simon Cathomen (Simon Beer), Alexi Dermon (Toni Dermon),
Andri Hendry (Romeo Schmed), Ervin Maissen (Roger Lutz),
Gion Tenner (Fredy Caminada)

Archiv communal

Gion Tenner, Alexi Loretz (fotografias)

Uffeci funsil Cadi

Menader Marcel Soliva
Substitut Martin Monn

Nossas senioras e nos seniors (stan 31-12-2018)

Maissen-Durschei Christina, Segnas, 25-07-1918

Deflorin-Huonder Felizia, Cons, 09-04-1920

Carigiet-Halter Maria Rosalia, PUNTREIS, 01-10-1920

Steger-Columberg Mengia, Cavardiras, 05-06-1921

Fry-Manetsch Battesta, PUNTREIS, 26-04-1922

Fry-Desax Julia, PUNTREIS, 25-08-1922

Simonet-Flepp Leci, Casa S. Giusep Cumpadials, 25-10-1922

Quinter-Riedi Luzia, PUNTREIS, 03-07-1924

Frater Cavegn Leci, Claustra, 03-11-1924

Huonder-Fry Anna, PUNTREIS, 22-02-1925

Dermon-Deflorin Elisabeth, PUNTREIS, 11-05-1925

Schuoler-Deragisch Elisabeth, Davos-Mustér, 03-10-1925

Stagnoli-Simonet Maria, Gonda, 06-12-1925

Desax-Derungs Josefina, Sogn Gions, 10-01-1926

Affolter Felicie, Clavaniev 22-02-1926

Arpagaus-Lutz Maria, Latis, 22-03-1926

Manetsch-Thomann Catrina, PUNTREIS, 24-03-1926

Gugler-Jacomet Maria Pia, Dulezi, 31-05-1926

Flepp-Manetsch Cecilia, PUNTREIS, 08-10-1926

Simonet-Flepp Rosa, Casa S. Giusep Cumpadials, 27-11-1926

Bisquolm-Schmed Maria, Da Casa Val Lumnezia, 21-12-1926

Bundi-Derungs Pius, Sogn Gions, 17-02-1927

Levy-Thomann Josefina, Dulezi, 26-04-1927

Lechmann-Senn Rudolfin, Vitg, 04-05-1927

Bigliel Erwin, Sogn Gions, 13-06-1927

Willi Viktor, Disentiserhof, 25-06-1927

Monn-Maissen Franzisca, PUNTREIS, 31-08-1927

Arpagaus Moritz, Casa S. Giusep Cumpadials, 09-09-1927

Huonder-Tenner Giuliana, PUNTREIS, 20-11-1927

Andriuet-Simonet Julia, Rieven, 31-01-1928

Manetsch-Deflorin Julia, PUNTREIS, 25-08-1928

Flepp-Manetsch Sigisbert, Clavaniev, 04-09-1928

Maissen Luzia, Segnas, 12-12-1928

Tenner Clotilda, Acla da Fontauna, 12-01-1929

Huonder-Manetsch Anna, Latis, 17-02-1929

Kreiliger-Meyer Louise, Dulezi, 20-03-1929

Frater sec. Teigesser Giacomo Jakob, Claustra, 15-04-1929

Huonder Amanda, Acletta, 02-05-1929

Huonder-Bigliel Casper, PUNTREIS, 28-07-1929

Berther-Durschei Albert, Segnas, 30-09-1929

Schuoler-Petschen Julia, PUNTREIS, 12-03-1930

Duff-Caminada Elisabeth, PUNTREIS 31-03-1930

Manetsch Anna, PUNTREIS, 19-04-1930

Hendry-Gadola Richard, PUNTREIS, 29-04-1930

Sur Wenzin Pius, Segnas, 01-06-1930

Decurtins-Manetsch Maria, Vitg, 21-06-1930

Gerth-Tschalèr Antonia, Sontget, 21-07-1930

Curschellas-Niggli Caspar, Chischliun, 13-08-1930

Schmed-Manetsch Barla, PUNTREIS, 01-10-1930

Deflorin-Wenzin Giusepa, Acletta, 26-10-1930

Albin-Flepp Ottilia, PUNTREIS, 19-12-1930

Gräser-Masshardt Hansrudolf, Acletta, 09-01-1931

Riedi-Columberg Antonia, Disla, 02-02-1931

Hartung-Haser Helmuth, Carcarola, 26-02-1931

Maissen-Manetsch Johanna, PUNTREIS, 25-03-1931

Manetsch-Spescha Anna, PUNTREIS, 10-04-1931

Gräser-Masshardt Rosmarie, Acletta, 17-04-1931

Casanova-Jacomet Maria, Acla da Fontauna, 12-05-1931

Simonet-Beeli Sep, Mumpé Medel, 20-08-1931

Gerth-Tschalèr Franz, Sontget, 11-09-1931

Flepp-Manetsch Josefina, Dulezi, 20-09-1931

Pfenninger Werner, PUNTREIS, 05-11-1931

Condrau-Hendry Alexandra, Sontget, 14-12-1931

Manetsch Sofia, Sogn Gions, 24-01-1932

Sac-Schmed Barla Catrina, Latis, 06-02-1932

Giger-Fry Tresa, Latis, 21-02-1932

Bach-Sacchi Fritz, Sogn Gions, 07-03-1932

Pally-Monn Marcellina, Latis, 26-04-1932

Bigliel-Flepp Imelda, Disla, 08-05-1932

Tenner-Schnoz Felicia, Funs, 09-06-1932

Lutz Rosina, Casa S. Giusep Cumpadials, 02-07-1932

Spescha-Imhof Frieda, Davos-Mustér, 08-07-1932

Coray-Truog Ursula, Cons-Sut, 17-08-1932

Sialm-Pally Serafina, Segnas, 12-09-1932

Flepp-Venzin Tresa, Clavaniev, 16-09-1932

Decurtins-Huonder Basilissa, Dulezi, 24-09-1932

Schmed-Durschei Giusep, Cons-Su, 29-10-1932

Flepp-Caduff Cecilia, Clavaniev, 02-12-1932

Huonder-Huonder Adelheid, Cons, 12-12-1932

Gadola-Goldmann Marili, Vitg, 31-01-1933

Huonder-Bigliel Hildegard, PUNTREIS, 06-03-1933

Deflorin-Casanova Giusep, Faltscharidas, 10-03-1933

Berther-Durschei Rita, Segnas, 13-03-1933

Casanova-Jacomet Martin, Acla da Fontauna, 02-04-1933

Duff-Mathiuët Christian, Pardomat, 08-04-1933

Tenner-Schnoz Battesta, Segnas, 11-05-1933

Coray-Truog Mathias, Cons-Sut, 07-06-1933

Orlik-Bigliel Georg, Disla, 22-06-1933
Maissen-Deflorin Irena, Segnas, 27-06-1933
Wenzin Placi, Acletta, 27-06-1933
Deragisch Felix, Clavaniev, 01-07-1933
Flepp-Hollenstein Alexi, Gonda, 30-07-1933
Schnoz-Alig Oscar, Dulezi, 24-09-1933
Giger Helena, Sogn Gions, 08-10-1933
Caduff-Flepp Robert, Clavaniev, 01-12-1933
Jacomet-Deflorin Lucia, Mumpé Medel, 13-12-1933

Flepp-Camenisch Florentina, Sogn Gions, 27-04-1934
Jacomet-Cathomas Lucas, Clavaniev, 06-08-1934
Bloch-de Castelberg Helena, Sogn Gions, 17-08-1934
Flepp Augustina, Clavaniev, 12-10-1934
Sur Bearth Martin, Latis, 12-11-1934

Deflorin-Cavegn Guido, Vitg, 25-01-1935
Huonder-Jacomet Luzia, PUNTREIS, 18-04-1935
Candinas-Schnider Verena, Dulezi, 29-04-1935
Schnoz-Pally Maria, Buretsch, 04-05-1935
Gadola-Seglio Mario, Dulezi, 27-05-1935
Flepp-Hollenstein Anna, Gonda, 07-06-1935
Durschei-Casanova Anna, Cons-Sut, 22-06-1935
Duff-Capaul Rosa, Pardomat, 10-08-1935
Durschei Placi, Cons, 27-08-1935
Schuoler-Manetsch Tresa, Dulezi, 10-10-1935
Duff-Deflorin Tresa, Cons-Su, 17-10-1935
Schnoz-Deflorin Lucas, PUNTREIS, 22-11-1935

Lutz-Simmen Christian, Faltscharidas, 28-01-1936
Huonder-Casanova Heinrich, Cons, 10-04-1936
Huonder-Simonet Leo, Cons, 10-04-1936
Manetsch-Schwitler Frieda, Dulezi, 29-04-1936
Seglio Adriano, PUNTREIS, 06-05-1936
Manetsch-Schwitler Hans, Dulezi, 23-05-1936
Sialm-Pally Leci, Segnas, 10-06-1936
Mathiuet-Giger Alexi, Cavardiras, 02-07-1936
Gienal-Sac Paul, Latis, 25-07-1936
Durschei-Manetsch Battesta, Segnas, 13-08-1936
Deragisch-Desax Giusep, Raveras, 21-09-1936
Deflorin-Schuoler Bistgaun, Dulezi, 29-09-1936
Lutz-Castelberg Rita, Disla, 16-10-1936
Cathomen-Manetsch Amalia,
Da Casa Val Lumnezia, 05-11-1936
Genelin-Foppa Franzisca, Acletta, 18-11-1936

Levy Christian, Carcarola, 18-02-1937
Häfliger-Millane Urs, Acletta, 26-02-1937
Fontana José, Acletta, 29-03-1937
Gadola-Seglio Maria Renata, Dulezi, 01-04-1937
Capaul-Caduff Giusep, Scaletta, 18-04-1937
Sialm-Furrer Alexi, Dulezi, 06-05-1937
Bearth Theresa, Latis, 14-05-1937

Kiener-Flepp Gérard, Clavaniev, 15-05-1937
Hendry-Gadola Imelda, Vitg, 06-07-1937
Schuoler-Manetsch Pius, Dulezi, 09-07-1937
Maissen-Studer Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 10-07-1937
Deflorin-Zazzi Alois, Cons, 16-08-1937
Desax-Cavegn Margrit, Sogn Gions, 16-09-1937
Lutz-Levy Adelbert, Disla, 31-10-1937
Zazzi-Hermann Martha, Cuoz-Sut, 17-11-1937
Flury-Valier Rico, Vitg, 25-11-1937
Levy-Pelican Philipina, Mumpé Medel, 13-12-1937
Bach-Sacchi Franziska, Sogn Gions, 28-12-1937

Sialm-Schwarz Christian, Chischliun, 09-02-1938
Schmed-Bearth Norbert, Sogn Gions, 02-03-1938
Huonder-Lutz Battesta, Segnas, 10-03-1938
Hosang-Flepp Giuseppa, Cons-Su, 16-05-1938
Deflorin Gion Antoni, Segnas, 12-06-1938
Lechmann-Senn Esther, Vitg, 21-06-1938
Eigel-Achermann Anton, Acletta, 28-07-1938
Rachow Peter, Acletta, 28-07-1938
Lutz-Flury Battesta, Carcarola, 25-08-1938
Wetter-Jacomet Sep, Raveras, 10-09-1938
Schmed-Durschei Luzia, Cons-Su, 01-10-1938
Huonder-Derungs Magdalena, Clavaniev, 03-10-1938
Quinter-Schwarz Martin, Funs, 11-11-1938
Di Nolfi-Schmidt Angelo, Sogn Gions, 19-11-1938
Monn-Andreoli Rosina, Vitg, 23-11-1938
Wittmann-Tonsor Werner, Acletta, 30-12-1938

Albin-Seglio Lucia, Scaletta, 20-02-1939
Goldmann-Schwitler Katharina, Vitg, 27-02-1939
Zazzi-Hermann Leci, Cuoz-Sut, 05-03-1939
Durschei Irma, Segnas, 25-03-1939
Lutz-Flury Irena, Carcarola, 28-03-1939
Pally-Frezza Victoria, Vitg, 30-03-1939
Wenzin-Solari Venanzi, Raveras, 30-03-1939
Bearth-Flepp Lothar, Disla, 20-04-1939
Wittmann-Tonsor Karin, Acletta, 17-05-1939
Deplazes-Maissen Giusep, PUNTREIS, 09-06-1939
Gienal-Sac Lucrezia, Latis, 29-07-1939
Deflorin-Casanova Luzia, Faltscharidas, 31-07-1939
Steinacher Erika, Sontget, 15-08-1939
Lutz-Levy Maria, Disla, 13-09-1939
Schmed-Bearth Clara, Sogn Gions, 10-10-1939

Schnoz-Schmed Erica, Dulezi, 08-01-1940
Sac-Pfranger Willi, Disentiserhof, 22-01-1940
de Castelberg Anna Marie, Carcarola, 26-01-1940
Columberg-Gadola Marcella, Cons, 26-02-1940
Quinter-Schwarz Antoniette, Funs, 25-04-1940
Deflorin-Loretz Claudia, Funs, 06-05-1940
Schnoz-Gerig Christian, Cuoz-Sut, 02-06-1940
Huonder-Simonet Tresa, Vitg, 06-06-1940

Kägi Gottlieb, Caprau, 18-06-1940
Tenner-Schnoz Clotilda, Segnas, 19-06-1940
Decurtins-Caminada Monica, Cons, 23-06-1940
Gadola Laurenzia, Vitg, 17-07-1940
Manetsch-Jacomet Catrina, Cons, 27-09-1940
Flury Gion Michael, Buretsch, 29-09-1940
Cavegn-Sac Silvia, Funs, 08-10-1940
Bearth-Flepp Verena, Disla, 18-10-1940
Schnoz-Deflorin Imelda, Sogn Gions, 02-11-1940
Deplazes-Maissen Emma, Raveras, 05-11-1940
Baschieri-Martelozzo Bruno, Faltscharidas, 20-11-1940
Jacomet-Schwarz Sylvia, Peisel, 06-12-1940
Jacomet-Hitz Linus, Mumpé Tujetsch, 31-12-1940

Steger-Schatz Claudia, Davos-Mustér, 07-01-1941
Schwarz Valentin, Clavaniev, 13-01-1941
Manetsch-Derungs Rita, Vitg, 12-02-1941
Jucker Walter, Acletta, 28-03-1941
Eigel-Achermann Heidi, Acletta, 14-04-1941
Giger-Flepp Ignaz, Segnas, 19-05-1941
Venzin Francestg, Vitg, 22-05-1941
Durschei-Monn Erwin, Cons, 30-05-1941
Frater Bosshard Magnus, Claustra, 23-06-1941
Steger-Schatz Dionys, Davos-Mustér, 30-06-1941
Schmed-Manetsch Alfred, Cons, 04-07-1941
Petschen-Borges Fritz, Acla da Fontauna, 13-07-1941
Capaul-Caduff Astrit, Scaletta, 19-07-1941
Desax-Sain Riccardo, Cons, 22-07-1941
Deflorin-Gilli Ugo, Vitg, 29-07-1941
Bearth-Lutz Tina (Rosa), Faltscharidas, 30-07-1941
Manetsch-Camadini Sigisbert, Mumpé Tujetsch, 11-08-1941
Degonda-Cantieni Oskar, Acla da Fontauna, 19-09-1941
Columberg-Nay Dumeni, Chischliun, 07-10-1941
Häfliger-Millane Anita, Acletta, 16-10-1941
Flepp Luzia, Dulezi, 21-10-1941
Deflorin-Cavegn Antonia, Vitg, 23-10-1941
Columberg-Gadola Rita, Cavardiras, 04-11-1941
Deflorin-Rainolter Edwin, Cuoz, 04-11-1941
Lutz-Micheli Alfred, Raveras, 06-11-1941
Gioffi-Bonadurer Gieri, Caschuarz, 19-11-1941
Giger Clementina, Vitg, 27-12-1941

Schuoler-Suter Felici, Clavaniev, 11-01-1942
Deflorin-Bisquolm Felici, Faltscharidas, 14-01-1942
Wetter-Jacomet Ursulina, Raveras, 28-01-1942
Kiener-Flepp Stefania, Clavaniev, 31-01-1942
Dermon-Rytz Alexi, Latis, 01-02-1942
Mathiuet-Giger Martina, Cavardiras, 03-02-1942
Genelin Maria, PUNTREIS, 22-02-1942
avat em. Schönbächler Daniel, Claustra, 31-03-1942
Deflorin-Venzin Isidor, Carcarola, 02-04-1942
Bundi-Loretz Gieri, Funs, 25-04-1942
Tuor Cyrill, Dulezi, 12-05-1942

Lutz-Stiefenhofer Marlise, Vitg, 02-06-1942
Albin-Bisquolm Antonia, Vitg, 19-06-1942
Beirne Peter, Disentiserhof, 20-06-1942
Durschei-Monn Ursalina, Vitg, 22-06-1942
Maissen-Tomaschett Gregori, Acletta, 05-07-1942
Gienal-Caviezel Otto, Latis, 03-08-1942
Bisquolm-Reedy Norbert, Sontget, 18-08-1942
Cavegn-Sac Meinrad, Funs, 20-08-1942
Deflorin-Sac Imelda, Vitg, 22-08-1942
Manetsch-Schmed Rosmaria, Dulezi, 07-09-1942
Müller Susy, Mumpé Tujetsch, 10-09-1942
Schmed Maria Therese, Casa S. Giusep Cumpadials, 24-09-1942
Loretz Alexi, Segnas, 26-09-1942
Vincenz-Baselgia Silvio, Cons-Sut, 29-09-1942
Levy-Beck Battesta, Cavardiras, 16-10-1942
Wetzel-Carvalho Darci, Faltscharidas, 12-12-1942
Caminada Mariuschla, Gonda, 29-12-1942

Durschei Anita, Segnas, 03-01-1943
Läbas-Kielmann Christina, Disentiserhof, 18-01-1943
Pader Gnädinger Pirmin, Claustra, 29-01-1943
Manetsch-Jacomet Eduard, Cons, 08-02-1943
Flury Jolanda, Raveras, 17-02-1943
Cajacob-Lechmann Giusep, Raveras, 18-02-1943
Burkhardt Karl Gildo, Disentiserhof, 08-03-1943
Beeli Rita Josepha, Cons, 17-03-1943
Flury-Valier Maria, Vitg, 03-04-1943
Spescha-Gadola Maria, Vitg, 10-04-1943
Barandun-Decurtins Maria, Segnas, 05-05-1943
Manetsch-Andri Sabina, Gonda, 08-07-1943
Huonder-Desax Vinzens, Segnas, 19-07-1943
Hirschi-Bosshard Kurt, Disla, 01-08-1943
Stiefenhofer-Lozza Ervin, Cons, 08-08-1943
Sac-Lutz Alfonsina, Funs, 24-08-1943
Gadola-Manetsch Adelina, Sogn Gions, 12-09-1943
Levy Norbert, Carcarola, 25-09-1943
Andreoli-Richle Margrit, Segnas, 27-09-1943
Sialm-Schwarz Martina, Chischliun, 19-10-1943
Lutz-Micheli Daria, Raveras, 11-11-1943
Lutz-Stiefenhofer Reto, Vitg, 14-11-1943
Schuoler Annamarie, Raveras, 21-11-1943
Riesen Jürg Arthur, Acletta, 30-11-1943
Deflorin-Zazzi Maria Luisa, Cons, 10-12-1943
Manetsch-Camadini Frena, Mumpé Tujetsch, 31-12-1943

Huonder-Casanova Erika, Cons, 01-01-1944
Dermon-Deflorin Ida, Sogn Gions, 13-02-1944
Casanova-Flepp Adelina, Clavaniev, 29-02-1944
Sur Manetsch Alexi, Cons, 08-03-1944
Lutz-Bearth Anna, Dulezi, 16-03-1944
Pader Affentranger Urban, Claustra, 18-03-1944
Sgier-Nobre de Carvalho Alois, Disentiserhof, 07-04-1944
Sac-Lutz Aurelio, Funs, 10-04-1944

Zazzi-Suton Mira, Acletta, 26-04-1944
Di Nolfi-Schmidt Rosina, Sogn Gions, 11-05-1944
Deflorin-Manetsch Benedetg, Segnas, 17-05-1944
Levy-Beck Severina, Cavardiras, 19-05-1944
Berther-Caduff Franz, Segnas, 24-05-1944
Jacommet-Gadola Alfons, Gonda, 21-06-1944
Lutz-Simmen Trudi, Faltscharidas, 28-06-1944
Lutz-Flepp Cresenzia, Faltscharidas, 08-07-1944
Schnoz-Manetsch Margrita, Cons, 10-07-1944
Huonder-Lutz Rosa, Segnas, 17-07-1944
Schnoz-Schuoler Laurenzia, Dulezi, 10-08-1944
Beeli Francisca, Dulezi, 28-08-1944
Lozza-Laim Giusep, Sogn Gions, 30-08-1944

Schnoz-Gerig Gertrud, Cuoz, 22-09-1944
Manetsch-Stadelmann Pius, Mumpé Medel, 24-09-1944
Casanova-Flepp Robert, Clavaniev, 01-10-1944
Duff-Mathiuët Rita, Pardomat, 11-10-1944
Maissen-Tomaschett Lucrezia, Acletta, 26-10-1944
Mathiuët-Panier Julita, Sogn Gions, 26-10-1944
Schmed-Lutz Adolf, Cavardiras, 12-11-1944
Bass-Nadig Elisabeth, Scaletta, 25-11-1944
Venzin-Deflorin Silvia, Mumpé Tujetsch, 25-11-1944
Berther-Flury Alfons, Latis, 03-12-1944
Hirschi-Bosshard Nelly, Disla, 09-12-1944

Nos defuncts

2018 han 16 (22) convischin(a)s terminau lur viadi terreste.

Tönz-Albin Barla, PUNTREIS, 07-01-1930 – 02-01-2018
Columberg-Gadola Pius, PUNTREIS, 01-06-1933 – 15-01-2018
Lutz Mathilda, PUNTREIS, 14-03-1928 – 16-01-2018
Desax Mathilda, PUNTREIS, 25-07-1914 – 04-04-2018
Herger-Flury Alois, Cuoz, 28-01-1943 – 05-05-2018
Hosang-Venzin Gion Battesta, Carcarola,
16-10-1948 – 11-06-2018
Barandun-Decurtins Rico, Segnas, 21-05-1947 – 24-06-2018
Cajacob-Caminada Anton (Toni), Raveras,
05-01-1941 – 14-09-2018
Fry-Tuor Amalia, PUNTREIS, 24-01-1926 – 18-09-2018

Orlik-Bigliel Luisa, Disla, 17-09-1934 – 10-11-2018
Albin-Manetsch Culastica (Culastia), PUNTREIS,
24-01-1924 – 13-11-2018
Sialm Ursulina, PUNTREIS, 19-03-1940 – 23-11-2018

Buca domiciliai denton satrai a Mustér
Huonder Imelda Catrina, Cuera, 14-04-1934 – 31-01-2018
Venzin-Venzin Baselia, PUNTREIS, 22-05-1923 – 08-02-2018
Morger-Flepp Carlina, Casa S. Giusep Cumpadials,
25-05-1925 – 20-02-2018
Agosti-Maurer Elisabeth, Uster, 11-09-1926 – 05-07-2018

Naschientschas

Egl onn 2018 havein nus registrau 23 (16) naschientschas.

Venzin Rico, 22-01-2018
affon dad Ursin ed Annina Venzin naschida Degonda

Flury Jason Henry, 26-01-2018
affon da Placi e Leslie Flury naschida Züst

Muscas Amelin Nima, 31-01-2018
affon da Sandro e Sonja Muscas naschida Schmed

Loretz Andrin Nelian Aurel, 05-02-2018
affon da Christian e Clarissa Loretz naschida Duff

Marques Silva Alicia, 07-02-2018
affon da Gil Fernando Roberto da Silva e Cármen Marina
Marques Nunes

Tschuor Jonas Nilay, 19-03-2018
affon da Marco Tschuor e Simona Zazzi

Hosang Elisa Sari, 08-05-2018
affon da Beat e Nadja Hosang naschida Caduff

Huonder Luana, 24-05-2018
affon da Remo e Sarah Huonder naschida Schwarz

Lutz Elia, 18-06-2018
affon da Rico e Nadja Lutz naschida Schmidt

Portulez Monteiro Kelly, 05-07-2018
affon da Humberto Alexandre Pires Monteiro e Vânia Cristina
de Oliveira Portulez Monteiro

Santos Arteiro Ema, 20-07-2018
affon da Ricardo Edson Barbosa da Silva Arteiro ed Adriana
Filipa Carvalho dos Santos Arteiro

Pfister Arno Martirosyan, 03-08-2018
affon da Thomas ed Alina Pfister naschida Martirosyan

Schmed Jaron, 03-08-2018
affon da Tomas e Daniela Schmed naschida Albin

Febres Dermon Selena Kasandra, 28-10-2018
affon da Mijail Febres Soria e Manuela Dermon Febres Soria

Levy Liam, 03-09-2018
affon dad Adrian ed Eliane naschida Paulin

Bisquolm Siana, 12-11-2018
affon da Simon ed Adela Bisquolm naschida Stojkova

Lutz Mirco, 09-09-2018
affon da Remo e Bianca Lutz naschida Flepp

Schuoler Matteo, 16-11-2018
affon da Toni e Flavia Schuoler naschida Cantieni

Flury Gianna Lou, 29-09-2018
affon da Martin e Carla Flury naschida Nay

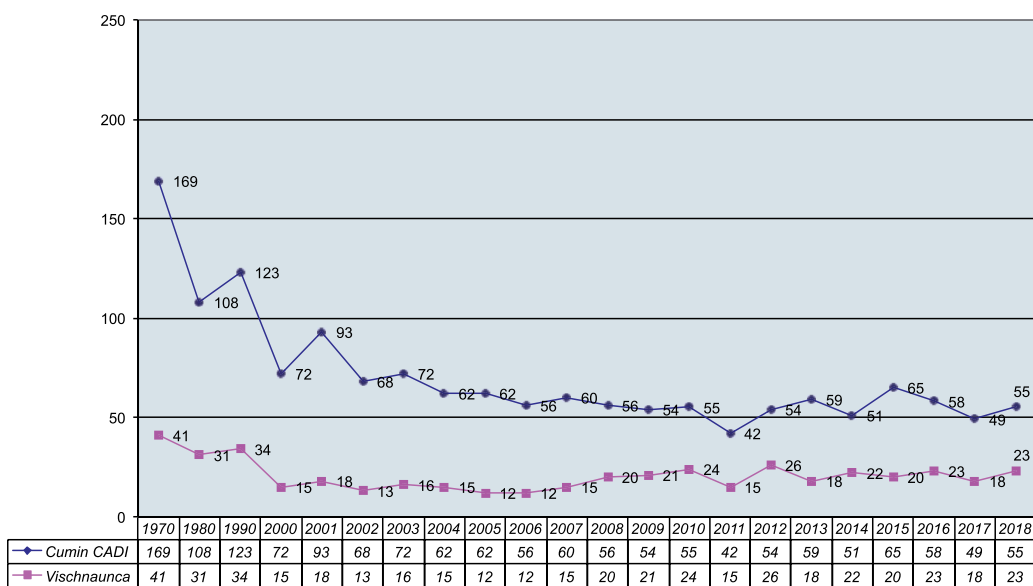
Demont Fabio Rafael, 15-12-2018
affon da Simon e Simona Demont naschida Tschuor

César Nunes Isabella, 13-10-2018
affon da Germano José Nunes Carvalho e
Cristina Marisa Videira César

Huonder Lenia, 17-12-2018
affon dad Adrian e Michaela Huonder naschida Rickenbach

Oliveira Silva Kevin, 16-10-2018
affon dad Adriano Roberto da Silva e Sandra Filipa
Gomes de Oliveira

Moviment dallas naschientschas ella Cadi ed en vischnaunca

Novas votantas e novs votants

Nus selegrein d'astgar recepiv uonn 14 (13) nov(a)s votant(a)s.

Probst Lilian, Chischliun, 06-01-2000

Defuns Martin, Chischliun, 07-06-2000

Simonet Martin, Vitg, 09-02-2000

Schuoler Livio, Cavardiras, 17-06-2000

Jacomet Fabiana, Cons, 20-03-2000

Vincenz Jannik, Gonda, 01-07-2000

Huonder Gian-Andrea, Faltscharidas, 24-03-2000

Zanin Kevin, Raveras, 09-07-2000

Sac Sergio, Funs, 24-03-2000

Manetsch Kim, Cons, 30-08-2000

Airaghi Raffaele, Clavaniev, 13-04-2000

Sialm Tabea, Segnas, 15-10-2000

Lutz Roman, Disla, 17-05-2000

Spescha Nino, Scaletta, 10-11-2000

Moviment dalla populaziun

Cun la fin da 2018 (2017) secumpona la populaziun sequentamein:

Dretg d'origin	Umens		Dunnas		Total	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Vischnaunca	496	493	505	507	1001	1000
Grischun	257	260	275	280	532	540
Svizra	127	127	96	95	223	222
Subtotal	880	880	876	882	1756	1762
Persunas digl exteriur	252	242	131	135	383	377
Total habitonts	1132	1122	1007	1017	2139	2139
Persunas cun attest da domicil	45	54	44	50	89	104
Total	1177	1176	1051	1067	2228	2243

Habitonts tenor fracziun

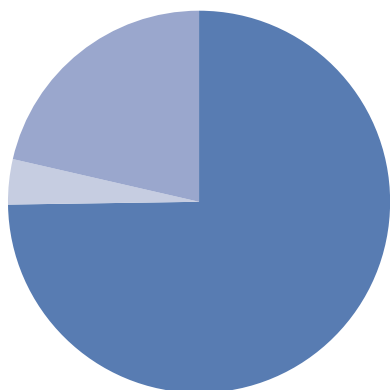
cun dimorants dall'jamna ed jasters

2018

Vitg	1323
Funs/Clavianev	283
Segnas/Mumpé Tujetsch	256
Acletta	203
Disla/Cavardiras	121
Mumpé Medel	42
Total habitonts	2228

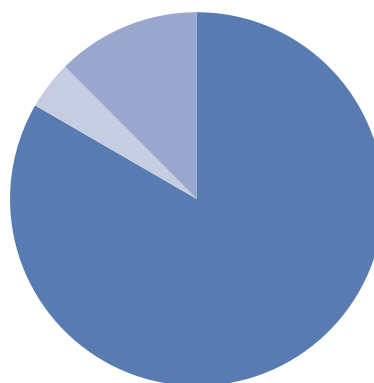
Populaziun

Umens

■ 880 Svizra ■ 45 Dimorants ■ 252 Exteriur

Dunnas

■ 876 Svizra ■ 44 Dimorants ■ 131 Exteriur

Structura da vegliadetgna

Annada	Onns	Umens				Dunnas				Dunnas ed umens			
		Svizra	Dimorants	Exteriur	Total	Svizra	Dimorants	Exteriur	Total	Svizra	Dimorants	Exteriur	Total
2014–2018	00–04	42	0	10	52	37	0	10	47	79	0	20	99
2009–2013	05–09	41	0	10	51	43	0	7	50	84	0	17	101
2004–2008	10–14	30	1	7	38	30	0	5	35	60	1	12	73
1999–2003	15–19	36	5	10	51	34	7	7	48	70	12	17	99
1994–1998	20–24	45	11	31	87	37	9	9	55	82	20	40	142
1989–1993	25–29	51	13	32	96	46	8	11	65	97	21	43	161
1984–1988	30–34	46	0	25	71	37	1	20	58	83	1	45	129
1979–1983	35–39	45	1	36	82	38	1	17	56	83	2	53	138
1974–1978	40–44	41	3	26	70	38	1	13	52	79	4	39	122
1969–1973	45–49	50	1	19	70	54	3	10	67	104	4	29	137
1964–1968	50–54	57	1	15	73	49	0	9	58	106	1	24	131
1959–1963	55–59	73	1	19	93	69	0	6	75	142	1	25	168
1954–1958	60–64	73	2	6	81	76	2	5	83	149	4	11	164
1949–1953	65–69	71	0	0	71	62	1	1	64	133	1	1	135
1944–1948	70–74	60	0	1	61	71	0	0	71	131	0	1	132
1939–1943	75–79	50	1	2	53	65	2	1	68	115	3	3	121
1934–1938	80–84	38	1	1	40	27	4	0	31	65	5	1	71
1929–1933	85–89	22	1	2	25	39	1	0	40	61	2	2	65
1924–1928	90–94	7	3	0	10	19	4	0	23	26	7	0	33
1918–1923	95–100	2	0	0	2	5	0	0	5	7	0	0	7
Total		880	45	252	1177	876	44	131	1051	1756	89	383	2228

Occurrenza da Seniors-CA (Foto Jürg Riesen)

Informaziuns

e-mail admin@disentis.ch
homepage www.disentis.ch

Sin nossa pagina d'internet www.disentis.ch anfleis Vus biaras informaziuns. Denter auter san ils messadis sco era ils protocols dil cussegl da vischnaunca vegnir cargai giu sut: www.disentis.ch/Downloads. Plinavon ein leu era tuttas leschas publicadas.

Uras da spurtegl dall'administraziun communal

	avonmiezdi	suentermiezdi
gliendisdis, mardis, mesjamna, venderdis	9.00 – 11.30	14.00 – 17.00
gievgia	serrau	14.00 – 17.00

Numeras da telefon e fax

administraziun communal	tel. +41 (0) 81 920 36 36	fax +41 (0) 81 920 36 37
uffeci da taglia	tel. +41 (0) 81 920 36 40	
uffeci da baghegiar	tel. +41 (0) 81 920 36 46	
menader d'infrastructura	tel. +41 (0) 81 920 36 45	
uffeci forestal	tel. +41 (0) 81 920 36 41	
menaschi tecnic Cuoz	tel. +41 (0) 81 936 43 54	
casa da scola, Vitg	tel. +41 (0) 81 947 52 85	
meinascola	tel. +41 (0) 81 936 44 25	
serenera Raveras	tel. +41 (0) 81 947 57 31	fax +41 (0) 81 947 57 45

uffeci da stadi civil Surselva	tel. +41 (0) 81 926 25 35	fax +41 (0) 81 926 25 31
uffeci funsil Cadi	tel. +41 (0) 81 920 33 44	fax +41 (0) 81 920 33 45

pumpiers (clom d'urgenza) 118

Plan da vacanzas dallas scolas da Mustér

	onn da scola 2018–2019	onn da scola 2019–2020
Entschatta digl onn da scola	20-08-2018	19-08-2019
Vacanzas d'atun	06-10-2018 – 21-10-2018	05-10-2019 – 20-10-2019
Vacanzas da Nadal	22-12-2018 – 06-01-2019	21-12-2019 – 05-01-2020
Vacanzas da sport	23-02-2019 – 03-03-2019	22-02-2020 – 01-03-2020
Vacanzas da primavera	20-04-2019 – 05-05-2019	18-04-2020 – 03-05-2020
Fin digl onn da scola	28-06-2019	26-06-2020

Dismessa da rumien

Materia	Liug da rimnada
Veider	Plazza da rimnada da rumien a Raveras Eurospar, Acletta, Davos-Mustér, Val Segnas, Acla da Fontauna, Mumpé Medel, casa da scola Segnas
Alumini/stuors alv	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Curdeims da cuschina, manizzems da caglias e curdeims da curtin	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Cartun	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Rufids blocconts, textílias, ieli da cuschina ed ieli da motor, fier, lenna, PET, battarias da tenercasa	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Cadavers	Local da cadavers a Raveras
Termometer/medicaments	Apoteca Desertina
Ferramenta electronica e battarias (apparats ed uaffens d'electro ord il sectur da casa e hobi sco era giugs d'electro)	Staziun dalla Viafier retica (gratuit) Mintgadi naven dallas 7.00 uras entochen allas 19.00 uras
Pupi vegl	Vegn rimnaus entras las scolas
Rufids da baghetg (mo quantums pigns)	Plazza da rimnada da rumien a Raveras
Tissis/chemicalias	Liug d'informaziun Uffeci per la natira ed igl ambient www.umwelt.gr.ch

Taxa:

Rufid bloccont, lenna e fier entochen 1 m³ sa vegnir deponius gratuitamein. Perencunter vegn incassau ina taxa da **frs. 20.-/m³** per rufid bloccont, lenna e fier **sur 1 m³**.

Per deponer rumien da baghegiar e plastic vegn incassau ina taxa da **frs. 50.-/m³** (incl. transport). **Material** entochen **0,5 m³ sto vegnir pagaus immediat.**

Temps d'avertura

Plazza da rimnada da rumien a Raveras	Mesjamna dallas	16.00 – 17.30
	Sonda dallas	10.00 – 12.00
Deponias selvadias	Ei astga vegnir deponiu negin material ordeifer las deponias indicadas.	

